

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต

ปริญญา

เศรษฐศาสตร์

เศรษฐศาสตร์

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง บทบาทของสาขาเศรษฐกิจและปัจจัยที่มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
ภาคตะวันออกของประเทศไทย

The Role of Economic Sectors and Factors Affecting Economic Growth of the
Eastern Provinces of Thailand

นายผู้วิจัย นายคณศ รัชชากุล

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สังเวียน จันทร์ทองแก้ว, Ph.D.)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมาลี พุ่มภิญโญ, พ.บ.ม.)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุวพร ศุภรัตน์, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์ชูชีพ พิพัฒน์ศิริ, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญจนา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

บทบาทของสาขาเศรษฐกิจและปัจจัยที่มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
ภาคตะวันออกของประเทศไทย

The Role of Economic Sectors and Factors Affecting Economic Growth of the
Eastern Provinces of Thailand

โดย

นายคณิศ รัชชากุล

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

พ.ศ. 2552

คณะ รักษากุล 2552: บทบาทของสาขาเศรษฐกิจและปัจจัยที่มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจภาคตะวันออกของประเทศไทย. ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ ปรธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สິงเวียน จันทรทองแก้ว, Ph.D. 135 หน้า

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขันของสาขาทางเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออก 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดในภาคตะวันออก ซึ่งใช้ข้อมูลทุติยภูมิปี 2540 ถึง 2549 โดยวิธีการศึกษา คือ วิธีส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยน และวิธีสมการถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาดำเนินทางยุทธศาสตร์ พบว่า จังหวัดระยอง จันทบุรีและปราจีนบุรีมีสาขาสถาบันการเงินเพียงสาขาเดียวที่มีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขัน ส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า สาขาเหมืองแร่ สาขาไฟฟ้า ก๊าซและประปา สาขาค้าปลีก คำส่ง สาขาขนส่ง และสาขาสถาบันการเงินมีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขัน จังหวัดตราด พบว่า สาขาไฟฟ้า ก๊าซและประปา สาขาโรงแรม ห้างอาหาร และสาขาสถาบันการเงินมีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขัน จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า สาขาเหมืองแร่ สาขาอุตสาหกรรม สาขาค้าปลีก คำส่ง และสาขาโรงแรม ห้างอาหารมีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขัน จังหวัดนครนายก พบว่า มีเพียงสาขาโรงแรม ห้างอาหารที่มีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขัน ส่วนจังหวัดสระแก้ว พบว่า ไม่มีสาขาใดที่มีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขัน สำหรับผลการทดสอบปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของสาขาเศรษฐกิจ พบว่า ปริมาณสินเชื่อ ปริมาณเงินฝาก จำนวนโรงงานและจำนวนประชากร เป็นปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดในภาคตะวันออก

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา จังหวัดระยอง จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี นครนายกควรมีการทบทวนบทบาทของสาขาเศรษฐกิจใหม่ เนื่องจากผลการศึกษาระบุว่าสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขันเป็นสาขาที่ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของจังหวัด ณ เวลาปัจจุบันนอกจากนี้หน่วยงานภาครัฐควรให้การสนับสนุนเงินสินเชื่อให้ธนาคารพาณิชย์หรือธนาคารของรัฐขยายการปล่อยสินเชื่อต่อภาคเอกชนให้มากขึ้น

Kanet Ruksakul 2009: The Role of Economic Sectors and Factors Affecting Economic Growth of the Eastern Provinces of Thailand. Master of Economics Major Field: Economics, Department of Economics. Thesis Advisor: Assistant Professor Sungvean Chanthongkaew, Ph.D. 135 pages.

The study has two aims: 1) to analyse and identify the strategic position of economic sectors in provinces in the Eastern region of Thailand 2) to analyse and identify the determinants of sectoral growth of sectors arrived from the first objective. The study uses the secondary data of 1997 – 2006 periods by Shift and Share Analysis Method and Multiple Regression Method.

The results of the study are as follows. For Rayong, Chantaburi and Prachinburi the financial sector has been their competitive sector. Chonburi has several potential sectors including mining, electricity, wholesale-retail trade, transport, and financial. Trad has electricity, hotel, and financial sectors. Chacherngsao also has several competitive sectors: mining, manufacturing, wholesale-retail trade, and hotel service. Nakonnayok has hotel service as the engine of growth. Unfortunately, Sakaew has no competitive sector.

The determinants of sectoral growth are the supply of credit, population, and number of factories.

The study has this recommendation. For regional and provincial economic growth, the availability of credit is very important. Moreover, it is necessary for the provincial strategic plans to be in line with the result of this study.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

____ / ____ / ____

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สังเวียน จันทร์ทอง
แก้ว ประธานกรรมการที่ปรึกษาที่ช่วยกรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้
สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และพร้อมกันนี้ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมาลี พุ่มภิญโญ กรรมการ
วิชาเอก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุรพร ศุภรัตน์ กรรมการวิชาการ ที่กรุณาให้คำแนะนำเพื่อ
ปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณบิดา มารดาและญาติทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุน ทั้งกำลังใจและความ
เข้าใจตลอดมา ขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชาที่สนับสนุนและให้โอกาสในการศึกษา

ท้ายสุดขอขอบคุณเจ้าหน้าที่โครงการปริญญาโทเศรษฐศาสตร์ (ภาคค่ำ) ทุกท่านที่ช่วย
อำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานตลอดมา

คณศ รักษากุล

ตุลาคม 2552

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(8)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	10
ขอบเขตของการวิจัย	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
วิธีการวิจัย	11
นิยามศัพท์	17
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	19
แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
กรอบแนวคิดการวิจัย	34
สมมติฐานการวิจัย	34
บทที่ 3 โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออก	36
จังหวัดระยอง	36
จังหวัดจันทบุรี	38
จังหวัดชลบุรี	41
จังหวัดตราด	44
จังหวัดฉะเชิงเทรา	47
จังหวัดปราจีนบุรี	50
จังหวัดนครนายก	52
จังหวัดสระแก้ว	56

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	61
การศึกษาตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ด้านศักยภาพในการพัฒนาและ ความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดในภาคตะวันออก	61
การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาและ ความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดในภาคตะวันออก	81
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	113
สรุปผลการศึกษา	113
ข้อเสนอแนะ	114
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	117
ภาคผนวก	120
ภาคผนวก ก ตัวอย่างการคำนวณ P-Shift และ D-Shift	121
ภาคผนวก ข แผนภาพตำแหน่งทางยุทธศาสตร์	126
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	135

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	ลักษณะส่วนเปรียบเทียบอัตราการผลิตเดบิตของผลิตภัณฑ์ภาค ตะวันออกกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 - 2549	6
1.2	สรุปแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ฉบับที่ 2 ถึง 10	8
2.1	สรุปผลการตรวจเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
3.1	ผลิตภัณฑ์จังหวัดระยองตั้งแต่ปี 2538 - 2549	37
3.2	มูลค่าผลิตภัณฑ์รายสาขาเศรษฐกิจจังหวัดระยองเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2538 - 2549	38
3.3	ผลิตภัณฑ์จังหวัดจันทบุรีตั้งแต่ปี 2538 - 2549	40
3.4	มูลค่าผลิตภัณฑ์รายสาขาเศรษฐกิจจังหวัดจันทบุรีเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2538 - 2549	40
3.5	ผลิตภัณฑ์จังหวัดชลบุรีตั้งแต่ปี 2538 - 2549	43
3.6	มูลค่าผลิตภัณฑ์รายสาขาเศรษฐกิจจังหวัดชลบุรีเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2538 - 2549	43
3.7	ผลิตภัณฑ์จังหวัดตราดตั้งแต่ปี 2538 - 2549	46
3.8	มูลค่าผลิตภัณฑ์รายสาขาเศรษฐกิจจังหวัดตราดเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2538 - 2549	46

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
3.9	ผลิตภัณฑ์จังหวัดฉะเชิงเทราตั้งแต่ปี 2538 - 2549	48
3.10	มูลค่าผลิตภัณฑ์รายสาขาเศรษฐกิจจังหวัดฉะเชิงเทราเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2538 - 2549	49
3.11	ผลิตภัณฑ์จังหวัดปราจีนบุรีตั้งแต่ปี 2538 - 2549	51
3.12	มูลค่าผลิตภัณฑ์รายสาขาเศรษฐกิจจังหวัดปราจีนบุรีเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2538 - 2549	51
3.13	ผลิตภัณฑ์จังหวัดนครนายกตั้งแต่ปี 2538 - 2549	54
3.14	มูลค่าผลิตภัณฑ์รายสาขาเศรษฐกิจจังหวัดนครนายกเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2538 - 2549	55
3.15	ผลิตภัณฑ์จังหวัดสระแก้วตั้งแต่ปี 2538 - 2549	57
3.16	มูลค่าผลิตภัณฑ์รายสาขาเศรษฐกิจจังหวัดสระแก้วเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2538 - 2549	57
3.17	สรุปโครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออก	59
4.1	สรุปการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดระยองช่วงปี 2540 - 2544	62

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.2	สรุปการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของ จังหวัดระยองช่วงปี 2545 – 2549	63
4.3	สรุปการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของ จังหวัดจันทบุรีช่วงปี 2540 – 2544	64
4.4	สรุปการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของ จังหวัดจันทบุรีช่วงปี 2545 – 2549	66
4.5	สรุปการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของ จังหวัดชลบุรีช่วงปี 2540 – 2544	66
4.6	สรุปการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของ จังหวัดชลบุรีช่วงปี 2545 – 2549	68
4.7	สรุปการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของ จังหวัดตราดช่วงปี 2540 – 2544	69
4.8	สรุปการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของ จังหวัดตราดช่วงปี 2545 – 2549	70
4.9	สรุปการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของ จังหวัดฉะเชิงเทราช่วงปี 2540 – 2544	70
4.10	สรุปการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของ จังหวัดฉะเชิงเทราช่วงปี 2545 – 2549	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.11	สรุปการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของ จังหวัดปราจีนบุรีช่วงปี 2540 – 2544	74
4.12	สรุปการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของ จังหวัดปราจีนบุรีช่วงปี 2545 – 2549	75
4.13	สรุปการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของ จังหวัดนครนายกช่วงปี 2540 – 2544	76
4.14	สรุปการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของ จังหวัดนครนายกช่วงปี 2545 – 2549	78
4.15	สรุปการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของ จังหวัดสระแก้วช่วงปี 2540 – 2544	79
4.16	สรุปการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของ จังหวัดสระแก้วช่วงปี 2545 – 2549	80
4.17	สรุปตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของสาขาทางเศรษฐกิจของจังหวัด ในภาคตะวันออกช่วงปี 2540 – 2544 และ ช่วงปี 2545 – 2549	100
4.18	สรุปผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างผลิตภัณฑ์รายสาขา ของจังหวัดในภาคตะวันออกที่มีศักยภาพในการพัฒนาและ มีความสามารถในการแข่งขันกับปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโต	109

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.19	สรุปผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลทางบวกต่อศักยภาพในการพัฒนาและ ความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดในภาคตะวันออก	111

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	ผลิตภัณฑ์รายภาคที่แท้จริงของไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 - 2549	4
1.2	เปรียบเทียบอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออกกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 - 2549	7
1.3	สัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออกกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 - 2549	7
2.1	การประยุกต์ใช้ P-Shift และ D- Shift บน XY Chart	24
4.1	ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของแต่ละสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออกปี 2544	107
4.2	ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของแต่ละสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออกปี 2549	108

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

จุดเริ่มต้นที่สำคัญของการวางแผนพัฒนาภาคเริ่มขึ้นช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510-2514) ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดนโยบายการพัฒนาภาคเพื่อส่งเสริมการกระจายความเจริญให้ประชาชนได้รับผลจากการพัฒนาอย่างทั่วถึง ต่อมาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515-2519) แผนนโยบายการพัฒนาประเทศได้รับการปรับปรุงใหม่ โดยเพิ่มความสำคัญในการพัฒนาบริการทางสังคมเป็นนโยบายที่สำคัญ เพื่อลดความแตกต่างในสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนทั่วประเทศให้น้อยลง โดยกระจายการบริการขั้นพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม และการพัฒนาอาชีพไปสู่ประชาชนมากขึ้น รวมทั้งจัดสร้างและขยายบริการการศึกษาทุกระดับมากขึ้น เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นต่างมีโอกาสที่จะได้รับบริการจากรัฐได้ทัดเทียมกัน เสนอให้พัฒนาเมืองที่เป็นศูนย์กลางการพัฒนารอบนอก และกาฬสินธุ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เชียงใหม่ ลำปาง และลำพูน ในภาคเหนือ แต่ระบบสาธารณูปการและบริการทางสังคมยังไม่สามารถกระจายสู่ส่วนภูมิภาคได้อย่างทั่วถึง ทั้งนี้เนื่องจากไม่มีแผนดำเนินงานและแนวทางที่จะทำให้นโยบายด้านนี้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และได้รับผลกระทบจากภาวะราคาน้ำมันแพงในช่วงปี 2523 ถึง 2524 ทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อสูงถึงร้อยละ 10.8 และภาคการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมโดยรวมลดลงอย่างมาก (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม, 2524)

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) รัฐบาลจึงได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาเมืองหลัก และพัฒนาภาคควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการวางแผนประชากร โดยกำหนดการดำเนินการพัฒนาภาคและกระจายพัฒนาเมืองหลักขึ้นในภูมิภาคต่างๆ เพื่อให้แต่ละภูมิภาคสามารถมีฐานเศรษฐกิจของตนเอง เพื่อเป็นศูนย์กลางความเจริญของแต่ละภาคซึ่งจะช่วยลดความแออัดของกรุงเทพมหานครและป้องกันการอพยพเข้ากรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ได้กำหนดพื้นที่เป้าหมายเพื่อเร่งรัดพัฒนาภาค โดยถือระดับรายได้และความยากจนเป็นหลักในแต่ละภาค ถือเป็นการกระจายการพัฒนาไปยังทุกพื้นที่ให้ทั่วถึงมาก

ขึ้น และนับเป็นการดำเนินการประสานการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมทั้งภายในระดับประเทศ ภาค และเมืองไปพร้อมๆ กันผลการดำเนินงานตามแผนปรากฏว่า แนวโน้มการพัฒนาภาค และระบบ เมือง ยังไม่ได้ผลสมบูรณ์เพราะการกระจายการผลิตระหว่างภาคยังไม่สมดุล กรุงเทพมหานครและ จังหวัดปริมณฑล ยังคงเป็นศูนย์กลางการผลิตสาขาที่ไม่ใช่เกษตรกรรม ในขณะที่เมืองหลักยังไม่ สามารถดึงดูด กิจกรรมและกระจายการพัฒนาไปถึงชนบทส่วนใหญ่ในภูมิภาคได้ ทั้งนี้ อาจเป็น เพราะยังขาด มาตรการสนับสนุนบริการขั้นพื้นฐานทางเศรษฐกิจ¹ และพบปัญหาการขาดดุลทาง การค้าระหว่างประเทศ ขาดดุลการค้า และเกิดช่องว่างการกระจายรายได้เพิ่มมากขึ้น (สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม, 2524: 2-3)

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) รัฐบาลจึงกำหนด นโยบายมุ่งพัฒนาเมืองระดับต่างๆ ในส่วนภูมิภาค กล่าวคือพัฒนาระบบเมืองหลักเมืองรอง และ ชุมชนชนบทให้ประสานกัน เพื่อเป็นฐานรองรับการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างเศรษฐกิจของ ประเทศในอนาคต และสกัดกั้นการอพยพของประชาชนในชนบทเข้าสู่กรุงเทพมหานคร ใน ขณะเดียวกันชะลอความเจริญเติบโตและลดอิทธิพลทางเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานครลง จึงมี นโยบายที่จะสร้างฐานอุตสาหกรรมหลักให้เป็นทางเลือกในบริเวณชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ใน ขณะเดียวกันในการพัฒนายืดหลักการกระจายกิจกรรมเศรษฐกิจไปสู่ชุมชนหลักในเขตปริมณฑล ทั้ง 5 จังหวัด คือ สมุทรปราการ ปทุมธานี นนทบุรี นครปฐม และสมุทรสาครให้สามารถเป็นฐาน การจ้างงาน และมีให้ประชาชนในเขตปริมณฑลเดินทางเข้ามาหางานทำในกรุงเทพมหานคร จาก ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา กิจกรรมเศรษฐกิจดังกล่าวยังคงกระจุกตัวกันสูงขึ้นในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพราะเนื่องจากไม่สามารถชะลอการเติบโตของกรุงเทพมหานคร ได้ทันที และได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจโลกซบเซาในช่วงปี 2523 ถึง 2524 (สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม, 2530: 175-180)

สำหรับในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) และฉบับ ที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ยังเน้นดำเนินการต่อเนื่องจากแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ทั้งนี้เพื่อการกระจายความเจริญและการบริหารงานไปสู่ภูมิภาค และลดการกระจุกตัว ของความเจริญกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยการพัฒนา “กรุงเทพมหานครและปริมณฑล”

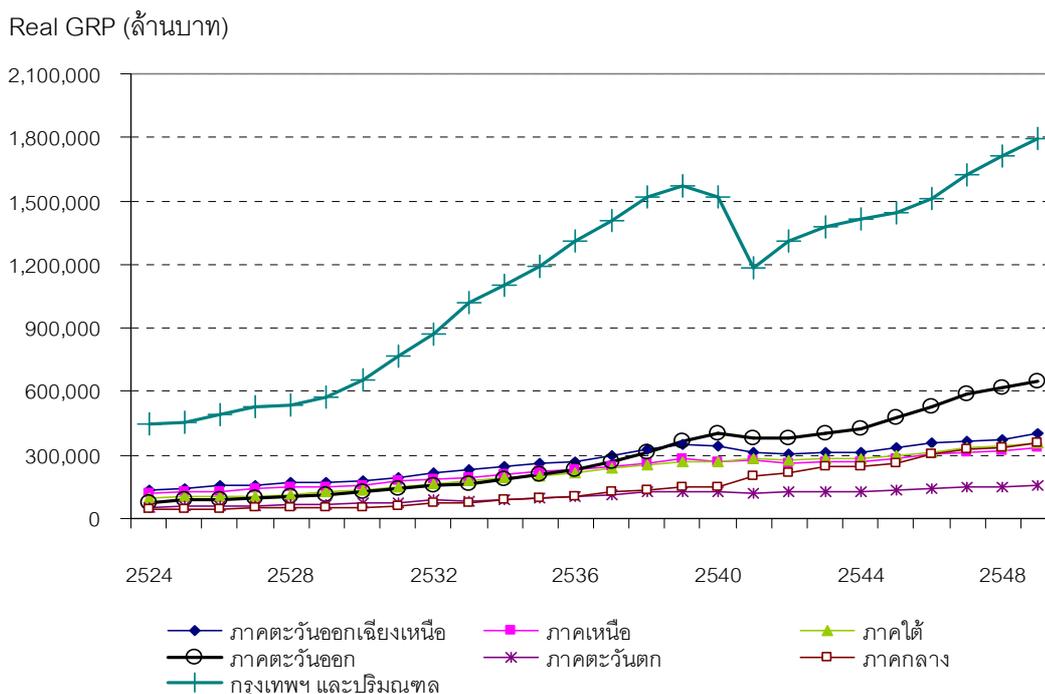
¹ มาตรการควบคุมการใช้ที่ดินในเมือง มาตรการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค การศึกษา สาธารณสุข มาตรการชี้เพื่อดึงดูดอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และบริการไปสู่ภูมิภาค และการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม

ให้เป็นเขตมหานครเชื่อมโยงโดยระบบโครงข่ายบริการพื้นฐาน และการใช้ที่ดินให้มีการขยายตัวที่เป็นระเบียบเรียบร้อยยิ่งขึ้น และการพัฒนา “ระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญไปภูมิภาค” ต่อเนื่องจากที่ได้ดำเนินการพัฒนาเมืองหลักมา 5 เมือง และจะเริ่มการพัฒนาเมืองหลักใหม่และศูนย์กลางความเจริญอื่นๆ อีก 19 เมือง และการพัฒนา “พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก” และพื้นที่เศรษฐกิจใหม่อื่นๆ ให้สามารถใช้เป็นทางเลือกของกรุงเทพมหานครได้ต่อไป ส่วนผลการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศในช่วงแผนฯ 6 และแผนฯ 7 คือ มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจร้อยละ 10.9 และ 8.2 ตามลำดับ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม, 2540: 165-170)

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านมาจะเห็นว่ารัฐบาลได้เริ่มวางแผนพัฒนาภาคตะวันออกตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 เป็นต้นมา ภายใต้ชื่อแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งตะวันออก หรือ โครงการ Eastern Seaboard ซึ่งเป็นแผนพัฒนาฯ ที่รัฐบาลส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาลงทุน โดยรัฐบาลจะอำนวยความสะดวกในด้านสาธารณูปโภคต่างๆ ให้แก่เอกชนและนักลงทุน เพื่อให้ต้นทุนต่ำ และเกิดการผลิตที่คล่องตัว เพื่อให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ตามนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ นอกจากนี้ยังได้กำหนดนโยบายการพัฒนาให้ประสานกับการวางผังเมือง การพัฒนาแหล่งชุมชน การบริหารทางสังคม และการควบคุมสภาวะแวดล้อมควบคู่ไปด้วย โดยระยะเวลาของโครงการฯ นั้นเริ่มตั้งแต่ปี 2524 ถึง 2544 (20 ปี) ครอบคลุมพื้นที่ 8.3 ล้านไร่ ที่กำหนดให้พื้นที่ชายฝั่งตะวันออก ซึ่งมีสภาพทางภูมิศาสตร์และเศรษฐกิจเอื้ออำนวยต่อการพัฒนา เนื่องจากเป็นที่ตั้งของท่าเรือน้ำลึก สนามบิน พลังงานจากก๊าซธรรมชาติ และกิจกรรมขั้นพื้นฐานอื่นๆ ที่สมบูรณ์ ให้เป็นที่ตั้งของแหล่งอุตสาหกรรมหลักของประเทศ เพื่อสนองนโยบายการลดความแออัดของโรงงานอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พร้อมทั้งเป็นการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมของประเทศให้เข้าสู่โฉมหน้าอุตสาหกรรมใหม่ โดยมีการใช้ทรัพยากรภายในประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งก๊าซธรรมชาติและแรงงานในการผลิต เพื่อช่วยลดภาวะขาดดุลการค้าของประเทศ นอกจากนี้การเข้าไปพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกยังเป็นการสร้างพื้นฐานที่จะนำความเจริญไปสู่พื้นที่อื่นๆ ได้อย่างมากและเป็นการเปิดประตูใหม่ไปสู่การพัฒนาทุกภูมิภาคด้วย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2527: 198)

จากแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งตะวันออก หรือ โครงการ Eastern Seaboard (ปี พ.ศ. 2524–2544) ทำให้ภาคตะวันออกมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง และมีผลิตภัณฑ์ภาคที่แท้จริง (Real Gross

Regional Product: GRP) สูงเป็นอันดับ 2 ของประเทศในปี 2539 (ภาพที่ 1.1) ซึ่งหลังจากนั้นเป็นต้นมา ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคที่แท้จริง (Real Gross Regional Product: GRP) ของภาคตะวันออกก็อยู่ในอันดับ 2 ของประเทศตลอดมา

ภาพที่ 1.1 ผลิตภัณฑ์รายภาคที่แท้จริงของไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 - 2549

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550)

การพัฒนาและขยายความเจริญในภูมิภาคยังคงดำเนินต่อไปในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) โดยมีแนวคิดที่เสริมสร้างสมดุลของการพัฒนาให้สามารถรองรับคนส่วนใหญ่ของประเทศและลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคมระหว่างกรุงเทพมหานคร เมืองและชนบท รวมทั้งยกระดับคุณภาพชีวิตและรายได้ของคนไทยอย่างทั่วถึง โดยพัฒนาศูนย์อุตสาหกรรมระดับภาคใน 9 จังหวัด ได้แก่ ลำพูน พิษณุโลก นครสวรรค์ นครราชสีมา ขอนแก่น สระบุรี ราชบุรี สุราษฎร์ธานี สงขลา โดยให้มีนิคมอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรมครบทั้ง 9 จังหวัด และส่งเสริมให้มีการลงทุนในอุตสาหกรรมที่มีความเชื่อมโยงกับฐานการผลิตและปัจจัยการผลิตในภาคและจังหวัดใกล้เคียง

สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) พบว่าเน้นแนวทางที่ทำให้ภาคการเงินมีความเข้มแข็ง และสร้างความมั่นคงทางการคลังในระยะยาว โดยคำนึงถึงความสอดคล้องระหว่างการรักษาวินัยการคลังและความจำเป็นในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ประกอบกับพัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างประเทศโดยยึดหลักทางสายกลาง ที่เอื้อประโยชน์ต่อคนส่วนใหญ่ของประเทศ และมีการเตรียมความพร้อมของเศรษฐกิจและสังคมอย่างรู้เท่าทันและมีภูมิคุ้มกันจากผลกระทบที่เกิดจากกระแสโลกาภิวัตน์ ส่วนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) พบว่ามีแนวทางหลักในการปรับโครงสร้างการผลิตให้ผลิตภาพการผลิตและคุณค่าของสินค้าและบริการที่ผลิตในประเทศไทยสูงขึ้น บนฐานความรู้และความเป็นไทย การสร้างภูมิคุ้มกันและระบบบริหารความเสี่ยงสำหรับตลาดสินค้าและบริการ ตลาดการเงิน ตลาดปัจจัยการผลิต และระบบการคลัง นอกจากนี้ยังส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรมและการกระจายรายได้

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 และ 10 จะเห็นได้ว่ามีแนวทางที่เน้นการพัฒนาในภาพรวมของประเทศ ซึ่งแตกต่างจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 2 ถึง 8 ที่เน้นการพัฒนาความเจริญไปสู่ภูมิภาคอย่างชัดเจน โดยในช่วงปี 2539 ถึง 2545 แม้ว่าอัตราการเจริญเติบโต (Real Gross Regional Product: GRP) ของภาคตะวันออกจะมีการปรับตัวลดลงบ้าง แต่ก็สามารถปรับตัวสูงขึ้นได้ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาผลิตภัณฑ์ของภาคตะวันออกนับตั้งแต่ปี 2545 จนถึงปี 2549 กลับพบว่าการเจริญเติบโตมีอัตราที่ลดลงเรื่อยๆ ส่วนอัตราการเจริญเติบโตทั้งประเทศ (Real Gross Regional Product: GRP) ช่วงปี 2545 ถึง 2549 พบว่าเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 5.32 ในปี 2545 เป็นร้อยละ 7.14 ในปี 2546 ส่วนปี 2547 และ 2548 แม้อัตราการเจริญเติบโตจะลดลง แต่ก็กลับมาเพิ่มขึ้นได้อีกในปี 2549 ขณะที่อัตราการเจริญเติบโตของภาคตะวันออกกลับปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา (ตารางที่ 1.1 และภาพที่ 1.2) อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออกต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศจะพบว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 ถึง 2547 สัดส่วนดังกล่าวได้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แล้วเริ่มทรงตัวในปี 2548 และ 2549 (ตารางที่ 1.1) (ภาพที่ 1.3) นั่นหมายความว่าผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออกมีบทบาทต่อผลิตภัณฑ์รวมในประเทศมากขึ้น

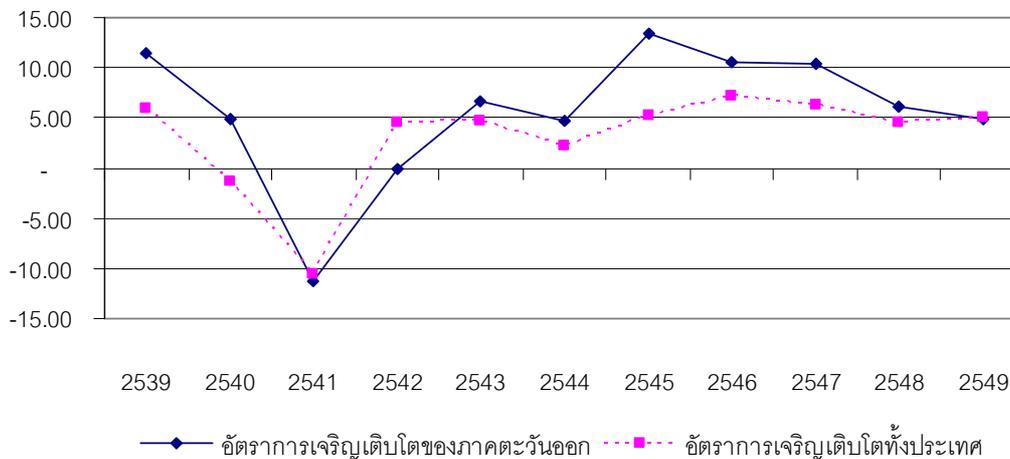
ตารางที่ 1.1 ลักษณะส่วนเปรียบเทียบอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออกกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 - 2549

ปีที่	ผลิตภัณฑ์ภาค		สัดส่วน Real GRP ต่อ Real GDP	อัตราการเติบโต (%)	
	ตะวันออก (Real GRP) (ล้านบาท)	ผลิตภัณฑ์ประเทศ (Real GDP) (ล้านบาท)		ภาค ตะวันออก	ทั้ง ประเทศ
2538	365,826.85	2,941,736.98	0.12		
2539	407,747.80	3,115,338.04	0.13	11.46	5.9
2540	427,853.40	3,072,615.00	0.14	4.93	-1.37
2541	379,246.70	2,749,684.00	0.14	-11.36	-10.51
2542	378,892.30	2,871,980.00	0.13	-0.09	4.45
2543	404,137.60	3,008,401.00	0.13	6.66	4.75
2544	423,272.30	3,073,601.00	0.14	4.73	2.17
2545	480,079.10	3,237,042.00	0.15	13.42	5.32
2546	530,463.00	3,468,166.00	0.15	10.49	7.14
2547	585,716.30	3,688,189.00	0.16	10.42	6.34
2548	621,130.40	3,855,111.00	0.16	6.05	4.53
2549	651,101.10	4,052,006.00	0.16	4.83	5.11

ที่มา: สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550)

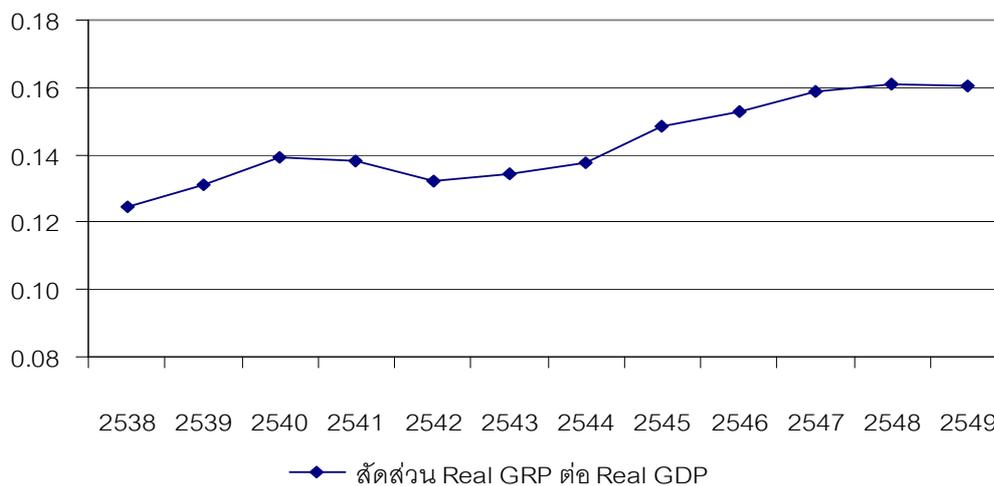
ตามแนวคิดของ Thompson (1965) และ Jacobs (1969) นั้นพบว่าขั้นตอนการพัฒนาเมืองจะต้องผ่านการเป็นเมืองที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน และการส่งออกสินค้ามีการขยายตัวมากขึ้น (สรุปจาก Jacobs, 1969 และ Thompson, 1965, อ้างใน บุญกิจ ว่องไวกิจไพศาล, 2540) ซึ่งเมื่อการพัฒนาเมืองผ่านขั้นตอนดังกล่าว ก็จะทำให้เมืองนั้นมีจุดเด่นในแนวทางที่ตนเองถนัด โดยลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการวางตำแหน่งสินค้าหรือวางตำแหน่งองค์กรธุรกิจ (Positioning) ที่กล่าวว่า ตำแหน่งสินค้า (Brand Positioning) คือ การกำหนดคุณสมบัติพิเศษของสินค้าว่ามีลักษณะพิเศษในการแข่งขันอย่างไร (Kotler:1994, 1999)

อัตราการผลิตเบ็ดเตล็ด (%)

ภาพที่ 1.2 เปรียบเทียบอัตราการผลิตเบ็ดเตล็ดของผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออกกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 - 2549

ที่มา: จากการคำนวณ

ภาพที่ 1.3 สัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออกกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 - 2549

จากที่ได้กล่าวถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ฉบับที่ 2 ถึง 10 สามารถนำมาสรุปได้ดังตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 สรุปแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ฉบับที่ 2 ถึง 10

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	เนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจ
ฉบับที่ 2 (ปี 2510 - 2514)	รัฐบาลเริ่มให้ความสำคัญในการกระจายความเจริญ โดยกำหนดนโยบายการพัฒนาภาคเพื่อส่งเสริมการกระจายความเจริญให้ประชาชนได้รับผลจากการพัฒนาอย่าง
ฉบับที่ 3 (ปี 2515 - 2519)	มีนโยบายในการพัฒนาเมืองที่เป็นศูนย์กลางการพัฒนาขึ้นที่ขอนแก่น และกาฬสินธุ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เชียงใหม่ ลำปาง และลำพูน ในภาคเหนือ
ฉบับที่ 4 (ปี 2520 - 2524)	กำหนดแนวทางในการพัฒนาเมืองหลัก และพัฒนาภาคควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการวางแผนประชากร โดยกำหนดการดำเนินการพัฒนาภาคและกระจายพัฒนาเมืองหลักขึ้นในภูมิภาคต่างๆ เพื่อให้แต่ละภูมิภาคสามารถมีฐานเศรษฐกิจของตนเอง เพื่อเป็นศูนย์กลางความเจริญของแต่ละภาค ซึ่งจะช่วยลดความแออัดของกรุงเทพมหานคร
ฉบับที่ 5 (ปี 2525 - 2529)	รัฐบาลได้เริ่มวางแผนพัฒนาภาคตะวันออกในโครงการ Eastern Seaboard
ฉบับที่ 6 (ปี 2530 - 2534) และฉบับที่ 7 (ปี 2535 - 2539)	เป็นแผนที่มีการพัฒนาต่อเนื่องจากแผนฉบับที่ 5 โดยกระจายความเจริญและการบริหารงานไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่นให้สามารถพัฒนาฐานเศรษฐกิจและสังคมของเมืองหลักให้เชื่อมโยงและสนับสนุนการพัฒนาชนบทในภูมิภาคได้ ตลอดจนงานการพัฒนาโครงการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ การปรับปรุงผังเมือง

ตารางที่ 1.2 (ต่อ)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	เนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจ
ฉบับที่ 8 (ปี 2540 - 2544)	มีแนวคิดที่เสริมสร้างสมดุลของการพัฒนาให้สามารถรองรับคนส่วนใหญ่ของประเทศและลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคมระหว่างกรุงเทพมหานคร เมืองและชนบท รวมทั้งยกระดับคุณภาพชีวิตและรายได้ของคนไทยอย่างทั่วถึง โดยพัฒนาศูนย์อุตสาหกรรมระดับภาคใน 9 จังหวัด ได้แก่ ลำพูน พิษณุโลก นครสวรรค์ นครราชสีมา ขอนแก่น สระบุรี ราชบุรี สุราษฎร์ธานี สงขลา
ฉบับที่ 9 (ปี 2545 - 2549)	เน้นแนวทางที่ทำให้ภาคการเงินมีความเข้มแข็ง และสร้างความมั่นคงทางการคลังในระยะยาว โดยคำนึงถึงความสอดคล้องระหว่างการรักษาวินัยการคลังและความจำเป็นในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
ฉบับที่ 10 (ปี 2550 - 2554)	มีแนวทางหลักในการปรับโครงสร้างการผลิตให้ผลิตภาพการผลิตและคุณค่าของสินค้าและบริการที่ผลิตในประเทศไทยสูงขึ้น บนฐานความรู้และความเป็นไทย การสร้างภูมิคุ้มกันและระบบบริหารความเสี่ยงสำหรับตลาดสินค้าและบริการ ตลาดการเงิน ตลาดปัจจัยการผลิต และระบบการคลัง

ที่มา: สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2510-2550)

ดังนั้นเพื่อให้ภูมิภาคมีการพัฒนาและมีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง หน่วยงานภาครัฐจึงควรกลับเข้ามากำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนในระดับภูมิภาคให้เกิดความต่อเนื่องว่าจังหวัดไหนมีศักยภาพการผลิตในสาขาทางเศรษฐกิจใด เพื่อที่จะมุ่งสนใจส่งเสริมและสนับสนุนต่อสาขาทางเศรษฐกิจนั้น และเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ในสาขาเศรษฐกิจของแต่ละจังหวัดในภาคตะวันออกให้เหมาะสมตามศักยภาพ ที่จะก่อให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแก่ภูมิภาคนี้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทราบถึงความชำนาญและความสามารถในการแข่งขันในสาขาเศรษฐกิจของแต่ละจังหวัด และปัจจัยที่มีผลต่อความ

เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เพื่อที่จะใช้ประโยชน์ในการเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดต่อไป

จากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นสามารถสรุปเป็นประเด็นปัญหาได้โดยการพิจารณาอัตราการเจริญเติบโตของภาคตะวันออกที่ได้ปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2545 ถึง 2549 ซึ่งเป็นช่วงเวลาหลังจากสิ้นสุดโครงการ Eastern Seaboard และยังเป็นช่วงที่นโยบายของรัฐในการที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาและการเจริญเติบโตในภูมิภาคขาดความต่อเนื่อง โดยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) และ 10 (พ.ศ. 2550-2554) นั้นมุ่งเน้นการพัฒนาในภาพรวมของประเทศมากกว่า ทำให้การกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ตามความชำนาญและความสามารถในการแข่งขันให้เหมาะสมตามศักยภาพจังหวัดไม่มีความชัดเจน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขันของสาขาทางเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออก
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดในภาคตะวันออก

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาบทบาทของสาขาเศรษฐกิจและปัจจัยที่มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง ตราด จันทบุรี นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว ในสาขาเศรษฐกิจที่แบ่งโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

1. สาขาเกษตร
2. สาขาเหมืองแร่และย่อยหิน
3. สาขาอุตสาหกรรม
4. สาขาไฟฟ้า ก๊าซและประปา

5. สาขาก่อสร้าง
6. สาขาการค้าส่งและค้าปลีก
7. โรงแรมห้องอาหาร
8. ขนส่ง คลังสินค้าและคมนาคม
9. สถาบันการเงิน
10. อสังหาริมทรัพย์
11. บริหารราชการและป้องกันประเทศ
12. การศึกษา
13. อนามัย
14. การบริการชุมชนและกิจกรรมเพื่อสังคมอื่นๆ
15. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล

โดยใช้ข้อมูลปี 2540 กับ 2544 และข้อมูลปี 2545 กับ 2549 ในการวิเคราะห์การพัฒนาและความสามารถในการแข่งขันของแต่ละจังหวัด และใช้ข้อมูลอนุกรมเวลาตั้งแต่ปี 2540 ถึง 2549 สำหรับวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดในภาคตะวันออก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากผลการศึกษาบทบาทของสาขาเศรษฐกิจและปัจจัยที่มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออก จะทำให้ทราบว่าสาขาเศรษฐกิจใดของแต่ละจังหวัดมีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขัน นอกจากนี้ยังจะชี้ให้เห็นว่าตัวแปรใดที่มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการวางยุทธศาสตร์ และสามารถใช้เป็นแนวทางการศึกษาสำหรับผู้สนใจเกี่ยวกับการพัฒนาภูมิภาค

วิธีการวิจัย

1. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษานี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ประเภทอนุกรมเวลา (Time Series Data) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540–2549 ประกอบด้วยข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดจำแนกตามสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง ตราด จันทบุรี นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว จะเก็บรวบรวมจากฝ่ายบัญชีประชาชาติภาคและจังหวัด กองบัญชีประชาชาติสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ส่วนข้อมูลงบประมาณด้านการพัฒนาจังหวัดรวบรวมจากสำนักงานประมาณ สำหรับปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในแต่ละจังหวัด จะเก็บรวบรวมจากธนาคารแห่งประเทศไทย และจำนวนโรงงานกับจำนวนประชากร รวบรวมจากกรมโรงงานและสำนักงานสถิติแห่งชาติตามลำดับ

2. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาศักยภาพในการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขันของสาขาทางเศรษฐกิจต่างๆ และนำผลดังกล่าวไปศึกษาตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขันของสาขาทางเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออก โดยจะทำการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Method) วิธี Shift and Share Analysis ที่แบ่งองค์ประกอบออกเป็น 2 ส่วน คือ

1) Proportionality or Industry Mix-Shift (P - Shift) หมายถึง การวัดการเติบโตของแต่ละสาขาการผลิตของภูมิภาค หรือประเทศเปรียบเทียบกับ การเติบโตโดยรวม

$$IM_{ir}^t = E_{ir}^{t-4} \times \left[\left(\frac{E_{ir}^t}{E_{ir}^{t-4}} \right) - \left(\frac{E_T^t}{E_T^{t-4}} \right) \right]$$

การศึกษาคั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบสัดส่วนของผลิตภัณฑ์ในสาขาเศรษฐกิจของภาคตะวันออกระหว่างปีที่ t กับปีที่ t-4 กับสัดส่วนของผลิตภัณฑ์รวมของภาคตะวันออกระหว่างปีที่ t กับปีที่ t-4 ซึ่งหาก Industry Mix-Shift (P - Shift) มีค่ามากกว่าศูนย์ หมายความว่า สาขาเศรษฐกิจที่กำลังพิจารณามีศักยภาพในการพัฒนาสูง และมีการขยายตัวในระดับภาค แต่ถ้า

Industry Mix-Shift (P - Shift) มีค่าน้อยกว่าศูนย์ หมายความว่า สาขาเศรษฐกิจที่กำลังพิจารณามีศักยภาพในการพัฒนาน้อย และกำลังเสื่อมหรือลดความสำคัญลงเมื่อพิจารณาในระดับภาค

2) Differential or Regional Shift (D – Shift) หมายถึง การเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันในสาขาการผลิตเดียวกันระหว่างของท้องถิ่นกับภูมิภาคหรือประเทศ

$$RS_{ir}^t = E_{ir}^{t-4} \times \left[\left(\frac{E_{ir}^t}{E_{ir}^{t-4}} \right) - \left(\frac{E_{iT}^t}{E_{iT}^{t-4}} \right) \right]$$

การศึกษาค้างนี้เป็นการเปรียบเทียบสัดส่วนของผลิตภัณฑ์ในสาขาเศรษฐกิจของแต่ละจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือระหว่างปีที่ t กับปีที่ t-4 กับสัดส่วนของผลิตภัณฑ์ในสาขาเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือระหว่างปีที่ t กับปีที่ t-4 ซึ่งหาก Regional Shift (D – Shift) มีค่ามากกว่าศูนย์ หมายความว่า สาขาเศรษฐกิจที่กำลังพิจารณามีความสามารถในการแข่งขันสูงกว่าสาขาเศรษฐกิจเดียวกันในระดับภาค แต่ถ้า Regional Shift (D – Shift) มีค่าน้อยกว่าศูนย์ หมายความว่า สาขาเศรษฐกิจที่กำลังพิจารณามีความสามารถในการแข่งขันต่ำกว่าสาขาเศรษฐกิจเดียวกันในระดับภาค

โดยที่	E_{ir}	คือ ผลิตภัณฑ์ในสาขาเศรษฐกิจ i ของจังหวัด r
	E_T	คือ ผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
	E_{iT}	คือ ผลิตภัณฑ์ในสาขาเศรษฐกิจ i ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
	t	คือ ปี 2549, 2544
	t-4	คือ ปี 2545, 2540
	r	คือ จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือประกอบด้วย
		1. จังหวัดชลบุรี
		2. จังหวัดฉะเชิงเทรา
		3. จังหวัดระยอง
		4. จังหวัดตราด
		5. จังหวัดจันทบุรี
		6. จังหวัดนครนายก
		7. จังหวัดปราจีนบุรี

8. จังหวัดสระแก้ว

i คือ สาขาเศรษฐกิจที่ประกอบไปด้วย

1. สาขาเกษตร
2. สาขาเหมืองแร่และย่อยหิน
3. สาขาอุตสาหกรรม
4. สาขาไฟฟ้า ก๊าซและประปา
5. สาขาก่อสร้าง
6. สาขาการค้าส่งและค้าปลีก
7. โรงแรมห้องอาหาร
- 8.ขนส่ง คลังสินค้าและคมนาคม
9. สถาบันการเงิน
10. อสังหาริมทรัพย์
11. บริหารราชการและป้องกันประเทศ
12. การศึกษา
13. อนามัย
14. การบริการชุมชนและกิจกรรมเพื่อสังคมอื่นๆ
15. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล

Proportionality or Industry Mix-Shift (P - Shift) คือ การเปลี่ยนแปลงในสาขาเศรษฐกิจของภาคตะวันออกมีผลต่อความแตกต่างของสาขาเศรษฐกิจในระดับจังหวัดอย่างไร ซึ่งหาก Proportionality or Industry Mix-Shift มีค่าเป็นบวกหมายความว่า การเติบโตในสาขาเศรษฐกิจนั้นๆ ของจังหวัดมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับ การเติบโตของภาคตะวันออก แสดงว่ามีศักยภาพในการพัฒนาสูง แต่ถ้ามีค่าเป็นลบหมายความว่า การเติบโตในสาขาเศรษฐกิจนั้นๆ ของจังหวัดมีการขยายตัวลดลง (หดตัว) เมื่อเปรียบเทียบกับ การเติบโตของภาคตะวันออก แสดงว่ามีศักยภาพในการพัฒนาน้อย

Differential or Regional Shift (D – Shift) คือ ความสามารถในการแข่งขันในสาขาเศรษฐกิจเดียวกันระหว่างจังหวัดกับภาคตะวันออก ซึ่งหาก D – Shift มีค่าเป็นบวก หมายความว่า สาขาเศรษฐกิจนั้นๆ ของจังหวัดมีความสามารถในการแข่งขันสูงกว่าสาขาเศรษฐกิจนั้นๆ ในระดับ

ภาค และถ้ามีค่าเป็นลบหมายความว่าสาขาเศรษฐกิจนั้นๆ ของจังหวัดมีความสามารถในการแข่งขันต่ำกว่าสาขาเศรษฐกิจนั้นๆ ในระดับภาค

เมื่อคำนวณหาค่า P - Shift และ D - Shift แล้วก็จะนำมาสร้างเป็น XY Chart เพื่อแบ่งกลุ่มของสาขาทางเศรษฐกิจของแต่ละจังหวัดออกเป็นกลุ่มย่อยตามศักยภาพในการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขัน โดยมีเกณฑ์พิจารณาดังนี้

กลุ่มที่ 1 คือ สาขาเศรษฐกิจที่มีค่า P - Shift และ D - Shift เป็นบวกทั้งคู่ หมายความว่าสาขาเศรษฐกิจนั้นๆ ของจังหวัดมีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขัน

กลุ่มที่ 2 คือ สาขาเศรษฐกิจที่มีค่า P - Shift เป็นลบ แต่ค่า D - Shift เป็นบวก หมายความว่าสาขาเศรษฐกิจนั้นๆ ของจังหวัดมีศักยภาพในการพัฒนาน้อย แต่มีความสามารถในการแข่งขันสูง

กลุ่มที่ 3 คือ สาขาเศรษฐกิจที่มีค่า P - Shift เป็นบวก แต่ค่า D - Shift เป็นลบ หมายความว่าสาขาเศรษฐกิจนั้นๆ ของจังหวัดมีศักยภาพในการพัฒนา แต่มีความสามารถในการแข่งขันต่ำ

กลุ่มที่ 4 คือ สาขาเศรษฐกิจที่มีค่า P - Shift และ D - Shift เป็นลบทั้งคู่ หมายความว่าสาขาเศรษฐกิจนั้นๆ ของจังหวัดมีศักยภาพในการพัฒนาน้อย และมีความสามารถในการแข่งขันต่ำ

2. ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดในภาคตะวันออก โดยใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) และทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square) ในการศึกษาครั้งนี้ จะอาศัยทฤษฎีการพัฒนาเศรษฐกิจในส่วนของ การเพิ่มทางด้านอุปทาน โดยการเพิ่มผลผลิตด้วยการใช้ปัจจัยการผลิตต่างๆ ที่คาดว่า จะมีผลต่อความจำเป็นทางเศรษฐกิจของจังหวัด ซึ่งได้แก่ งบประมาณด้านการพัฒนา ปริมาณ

สินเชื่อการเกษตรของธนาคารพาณิชย์และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ จำนวนโรงงาน และจำนวนประชากร โดยมีความสัมพันธ์ดังนี้

	GPP	=	f (Bud, Cre, Dep, Fac, Pop)
กำหนดให้	GPP	=	ผลิตภัณฑ์จังหวัดของแต่ละจังหวัด
	Bud	=	งบประมาณด้านการพัฒนา ประกอบไปด้วย การพัฒนาแหล่งน้ำ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทาง เศรษฐกิจสะพาน และการพัฒนาการศึกษา
	Cre	=	ปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์
	Dep	=	ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์
	Fac	=	จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม
	Pop	=	จำนวนประชากร

จากความสัมพันธ์ดังกล่าวข้างต้นสามารถเขียนเป็นสมการถดถอยพหุคูณในรูป Log ได้ดังนี้

$$\text{Ln GPP}_{ir} = \text{Ln}\beta_0 + \beta_1 \text{Ln Bud}_i + \beta_2 \text{Ln CrAg}_i + \beta_3 \text{Ln Dep}_i + \beta_4 \text{Ln Fac}_i + \beta_5 \text{Ln Pop}_i$$

โดยที่	GPP_{ir}	=	ผลิตภัณฑ์สาขาเศรษฐกิจ i ของจังหวัด r ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ศักยภาพการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขัน
	Bud_i	=	งบประมาณด้านการพัฒนา
	Cre	=	ปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์
	Dep_i	=	ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์
	Fac_i	=	จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม
	Pop_i	=	จำนวนประชากร
	β_j	=	ค่าสัมประสิทธิ์หรือค่าความยืดหยุ่นที่แสดงถึงผลกระทบ ของปัจจัยที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์จังหวัด โดยที่ j เท่ากับ 1, 2, 3, 4 และ 5
	β_0	=	ค่าคงที่ (Constant) ของสมการถดถอย

นิยามศัพท์

ผลิตภัณฑ์จังหวัด (Gross Provincial Product: GPP) หมายถึง มูลค่าของผลรวมที่เกิดจากสาขาเศรษฐกิจ 15 สาขาตามการจำแนกของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วยสาขาเกษตร สาขาเหมืองแร่และย่อยหิน สาขาอุตสาหกรรม สาขาไฟฟ้า ก๊าซและประปา สาขาก่อสร้าง สาขาการค้าส่งและค้าปลีก สาขาโรงแรมห้องอาหาร สาขาขนส่ง คลังสินค้าและคมนาคม สาขาสถาบันการเงิน สาขาอสังหาริมทรัพย์ สาขาบริหารราชการและป้องกันประเทศสาขาการศึกษา สาขานามัย สาขาให้บริการชุมชนและกิจกรรมเพื่อสังคมอื่นๆ และสาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล

ผลิตภัณฑ์ภาค (Gross Regional Product: GRP) หมายถึง มูลค่าที่เกิดจากผลรวมของผลิตภัณฑ์จังหวัดในภาคนั้นๆ ของประเทศไทย

ผลิตภัณฑ์ภาคที่แท้จริง (Real Gross Regional Product: Real GRP) หมายถึง มูลค่าที่เกิดจากผลรวมของผลิตภัณฑ์จังหวัดในภาคนั้นๆ ของประเทศไทย ซึ่งหาได้โดยการใช้ปี 1988 เป็นปีฐานในการคำนวณ

สาขาเศรษฐกิจหลัก หมายถึง สาขาเศรษฐกิจที่เป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความจำเป็นเร่งด่วนแต่เป็นภาค

ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ หมายถึง ตำแหน่งความสำคัญของสาขาทางเศรษฐกิจของแต่ละจังหวัดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

ปัจจัยที่มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ หมายถึง ตัวแปรที่ก่อให้เกิดความจำเป็นเร่งด่วนแต่เป็นภาค

ในการศึกษาบทบาทของสาขาเศรษฐกิจและปัจจัยที่มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจภาคตะวันออกของประเทศไทยสามารถแบ่งเนื้อหาในแต่ละบทได้ดังนี้

บทที่ 1 มีเนื้อหาที่ประกอบไปด้วย ความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย_ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ วิธีการวิจัย และนิยามศัพท์

บทที่ 2 มีเนื้อหาที่ประกอบไปด้วยแนวคิดทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ทฤษฎีการเจริญเติบโตและพัฒนาภูมิภาค
2. ทฤษฎีฐานเศรษฐกิจ
3. การประยุกต์ใช้วิธีส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยน (Shift and Share Analysis)

บน XY Chart

4. แนวคิดและทฤษฎีพัฒนาเศรษฐกิจ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย
7. สมมติฐานในการวิจัย

บทที่ 3 มีเนื้อหาเกี่ยวกับแผนพัฒนาจังหวัด และโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออก ซึ่งประกอบไปด้วยจังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี จังหวัดชลบุรี จังหวัดตราด จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดนครนายก และจังหวัดสระแก้ว

บทที่ 4 ผลการศึกษา แบ่งเป็น 2 ส่วนประกอบไปด้วย

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขันของสาขาทางเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออก

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดในภาคตะวันออก

บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เป็นแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของสาขาเศรษฐกิจและปัจจัยที่มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งสามารถนำเสนอตามลำดับหัวข้อต่างๆ ได้ดังนี้

1. ทฤษฎีฐานเศรษฐกิจ
2. การประยุกต์ใช้วิธีส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยน (Shift and Share Analysis) บน XY Chart
3. แนวคิดและทฤษฎีพัฒนาเศรษฐกิจ
4. แนวคิดของเคนส์เกี่ยวกับการจัดการด้านอุปสงค์

1. ทฤษฎีฐานเศรษฐกิจ

ทฤษฎีฐานเศรษฐกิจ (Economic Base Theory) หรือทฤษฎีฐานการส่งออก (Export Base Theory) เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเจริญของภูมิภาคและรายได้ภูมิภาค Douglass C. North และ Charles M. Tiebout (อ้างถึงในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช: 2530) เป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาแนวคิดดังกล่าว โดยทฤษฎีนี้เน้นว่าการเจริญเติบโตของภูมิภาคขึ้นอยู่กับปริมาณการส่งออก ซึ่งอาจอยู่ในรูปของสินค้าและบริการหรือแม้แต่แรงงานที่ส่งออกนอกภูมิภาค นอกจากนี้สินค้าออกก็ยังสามารถอยู่ในรูปของการใช้จ่ายของคนต่างภูมิภาคในภูมิภาคที่เรากำลังพิจารณา เช่น การท่องเที่ยว เป็นต้น อุตสาหกรรมส่งออกที่ว่าเป็นคือเป็น “ฐานเศรษฐกิจ” ของภูมิภาคหรืออาจเรียกว่า “สาขาการผลิตหลัก” (Basic Sector) ซึ่งการว่างงานและรายได้ในภูมิภาคขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอกที่อาจเรียกว่าอุปสงค์จากภายนอกภูมิภาค (Exogenous Demand) ส่วนกิจกรรมที่จะต้องมีเพื่อสนับสนุนความเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมส่งออก เรียกว่าได้ว่าเป็น “สาขาการผลิตรอง” (Non-Basic Sector) หรือบางทีก็เรียกว่า “สาขาบริการ” (Service

Sector) ดังนั้น รายได้ภูมิภาคตามทฤษฎีนี้จึงเท่ากับผลรวมของการผลิตหรือรายได้ของสาขาการผลิตหลัก และสาขาการผลิตรอง ซึ่งอาจแสดงได้โดยสมการข้างล่างนี้

$$Y_t = Y_b + Y_n \quad (1)$$

โดยที่	Y_t	=	รายได้ของภูมิภาค
	Y_b	=	รายได้จากสาขาการผลิตหลัก
	Y_n	=	รายได้จากสาขาการผลิตรอง

โดยที่ทฤษฎีนี้เน้นว่า การเจริญเติบโตของรายได้ภูมิภาคจะขึ้นอยู่กับ การเจริญเติบโตของรายได้ของสาขาการผลิตหลัก ซึ่งรายได้ภูมิภาคจะเพิ่มขึ้นเท่ากันหรือไม่เท่ากันกับการเพิ่มขึ้นของรายได้ของสาขาการผลิตหลักก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับตัวทวีคูณ (Base Multiplier) หากมีค่าเป็นหนึ่ง รายได้ภูมิภาคที่เพิ่มขึ้นก็จะเท่ากับการเพิ่มขึ้นของรายได้ของสาขาการผลิตหลัก แต่ถ้าหากตัวทวีคูณมีค่ามากกว่าหนึ่งแล้ว รายได้ภูมิภาคก็จะเพิ่มขึ้นมากกว่าการเพิ่มขึ้นของรายได้สาขาการผลิตหลัก

จากทฤษฎีนี้สามารถสรุปได้ว่า กิจกรรมฐานเศรษฐกิจหรือกิจกรรมในสาขาการผลิตหลักมีบทบาทสำคัญในการกำหนดระดับรายได้ต่อหัวของประชาชนในภูมิภาค ส่วนกิจกรรมที่ไม่ใช่กิจกรรมฐานเศรษฐกิจ หรือกิจกรรมในสาขาการผลิตรองก็มีความสำคัญในฐานะที่มีส่วนสนับสนุนกิจกรรมในสาขาการผลิตหลัก ดังนั้นถ้าอุปสงค์ภายนอกหรืออุปสงค์สำหรับการส่งออกของภูมิภาคขยายตัว จะมีผลทำให้กิจกรรมในสาขาการผลิตรองขยายตัวตามไปด้วย ดังนั้นในการวิเคราะห์โดยใช้ทฤษฎีนี้ จะต้องพิจารณา 2 ส่วน คือ การพิจารณาว่ากิจกรรมใดเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งออก หรืออีกนัยหนึ่งกิจกรรมใดเป็นกิจกรรมฐานเศรษฐกิจ กิจกรรมใดไม่เป็นกิจกรรมฐานเศรษฐกิจ และพิจารณาผลกระทบของกิจกรรมฐานเศรษฐกิจที่มีต่อกิจกรรมรอง และต่อเศรษฐกิจส่วนรวมของภูมิภาค

วิธีที่จะพิจารณาว่ากิจกรรมใดเป็นกิจกรรมฐานเศรษฐกิจมีหลายวิธี วิธีที่ตรงที่สุดก็คือ การออกแบบสำรวจสอบถามไปยังแต่ละอุตสาหกรรมโดยตรง ซึ่งเป็นวิธีที่ยุ่งยากและมีปัญหามาก นอกจากนั้นยังเสียเวลาเสียค่าใช้จ่ายมากอีกด้วย และวิธีทางอ้อมที่ใช้กันอยู่ 2 วิธี

1.1 วิธีแรกเป็นวิธีตั้งสมมุติฐาน (The Assumptions Approach) โดยพิจารณาเอาว่ากิจกรรมใดควรเป็นกิจกรรมฐานเศรษฐกิจ กิจกรรมใดไม่ควรเป็นกิจกรรมฐานเศรษฐกิจ เช่น จัดให้กิจกรรมที่เกี่ยวกับการผลิตทางการเกษตรและอุตสาหกรรมเป็นกิจกรรมฐานเศรษฐกิจ ส่วนกิจกรรมอื่นๆ ที่เหลือทั้งหมดเป็นกิจกรรมที่ไม่ใช่กิจกรรมฐานเศรษฐกิจ เป็นต้น วิธีนี้มีข้อผิดพลาดมากเนื่องจากบางกิจกรรมก็มีส่วนเป็นทั้งกิจกรรมฐานเศรษฐกิจและไม่เป็นกิจกรรมฐานเศรษฐกิจ

1.2 การหาค่าสัดส่วนถิ่นฐาน (Location Quotient) หรือ LQ ผู้ที่ริเริ่มใช้อัตราส่วนนี้คือ จี ฮิลเดอบรันด์ และเอเมซ (G. Hildebrand and A. Mace) อัตราส่วนนี้จะวัดการจ้างงานในอุตสาหกรรมใดอุตสาหกรรมหนึ่งที่กำหนดให้ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเปรียบเทียบกับพื้นที่อีกแห่งหนึ่ง ซึ่งในที่นี้ก็คือวัดการจ้างงานในอุตสาหกรรมใดอุตสาหกรรมหนึ่งเปรียบเทียบกับระหว่างภูมิภาคกับประเทศนั่นเอง การคำนวณหาค่า LQ อาจพิจารณากว้างๆ ตามสาขาการผลิตในระดับภูมิภาค (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2530: 251-253) และสามารถหาค่าสัดส่วนถิ่นฐาน (Location Quotient: LQ) ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบความสำคัญของสาขาการผลิตหนึ่งในภูมิภาคกับความสำคัญของสาขาการผลิตนั้นของประเทศ (กาญจน์ พลจันทร์, 2522: 15-16)

ภายหลังนักเศรษฐศาสตร์ภูมิภาคได้พัฒนาวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลอีกหลายวิธีเท่าที่นิยมกัน คือ

1.3 การวิเคราะห์ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input-Output Model) เป็นวิธีการเพื่อหาความสัมพันธ์ของกิจกรรมระหว่างสาขาเศรษฐกิจต่างๆ เนื่องจากผลผลิตของสาขาเศรษฐกิจหนึ่งอาจขายให้กับสาขาอื่นๆ ในรูปแบบของสินค้าสำเร็จรูปและสินค้าขั้นกลาง ทำให้สามารถศึกษาถึงความเชื่อมโยงของสาขาเศรษฐกิจต่างๆ (Linkage Effects) ประกอบด้วย ค่าดัชนีความเชื่อมโยงไปข้างหน้า (Forward Linkage Index) และดัชนีความเชื่อมโยงไปข้างหลัง (Backward Linkage Index) (วิทย์ สัตยารักษ์วิทย์, 2542: 90-93)

1.4 การวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยน (Shift and Share Analysis) เป็นเทคนิคเบื้องต้นที่นิยมใช้กันทั่วไปในการวิเคราะห์การเติบโตทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น (Local Economy) การเติบโตของตัวแปรทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น อาทิ การจ้างงาน รายได้ หรือผลผลิต ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน โดยแต่ละส่วนจะมีความสัมพันธ์ทางตรงหรือทางอ้อมกับการเติบโตของภาคหรือประเทศที่ท้องถิ่นนั้นตั้งอยู่ (Reference Economy) (วรรณศิลป์ พีรพันธุ์, 2546, Online) ส่วนแรก

วัดอัตราการเปลี่ยนแปลงการผลิตในท้องถิ่นส่งผลต่อการเจริญเติบโตของกิจกรรมการผลิตของประเทศเท่าไร (National Share Component: NS) ส่วนที่ 2 วัดการเปลี่ยนแปลงการผลิตของกิจกรรมในระดับประเทศมีผลต่อความแตกต่างของอุตสาหกรรมในระดับจังหวัดต่างกันอย่างไร (Proportionality or Industry Mix-Shift: P-Shift) และส่วนที่ 3 เปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) ในสาขาการผลิตเดียวกันระหว่างของท้องถิ่นกับภูมิภาคหรือประเทศ โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (Perloff and Other, 1960)

1) National Share Component (NS)

$$NS_{ir}^t = E_{ir}^{t-1} \times \left(\frac{E_T^t}{E_T^{t-1}} - 1 \right)$$

2) Proportionality or Industry Mix-Shift (P-Shift)

$$IM_{ir}^t = E_{ir}^{t-1} \times \left[\left(\frac{E_{iT}^t}{E_{iT}^{t-1}} \right) - \left(\frac{E_T^t}{E_T^{t-1}} \right) \right]$$

3) Differential or Regional Shift (D-Shift)

$$RS_{ir}^t = E_{ir}^{t-1} \times \left[\left(\frac{E_{ir}^t}{E_{ir}^{t-1}} \right) - \left(\frac{E_{iT}^t}{E_{iT}^{t-1}} \right) \right]$$

ในการวิเคราะห์ Shift – Share นั้นจะให้ความสนใจ Shift Components มากกว่า Share เนื่องจาก Shift Components ช่วยบอกได้ว่าสาขาเศรษฐกิจหรือสาขาการผลิตใดมีการเติบโตสูงกว่าการเติบโตโดยรวมของประเทศ โดยค่า Proportionality or Industry Mix-Shift (P-Shift) ที่เป็นบวกหมายความว่าสาขาเศรษฐกิจหรือสาขาการผลิตที่กำลังพิจารณากำลังมีการขยายตัวในระดับประเทศ ค่าที่เป็นลบหมายความว่าสาขาเศรษฐกิจหรือสาขาการผลิตดังกล่าวกำลังเสื่อมหรือลดความสำคัญลงเมื่อพิจารณาในระดับประเทศ ส่วนค่า Differential or Regional Shift (D-Shift) ที่เป็นบวกหมายความว่าสาขาเศรษฐกิจหรือสาขาการผลิตที่พิจารณาของท้องถิ่นมีความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) สูงกว่าสาขาเศรษฐกิจหรือสาขาการผลิตเดียวกันของประเทศ ค่าที่เป็นลบหมายความว่า สาขาเศรษฐกิจหรือสาขาการผลิตที่พิจารณาของ

ท้องถิ่นมีความสามารถในการแข่งขันน้อยกว่าสาขาเศรษฐกิจหรือสาขาการผลิตเดียวกันของประเทศ (วรรณศิลป์ พีรพันธุ์, 2546: online)

2. การประยุกต์ใช้วิธีส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยน (Shift and Share Analysis)

บน XY Chart

ในการวิเคราะห์ Shift-Share นั้นเราจะให้ความสนใจ Shift Component มากกว่า Share Component เนื่องจาก Shift Component ช่วยบอกได้ว่าสาขาการผลิตใดมีการเติบโตสูงกว่าการเติบโตโดยรวมของประเทศ ค่า Proportionality Shift หรือ P-Shift ที่เป็นบวกหมายความว่า สาขาการผลิตที่พิจารณากำลังมีการขยายตัวในระดับประเทศ ค่าเป็นลบ หมายความว่า สาขาการผลิตดังกล่าวกำลังเสื่อมหรือลดความสำคัญลงเมื่อพิจารณาในระดับประเทศ ส่วนค่า Competitive Position Growth (Differential Shift หรือ D-Shift) ที่เป็นบวกหมายความว่าสาขาการผลิตที่พิจารณาของท้องถิ่นมีความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) สูงกว่าสาขาการผลิตเดียวกันของประเทศ ค่าที่เป็นลบหมายความว่า สาขาการผลิตที่พิจารณาของท้องถิ่นมีความสามารถในการแข่งขันน้อยกว่าสาขาการผลิตเดียวกันของประเทศ

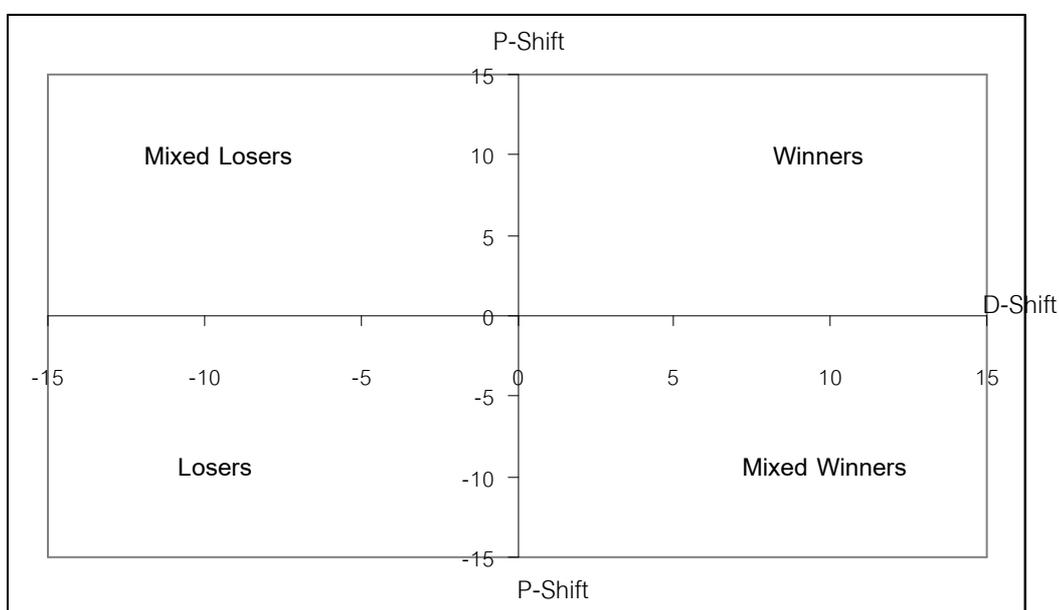
ในทางกราฟิกแล้ว เราสามารถนำค่า Compositional Mix Growth (P-Shift) และ Competitive Position Growth (D-Shift) ของแต่ละสาขาการผลิตมาสร้างเป็น XY Chart เพื่อแบ่งกลุ่มของสาขาการผลิตของท้องถิ่นที่ศึกษาออกเป็นกลุ่มย่อยตามศักยภาพในการพัฒนาได้ โดยอาจแบ่งกลุ่มเบื้องต้นดังนี้

กลุ่มที่ 1 ได้แก่สาขาการผลิตที่มีค่า Compositional Mix Growth (P-Shift) และ Competitive Position Growth (D-Shift) เป็นบวกทั้งคู่ เป็นสาขาการผลิตที่มีศักยภาพในการพัฒนาสูง เนื่องจากเป็นสาขาที่กำลังมีการขยายตัวในระดับประเทศ ขณะเดียวกันท้องถิ่นก็มีความสามารถในการแข่งขันสูงกว่าประเทศ (Winners)

กลุ่มที่ 2 ได้แก่สาขาการผลิตที่มีค่า Compositional Mix Growth (P-Shift) เป็นลบ แต่มีค่า Competitive Position Growth (D-Shift) เป็นบวก เป็นสาขาการผลิตที่มีการหดตัวลงในระดับประเทศ แต่ท้องถิ่นมีความสามารถในการแข่งขันสูงกว่าประเทศ (Mixed Winners)

กลุ่มที่ 3 ได้แก่สาขาการผลิตที่มีค่า Compositional Mix Growth (P-Shift) เป็นบวก แต่มีค่า Competitive Position Growth (D-Shift) เป็นลบ เป็นสาขาการผลิตที่กำลังขยายตัวในระดับประเทศ แต่ความสามารถในการแข่งขันของท้องถิ่นต่ำกว่าประเทศ (Mixed Losers)

กลุ่มที่ 4 ได้แก่สาขาการผลิตที่มีค่า Compositional Mix Growth (P-Shift) และ Competitive Position Growth (D-Shift) เป็นลบทั้งคู่ เป็นสาขาการผลิตที่มีศักยภาพในการพัฒนาน้อยที่สุด เนื่องจากมีการหดตัวในระดับประเทศ และท้องถิ่นมีความสามารถในการแข่งขันต่ำกว่าประเทศ (Losers)

ภาพที่ 2.1 การประยุกต์ใช้ P-Shift และ D-Shift บน XY Chart

3. แนวคิดและทฤษฎีพัฒนาเศรษฐกิจ

ความจำเป็นเติบโตทางเศรษฐกิจอาจเกิดขึ้นโดย (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2530: 81) การเพิ่มทางด้านอุปทานรวม อาจเกิดขึ้นจากการปรับปรุงทางด้านอุปทาน โดยพยายามเพิ่มผลผลิตการใช้ปัจจัยการผลิตต่างๆ ในฟังก์ชันของการผลิต หรือการปรับปรุงคุณภาพของปัจจัยการผลิต ปรับปรุงกระบวนการผลิตหรือเทคโนโลยีต่างให้ดีขึ้น โดยมีความสัมพันธ์ดังนี้

$$Y_t = f(N_t, K_t, L_t, E_t, T_t, U_t)$$

โดยกำหนดให้

Y_t	=	ผลผลิตรวม หรือรายได้ที่แท้จริงของระบบเศรษฐกิจ
N_t	=	ทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ รวมทั้งที่ดินที่ถูกใช้ประโยชน์
K_t	=	ทุนที่มีอยู่ในระบบเศรษฐกิจ
L_t	=	กำลังแรงงานหรือทรัพยากรมนุษย์ที่มีอยู่ในระบบเศรษฐกิจ
E_t	=	จำนวนผู้ประกอบการที่มีอยู่ในระบบเศรษฐกิจ
T_t	=	ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
U_t	=	ปัจจัยที่มีใช้ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
T	=	ระยะเวลา

ผลผลิตรวมของประเทศอาจเพิ่มขึ้นได้โดยปัจจัยต่างๆ ทางขวามือของสมการ ซึ่งได้แก่ ที่ดิน และแรงงานเกิดการขยายตัว เช่นการปรับปรุงที่ดินที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นได้ การสะสมทุนเพิ่มขึ้น ปริมาณแรงงานเพิ่มขึ้น ในทางปฏิบัติแม้ว่าปัจจัยการผลิตทางขวามือของสมการจะมีปริมาณเท่าเดิม แต่ผลผลิตรวมของประเทศอาจเพิ่มขึ้นได้ โดยอาศัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี (Technological Progress)

4. แนวคิดของเคนส์เกี่ยวกับการจัดการด้านอุปสงค์

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจของเคนส์เน้นความสำคัญของอุปสงค์รวม (Aggregate Demand) ที่จะต้องสัมพันธ์กับอุปทานรวม (Aggregate Supply) ให้ระบบเศรษฐกิจขยายตัวเข้าสู่ดุลยภาพทั่วไป (General Equilibrium) เพื่อให้ระดับรายได้ดุลยภาพสูงขึ้นตลอดระยะเวลาจนถึงระดับที่มีการจ้างงานเต็ม (Full Employment) ตามทฤษฎีการจ้างแรง ดอกเบี้ย และเงินตราของเคนส์กล่าวว่า รายได้ดุลยภาพในระดับที่มีการจ้างงานเต็มจะดำรงอยู่ได้ก็ต่อเมื่อการลงทุนจริงเท่ากับการออม และเมื่อเศรษฐกิจจำเริญเติบโตขึ้น ระดับรายได้ที่มีการจ้างงานเต็มจะสูงขึ้น การออมก็จะสูงขึ้นด้วย หากต้องการให้เศรษฐกิจพัฒนาต่อไปจะต้องไม่ทำให้รายได้ประชาชาติลดลงด้วย การเพิ่มทุนจากเดิมเท่ากับระดับการออมที่เพิ่มขึ้น ในระดับรายได้หนึ่งๆ หากมี

การลงทุนต่ำกว่าการออมจะทำให้เศรษฐกิจชะงักงันโดยไม่เจริญเติบโต เพราะปัจจัยการผลิตบางส่วนต้องว่างงาน แต่ระดับการลงทุนสูงกว่าการออม เศรษฐกิจอาจเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว แต่ประเทศก็อาจต้องประสบกับภาวะเงินเฟ้อ ทั้งนี้เคนส์เชื่อว่า Marginal Productivity ของทุนมีลักษณะไม่ยืดหยุ่น โดยเฉพาะในระบบเศรษฐกิจของประเทศที่พัฒนาแล้ว ดังนั้นถ้าจะเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจด้วยการเพิ่มการลงทุนให้มากขึ้นก็จะได้ไม่ผล การลงทุนที่เพิ่มขึ้นจะทำให้เกิดภาวะอิมิตัวทางด้านทุน และเมื่อการลงทุนมากขึ้นช่องทางการลงทุนก็ลดน้อยถอยลง เคนส์เห็นว่าในภาวะดังกล่าวการออมย่อมมีแนวโน้มจะสูงกว่าการลงทุน ซึ่งจะมีผลทำให้ระดับรายได้ประชาชาติต่ำลงจนเกิดภาวะชะงักงัน (Stagnant) ขึ้นในระบบเศรษฐกิจ แนวคิดของเคนส์เกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจเน้นความสำคัญของการสะสมทุนและมีลักษณะเป็นแบบคงที่ (Static) และมุ่งวิเคราะห์ในระยะสั้น (Short Run Analysis) ซึ่งนับเป็นข้อจำกัดที่สำคัญในการวิเคราะห์การพัฒนาเศรษฐกิจ (เอนก ธีรธาวร, 2541)

จากการตรวจเอกสารเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ ทำให้การศึกษาในครั้งนี้ได้นำเอาแนวคิดฐานเศรษฐกิจในส่วนของการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยน (Shift and Share Analysis) มาวิเคราะห์การพัฒนาและความสามารถในการแข่งขันในสาขาเศรษฐกิจของแต่ละจังหวัดในภาคตะวันออก จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์บน XY Chart เพื่อหาสาขาเศรษฐกิจของแต่ละจังหวัดว่าสาขาเศรษฐกิจใดมีศักยภาพในการพัฒนาสูง และความสามารถในการแข่งขันสูง จากจะทำการวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาสูงที่สุด และมีความสามารถในการแข่งขันสูง โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีพัฒนาเศรษฐกิจ และแนวคิดของเคนส์เกี่ยวกับการจัดการด้านอุปสงค์เป็นตัวกำหนดปัจจัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จุไรรัตน์ ม่วงมงคล (2527) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจส่วนภูมิภาค โดยใช้การวิเคราะห์แบบจำลองส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยน (Shift and Share Model) ผลการศึกษาพบว่าแบบแผนความเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจยังไม่มี ความเหมาะสมและสอดคล้องกันระหว่างภาคเศรษฐกิจจริงและภาคเศรษฐกิจการเงิน (สินเชื่อ) ในแต่ละท้องถิ่น โดยที่สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ของภูมิภาคเปรียบเทียบกับสินเชื่อรวมทั้งประเทศ มีการเติบโตมากขึ้น แต่ผลผลิตในแต่ละท้องถิ่นหรือมูลค่าผลิตภัณฑ์รายภาคเมื่อเปรียบเทียบกับ ประชาชาติยังขยายตัวได้น้อย เนื่องจากสาขาทางเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดผลผลิตโดยตรงต่อการ

พัฒนาประเทศ เช่น สาขาเกษตรกรรม สาขาอุตสาหกรรม และสาขาบริการ ได้รับสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ในอัตราส่วนที่ต่ำ แต่สาขาการค้าส่งและการค้าปลีก สาขาธนาคารพาณิชย์ การประกันภัยและธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งเป็นสาขาทางเศรษฐกิจที่มีความสำคัญน้อยต่อการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ได้รับสินเชื่อจำนวนสูงจากธนาคารพาณิชย์ ดังนั้นสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์จึงเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งในการสร้างมูลค่าผลิตของประเทศและก่อให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภูมิภาค

พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิ์ (2538) ได้ศึกษาเรื่องการกระจายสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ โดยการเปรียบเทียบกับ การขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์ประชาชาติ โดยใช้ข้อมูลทศนิยมตั้งแต่ปี 2525-2534 มาวิเคราะห์ด้วยแบบจำลอง Shift and Share Analysis โดยผลการศึกษาพบว่าธนาคารพาณิชย์ให้สินเชื่อแก่กรุงเทพฯ และปริมณฑล ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ ในอัตราที่สูงกว่าการเติบโตของผลิตภัณฑ์ประชาชาติในระดับประเทศและสูงกว่าการเจริญเติบโตของสินเชื่อในระดับประเทศ โดยภาคกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีอัตราสูงที่สุด เนื่องจากมีการนำสินเชื่อไปเก็งกำไรในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์มาก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอัตราการเติบโตน้อยกว่าสินเชื่อในระดับประเทศ เนื่องจากธุรกิจหลักเป็นการผลิตเป็นการผลิตและค้า การเกษตรมีความเสี่ยงมาก และเมื่อพิจารณาถึงสาขาเศรษฐกิจนำในผลิตภัณฑ์ประชาชาติรายภาคพบว่า สาขาอุตสาหกรรมเป็นสาขานำในภาคกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีการเติบโตในอัตราที่สูงกว่าผลิตภัณฑ์ประชาชาติในระดับประเทศ และสูงกว่าสาขาอุตสาหกรรมในระดับประเทศ ส่วนสาขาเกษตรเป็นสาขานำในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ ซึ่งมีอัตราการเติบโตน้อยกว่าผลิตภัณฑ์ประชาชาติในระดับประเทศ และน้อยกว่าสาขาเกษตรในระดับประเทศ ในส่วนของการศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาการกระจายสินเชื่อ พบว่า สาเหตุที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ มีแบบแผนการเติบโตที่น้อยกว่า เนื่องจากสาขาเกษตรซึ่งเป็นสาขาเศรษฐกิจนำได้รับสินเชื่อน้อยกว่าความต้องการ ซึ่งเป็นผลจากความเสี่ยงในการชำระหนี้ของผู้ที่มีความสามารถในการชำระหนี้ที่น้อย

ธิดา ฮวดเส็ง (2539) ศึกษาบทบาทของสาขาเศรษฐกิจหลักและปัจจัยที่มีผลต่อการ จำเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดเมืองหลักในประเทศไทย เพื่อศึกษาลักษณะโครงสร้างทางเศรษฐกิจ และสังคมของจังหวัดเมืองหลัก ผลกระทบของสาขาเศรษฐกิจหลัก ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคมที่มีต่อการจำเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดเมืองหลัก

ผลการศึกษาพบว่าจังหวัดเชียงใหม่ มีสาขาเศรษฐกิจหลัก 7 สาขา ประกอบไปด้วย สาขาบริการ สาขาบริหารราชการและป้องกันประเทศ สาขาที่อยู่อาศัย สาขาการก่อสร้าง สาขาเกษตรกรรม สาขาธนาคาร ประกันภัยและอสังหาริมทรัพย์ และสาขาการขนส่งและคมนาคม จังหวัดนครราชสีมา มีสาขาเศรษฐกิจหลัก 5 สาขา คือ สาขาบริหารราชการและป้องกันประเทศ สาขาเกษตรกรรม สาขาการก่อสร้าง สาขาที่อยู่อาศัย และสาขาการค้าส่งและค้าปลีก จังหวัดขอนแก่น มีสาขาเศรษฐกิจหลัก 6 สาขา สาขาบริหารราชการและป้องกันประเทศ สาขาการก่อสร้าง สาขาที่อยู่อาศัย สาขาเกษตรกรรม สาขาบริการ และสาขาการค้าส่งและค้าปลีก จังหวัดชลบุรีมีสาขาเศรษฐกิจหลัก 2 สาขา สาขาบริการ และสาขาอุตสาหกรรม จังหวัดสงขลามีสาขาเศรษฐกิจหลัก 4 สาขา คือ สาขาเกษตรกรรม สาขาการขนส่งและคมนาคม สาขาบริหารราชการและป้องกันประเทศ และสาขาการก่อสร้าง ส่วนปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีส่วนสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดทั้ง 5 คือ จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบไปด้วย สินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดขอนแก่น ประกอบไปด้วยการใช้จ่ายรวมของรัฐบาล และจำนวนโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดชลบุรี ประกอบไปด้วยสินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์และจำนวนโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดสงขลา ประกอบไปด้วยสินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ และ การใช้จ่ายรวมของรัฐบาล

นพฤทธิ์ สํารานุปัตน์ (2541) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดในเขตอิทธิพล เพื่อให้ทราบถึงการกระจุกตัวของสาขาทางเศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจในด้านผลผลิต รวมทั้งปัจจัยที่มีผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดในเขตอิทธิพล

ผลการศึกษาพบว่าการกระจุกตัวของสาขาทางเศรษฐกิจสาขาเมืองแร่และย่อยหิน และสาขาอุตสาหกรรมมีเกณฑ์อยู่ในระดับสูง ในขณะที่สาขาเกษตรกรรม สาขาการก่อสร้าง สาขาสาธารณูปโภค สาขาคมนาคมและขนส่ง สาขาพาณิชย์กรรม และสาขาบริการมีการกระจุกตัวของสาขาทางเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง สำหรับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจในด้านผลผลิตนั้น จังหวัดขอนแก่นและจังหวัดมหาสารคามไม่มีการเคลื่อนย้ายการผลิตไปยังสาขาทางเศรษฐกิจอื่นๆ แต่มีแนวโน้มว่าจะมีการเคลื่อนย้ายจากสาขาเกษตรกรรมและสาขาบริการไปยังสาขาทางเศรษฐกิจอื่นๆ ในขณะที่จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดกาฬสินธุ์และจังหวัดยโสธรนั้นมีการเคลื่อนย้ายการผลิตจากสาขาเมืองแร่และย่อยหินไปยังสาขาทางเศรษฐกิจอื่นๆ ในส่วน

ของปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจทั้ง 5 จังหวัดนั้น งบประมาณด้านการพัฒนามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับผลิตภัณฑ์จังหวัดของขอนแก่น จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดกาฬสินธุ์และจังหวัดยโสธรที่ระดับนัยสำคัญ 0.10, 0.01, 0.01, 0.05 และ 0.05 ตามลำดับ ส่วนปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับผลิตภัณฑ์จังหวัดกาฬสินธุ์ที่ระดับนัยสำคัญ 0.10 และปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับผลิตภัณฑ์จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดร้อยเอ็ดที่ระดับนัยสำคัญ 0.10 และ 0.01 ตามลำดับ

กู่เกียรติ ชันแก้ว (2544) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดในเขตอิทธิพล โดยใช้ Shift-Share Analysis ในการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจ ในด้านผลผลิตของสาขาทางเศรษฐกิจทั้ง 11 สาขาของจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดในเขตอิทธิพล ผลการศึกษาพบว่าค่า Regional Share ในแต่ละสาขาทางเศรษฐกิจต่างๆ มีการเติบโตในอัตราเดียวกันกับการเติบโตของผลิตภัณฑ์ภาคเหนือ สำหรับค่า Proportional Shift พบว่า สาขาเกษตรกรรม สาขาการค้าส่งและค้าปลีก สาขาที่อยู่อาศัย สาขาการบริหารราชการ และป้องกันประเทศ และสาขาบริการ มีการขยายตัวลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับ การเติบโตของผลิตภัณฑ์ภาคเหนือ ส่วนสาขาเหมืองแร่และย่อยหิน สาขาอุตสาหกรรม สาขาก่อสร้าง สาขาไฟฟ้าและการประปา สาขาคมนาคมและการขนส่ง และสาขาธนาคาร ประกันภัย และธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับ การเติบโตของผลิตภัณฑ์ภาคเหนือ สำหรับค่า Differential Shift พบว่า สาขาเหมืองแร่และย่อยหิน สาขาการค้าส่งและค้าปลีก และสาขาบริการ มีการขยายตัวลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับ การเจริญเติบโตของสาขาทางเศรษฐกิจเดียวกันของภาคเหนือ ส่วนสาขาเกษตรกรรม สาขาอุตสาหกรรม สาขาการก่อสร้าง สาขาการไฟฟ้าและการประปา สาขาคมนาคมและการขนส่ง สาขาการธนาคาร ประกันภัย และธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ สาขาที่อยู่อาศัย และสาขาการบริหารราชการและการป้องกันประเทศ มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับ การเติบโตของสาขาเศรษฐกิจเดียวกันของภาคเหนือ

ตารางที่ 2.1 สรุปผลการตรวจเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.	ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจส่วนภูมิภาค
	ชื่อผู้เขียน	จุไรรัตน์ ม่วงมงคล
	เครื่องมือที่ใช้	แบบจำลองส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยน (Shift and Share Model)
	ปี	2527
	ผลการศึกษา	สินเชื่อบริษัทของธนาคารพาณิชย์ของภูมิภาคเปรียบเทียบกับสินเชื่อบริษัททั่วประเทศมีการเติบโตมากขึ้น แต่ผลผลิตในแต่ละท้องถิ่นหรือมูลค่าผลิตภัณฑ์รายภาคเมื่อเปรียบเทียบกับประชาชาติยังขยายตัวได้น้อย โดยสาขาทางเศรษฐกิจสาขาเกษตรกรรม สาขาอุตสาหกรรม และสาขาบริการ ได้รับสินเชื่อจาก ส่วนสาขาการค้าส่งและการค้าปลีก สาขาธนาคารพาณิชย์ การประกันภัยและธุรกิจเกี่ยวกับบอสังหาริมทรัพย์ ได้รับสินเชื่อจำนวนสูงจากธนาคารพาณิชย์
	สรุปผลการตรวจเอกสาร	ในการศึกษาครั้งนี้จะนำเอาแบบจำลองส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยน (Shift and Share Model) มาวิเคราะห์การเจริญเติบโตของสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเปรียบเทียบกับภาคในระดับภาค
2.	ชื่อเรื่อง	การกระจายสินเชื่อบริษัทของธนาคารพาณิชย์ โดยการเปรียบเทียบกับ การขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์ประชาชาติ
	ชื่อผู้เขียน	พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิ์
	เครื่องมือที่ใช้	แบบจำลองส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยน (Shift and Share Model)
	ปี	2538
	ผลการศึกษา	สินเชื่อบริษัทกรุงเทพฯ และปริมณฑล ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ มีอัตราการขยายตัวที่สูงกว่าการเติบโตของผลิตภัณฑ์ประชาชาติในระดับประเทศและสูงกว่าการเจริญเติบโตของสินเชื่อบริษัทในระดับประเทศ ส่วนการพิจารณาตามสาขาเศรษฐกิจ พบว่า สาขาอุตสาหกรรมในภาคกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีการเติบโตในอัตราที่สูงกว่าผลิตภัณฑ์ประชาชาติในระดับประเทศ และสูงกว่าสาขา

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ผลการศึกษา (ต่อ)	อุตสาหกรรมในระดับประเทศ ส่วนสาขาเกษตรเป็นสาขานำในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ มีอัตราการเติบโตน้อยกว่าผลิตภัณฑ์ประชาชาติในระดับประเทศ และน้อยกว่าสาขาเกษตรในระดับประเทศ
สรุปผลการตรวจเอกสาร	ในการศึกษาคั้งนี้ที่จะนำเอาแบบจำลองส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยน (Shift and Share Model) มาวิเคราะห์การเจริญเติบโตของสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเปรียบเทียบกับ การเจริญเติบโตในระดับภาค
3. ชื่อเรื่อง	บทบาทของสาขาเศรษฐกิจหลักและปัจจัยที่มีผลต่อการจำเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดเมืองหลักในประเทศไทย
ชื่อผู้เขียน	ธิวา ฮวดแจ้ง
เครื่องมือที่ใช้	สมการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression)
ปี	2539
ผลการศึกษา	ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีส่วนสนับสนุนการจำเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดทั้ง 5 คือ จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบไปด้วย สินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดขอนแก่น ประกอบไปด้วยการใช้จ่ายรวมของรัฐบาล และจำนวนโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดชลบุรี ประกอบไปด้วยสินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์และจำนวนโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดสงขลา ประกอบไปด้วยสินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ และการใช้จ่ายรวมของรัฐบาล
สรุปผลการตรวจเอกสาร	การศึกษาคั้งนี้ได้้นำเอาสินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ จำนวนโรงงาน และจำนวนประชากร มากำหนดเป็นตัวแปรอิสระ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลทำให้สาขาเศรษฐกิจมีศักยภาพในการพัฒนาสูง และมีความสามารถในการแข่งขันสูง

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

4. ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดในเขตอิทธิพล
ชื่อผู้เขียน	นพฤทธิ์ สำราญพัฒน์
เครื่องมือที่ใช้	สมการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression) และดัชนีเฉพาะ (Partial Index)
ปี	2541
ผลการศึกษา	การกระจุกตัวของสาขาทางเศรษฐกิจสาขาเมืองแร่และย่อยหิน และสาขาอุตสาหกรรมมีเกณฑ์อยู่ในระดับสูง ส่วนสาขาเกษตรกรรม สาขาก่อสร้าง สาขาสาธารณูปโภค สาขาคมนาคมและขนส่ง สาขาพาณิชยกรรม และสาขาบริการมีการกระจุกตัวของสาขาทางเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจทั้ง 5 จังหวัดนั้น งบประมาณด้านการพัฒนาที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับผลิตภัณฑ์จังหวัดของขอนแก่น จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดกาฬสินธุ์และจังหวัดยโสธร ปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตรมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับผลิตภัณฑ์จังหวัดกาฬสินธุ์ และปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับผลิตภัณฑ์จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดร้อยเอ็ด
สรุปผลการ ตรวจเอกสาร	จากงานวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยจะนำเอาส่วนของการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมาใช้เป็นแนวทาง โดยการนำเอาตัวแปรอิสระที่ประกอบไปด้วย งบประมาณด้านการพัฒนาจังหวัด และปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ มาเป็นปัจจัยที่มีผลทำให้สาขาเศรษฐกิจมีศักยภาพในการพัฒนาสูง และมีความสามารถในการแข่งขันสูง

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

5. ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดในเขตอิทธิพล
ชื่อผู้เขียน	กัญเกียรติ ชันแก้ว
เครื่องมือที่ใช้	แบบจำลองส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยน (Shift and Share Model)
ปี	2544
ผลการศึกษา	ค่า Proportional Shift ในสาขาเกษตรกรรม สาขาการค้าส่งและค้าปลีก สาขาที่อยู่อาศัย สาขาการบริหารราชการและป้องกันประเทศ และสาขาบริการ มีการขยายตัวลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับในระดับภาค ส่วนสาขาเหมืองแร่และย่อยหิน สาขาอุตสาหกรรม สาขาก่อสร้าง สาขาไฟฟ้าและการประปา สาขาคมนาคมและการขนส่ง และสาขาธนาคาร ประกันภัย และธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับในระดับภาค ส่วนค่า Differential Shift ในสาขาเหมืองแร่และย่อยหิน สาขาการค้าส่งและค้าปลีก และสาขาบริการ มีการขยายตัวลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับการเจริญเติบโตของสาขาทางเศรษฐกิจเดียวกันของภาคเหนือ ส่วนสาขาเกษตรกรรม สาขาอุตสาหกรรม สาขาการก่อสร้าง สาขาการไฟฟ้าและการประปา สาขาคมนาคมและการขนส่ง สาขาการธนาคาร ประกันภัย และธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ สาขาที่อยู่อาศัย และสาขาการบริหารราชการและการป้องกันประเทศ มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับการเติบโตของสาขาเศรษฐกิจเดียวกันของภาคเหนือ
สรุปผลการ ตรวจเอกสาร	จากงานวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้นำเอาแนวทางการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยน (Shift and Share Model) มาใช้ในการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาใช้ ดังนี้

1. ทฤษฎีฐานเศรษฐกิจ โดยแนวคิดวิธีส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยน (Shift and Share Analysis) ใช้ในการวิเคราะห์การพัฒนาและความสามารถในการแข่งขันในสาขาเศรษฐกิจของแต่ละจังหวัดในภาคตะวันออก
2. แนวคิดการประยุกต์ใช้วิธีส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยน ด้วย XY-Chart โดยใช้ในการกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของแต่ละจังหวัดในภาคตะวันออก
3. ทฤษฎีพัฒนาเศรษฐกิจในส่วนของการเพิ่มทางด้านอุปทาน โดยการเพิ่มผลผลิตด้วยการใช้ปัจจัยการผลิตต่างๆ ที่คาดว่าจะมีผลต่อการเจริญเติบโตของสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขันของจังหวัด ซึ่งได้แก่ งบประมาณด้านการพัฒนา ปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมและจำนวนประชากร

สมมติฐานการวิจัย

จากสมการถดถอยพหุคูณสามารถนำเอามาพิจารณาตั้งเป็นสมมติฐานในการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยด้านงบประมาณด้านการพัฒนาจังหวัดมีผลทางบวกต่อการเจริญเติบโตของสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขันของจังหวัด
2. ปัจจัยด้านปริมาณสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ของจังหวัดมีผลทางบวกต่อการเจริญเติบโตของสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขันของจังหวัด

3. ปัจจัยด้านปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดมีผลทางบวกต่อการเจริญเติบโตของสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขันของจังหวัด

4. ปัจจัยด้านจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดมีผลทางบวกต่อการเจริญเติบโตของสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขันของจังหวัด

5. ปัจจัยด้านจำนวนประชากรในจังหวัดมีผลทางบวกต่อการเจริญเติบโตของสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขันของจังหวัด

จากการตรวจเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าทฤษฎีฐานเศรษฐกิจในส่วนของแบบจำลองส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยน (Shift and Share Model) และการวิเคราะห์ด้วย XY Chart จะนำมาใช้เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขันของสาขาเศรษฐกิจ จากนั้นจะนำทฤษฎีพัฒนาเศรษฐกิจ และแนวคิดของเคนส์เกี่ยวกับการจัดการด้านอุปสงค์มาใช้กำหนดปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขัน นอกจากนี้ในการตรวจเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องยังพบว่างานวิจัยของจุไรรัตน์ ม่วงมงคล พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิ์ และกัญเกียรติ ชันแก้วได้นำเอาแบบจำลองส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยน (Shift and Share Model) มาใช้เช่นเดียวการศึกษาในครั้งนี้ ขณะที่งานวิจัยของธิดา ฮวดเส็งได้กำหนดปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโต ที่ประกอบไปด้วยสินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ จำนวนโรงงาน และจำนวนประชากร มาเป็นตัวแปรอิสระ ส่วนนพฤทธิ์ สำราญพัฒน์ ได้กำหนดปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโต ดังนี้ งบประมาณด้านการพัฒนาจังหวัด สินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์และธนาคารเพื่อการเกษตร และปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ มาเป็นตัวแปรอิสระ สำหรับการศึกษาคั้งนี้ได้กำหนดให้งบประมาณด้านการพัฒนาจังหวัด สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม และจำนวนประชากรมากำหนดเป็นตัวแปรอิสระ

บทที่ 3

โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออก

ในบทนี้เป็นการศึกษาถึงข้อมูลเกี่ยวกับแผนพัฒนาจังหวัด และโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออก ซึ่งประกอบไปด้วยจังหวัดระยอง จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี จังหวัดตราด จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดนครนายก และจังหวัดสระแก้ว ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

จังหวัดระยอง

แผนพัฒนาจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

การเป็นแหล่งผลิตด้านอุตสาหกรรมและพลังงานของภูมิภาคที่ได้มาตรฐานด้านความปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม และอยู่ร่วมกับชุมชน สังคมได้อย่างช่วยเหลือเกื้อกูลและยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

การเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อขยายโอกาสทางการตลาด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

การพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและมาตรฐานสากล ควบคู่กับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อให้คงอยู่อย่างยั่งยืน (แผนปฏิบัติราชการจังหวัดระยอง: Online)

โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

ในปี 2549 จังหวัดระยองมีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) ตามราคาตลาดรวมทั้งสิ้น 223,499.40 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 34.33 ของผลิตภัณฑ์รวมของภาคตะวันออก (GRP) โดย

ในช่วงระหว่างปี 2539 ถึง 2549 นั้นพบว่าปี 2540 เศรษฐกิจจะยอมมีการขยายตัวสูงสุดถึงร้อยละ 17.80 แต่หลังจากนั้นในปี 2541 กับ 2542 ได้พบว่าการขยายตัวทางเศรษฐกิจของระยะของกลับมาติดลบที่ร้อยละ 3.88 และ 0.11 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาการขยายตัวทางเศรษฐกิจในภาพรวมของช่วงเวลาดังกล่าว ก็พบว่าจังหวัดระยะของมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยที่ร้อยละ 7.46 (ตารางที่ 3.1)

ตารางที่ 3.1 ผลิตภัณฑ์จังหวัดระยะของตั้งแต่ปี 2538 - 2549

ปี	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)	อัตราการขยายตัวทาง เศรษฐกิจ
2538	103,235	-
2539	119,507	15.76
2540	140,783	17.80
2541	135,316	-3.88
2542	135,173	-0.11
2543	148,847	10.12
2544	155,877	4.72
2545	174,331	11.84
2546	187,989	7.83
2547	209,304	11.34
2548	218,086	4.20
2549	223,499	2.48
อัตราการขยายตัวเฉลี่ย		7.46

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำหรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดระยะของในช่วงปี 2538 ถึง 2549 นั้นพบว่าสาขาอุตสาหกรรมมีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่ารวมเฉลี่ยของจังหวัดสูงสุดถึงร้อยละ 57.76 เป็นมูลค่า 93,948.85 ล้านบาท รองลงมาเป็นสาขาเหมืองแร่ร้อยละ 20.76 มีมูลค่า 33,775.64 ล้านบาท อันดับสามสาขาไฟฟ้า ก๊าซและประปา ร้อยละ 6.78 มีมูลค่า 11,031.68 ล้านบาท ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 มูลค่าผลิตภัณฑ์รายสาขาเศรษฐกิจจังหวัดระยองเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2538 - 2549

สาขาเศรษฐกิจ	มูลค่าผลิตภัณฑ์ รายสาขา	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ราย สาขาเทียบกับมูลค่ารวม
เกษตรกรรม	5,128.40	3.15
เหมืองแร่	33,775.64	20.76
อุตสาหกรรม	93,948.85	57.76
ไฟฟ้า ก๊าซและประปา	11,031.68	6.78
ก่อสร้าง	1,443.96	0.89
ค้าปลีก ค้าส่ง	4,706.80	2.89
โรงแรม ห้องอาหาร	863.14	0.53
ขนส่ง	4,882.16	3.00
สถาบันการเงิน	1,424.20	0.88
อสังหาริมทรัพย์	1,537.79	0.95
บริหารราชการ	2,609.16	1.60
การศึกษา	575.01	0.35
สุขภาพ ออมัย	406.99	0.25
การกุศล	305.19	0.19
แรงงานจ้างครัวเรือน	23.26	0.01
รวม	162,662.22	

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จังหวัดจันทบุรี

แผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี

1. การพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับสู่มาตรฐานสากล
2. การพัฒนาสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปให้ได้มาตรฐานสากล และกระจายสินค้าทั้งในและนอกประเทศ

3. การพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งแสวงหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว
4. การขยายการค้า และการท่องเที่ยวสู่ภูมิภาคอินโดจีน
5. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสภาพแวดล้อมอย่างยั่งยืน
6. การเสริมสร้างความมั่นคงทางสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
7. การส่งเสริมการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

ในปี 2549 จังหวัดจันทบุรีมีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) ตามราคาตลาดรวมทั้งสิ้น 15,507.90 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.38 ของผลิตภัณฑ์รวมของภาคตะวันออก (GRP) โดยในช่วงระหว่างปี 2539 ถึง 2549 นั้นพบว่าปี 2548 เศรษฐกิจจันทบุรีมีการขยายตัวสูงสุดถึงร้อยละ 6.37 แต่ก่อนหน้านั้นอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจันทบุรีติดลบต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2540 ถึง 2542 และเมื่อพิจารณาการขยายตัวทางเศรษฐกิจในภาพรวมของช่วงเวลาดังกล่าว ก็พบว่าจังหวัดจันทบุรีมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยที่ร้อยละ 0.54 (ตารางที่ 3.3)

สำหรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดจันทบุรีในช่วงปี 2538 ถึง 2549 นั้นพบว่าสาขาเกษตรกรรมมีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่ารวมเฉลี่ยของจังหวัดสูงสุดถึงร้อยละ 25.01 เป็นมูลค่า 3,489.39 ล้านบาท รองลงมาเป็นสาขาค้าปลีก ค่าส่งร้อยละ 23.02 มีมูลค่า 3,212.87 ล้านบาท อันดับสามสาขาอสังหาริมทรัพย์ ร้อยละ 7.66 มีมูลค่า 1,068.40 ล้านบาท ดังตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.3 ผลิตภัณฑ์จังหวัดจันทบุรีตั้งแต่ปี 2538 - 2549

ปี	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)	อัตราการขยายตัวทาง เศรษฐกิจ
2538	14,771.92	
2539	15,181.20	2.77
2540	14,375.40	-5.31
2541	13,472.70	-6.28
2542	12,678.90	-5.89
2543	12,769.10	0.71
2544	12,607.40	-1.27
2545	13,139.80	4.22
2546	13,716.10	4.39
2547	14,166.00	3.28
2548	15,067.70	6.37
2549	15,507.90	2.92
อัตราการขยายตัวเฉลี่ย		0.54

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 3.4 มูลค่าผลิตภัณฑ์รายสาขาเศรษฐกิจจังหวัดจันทบุรีเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2538 - 2549

สาขาเศรษฐกิจ	มูลค่าผลิตภัณฑ์ รายสาขา	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ราย สาขาเทียบกับมูลค่ารวม
เกษตรกรรม	3,489.39	25.01
เหมืองแร่	96.13	0.69
อุตสาหกรรม	849.02	6.08
ไฟฟ้า ก๊าซและประปา	558.77	4.00
ก่อสร้าง	550.37	3.94
ค้าปลีก ค้าส่ง	3,212.87	23.02
โรงแรม ห้องอาหาร	186.25	1.33

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

สาขาเศรษฐกิจ	มูลค่าผลิตภัณฑ์	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ราย
	รายสาขา	สาขาเทียบกับมูลค่ารวม
ขนส่ง	1,170.11	8.39
สถาบันการเงิน	842.00	6.03
อสังหาริมทรัพย์	1,068.40	7.66
บริหารราชการ	607.68	4.35
การศึกษา	568.47	4.07
สุขภาพ ออมัย	403.77	2.89
การกุศล	336.34	2.41
แรงงานจ้างครัวเรือน	14.94	0.11
รวม	13,954.51	

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จังหวัดชลบุรี

แผนพัฒนาจังหวัดชลบุรี

1. การพัฒนาคนให้มีความรู้คู่คุณธรรม ให้เป็นคนดีศรีสังคม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต
2. การพัฒนาสังคมให้เกิดความสงบเรียบร้อย ปลอดภัย มั่นคง มีภูมิคุ้มกัน ให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้
3. การพัฒนาโครงสร้างทางการพัฒนาสังคม (ด้านสวัสดิการ ด้านอำนวยความสะดวก ด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข ด้านแรงงาน ฯลฯ)
4. การส่งเสริมการท่องเที่ยว เกษตรกรรม พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม อยู่ภายใต้การรักษาคุณภาพ

5. การพัฒนาระบบโลจิสติกส์และโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจเพื่อลดต้นทุนทางเศรษฐกิจ
6. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความสมดุล
7. การพัฒนาหน่วยงานราชการและส่วนงานที่เกี่ยวข้อง เป็นหน่วยงานที่มีคุณภาพเกิดความคุ้มค่าและสร้างความประทับใจ
8. การพัฒนาข้อมูลข่าวสารและงานวิจัยเพื่อการพัฒนาและบริหารยุทธศาสตร์จังหวัด

โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

ในปี 2549 จังหวัดชลบุรีมีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) ตามราคาตลาดรวมทั้งสิ้น 238,308.00 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 36.60 ของผลิตภัณฑ์รวมของภาคตะวันออก (GRP) โดยในช่วงระหว่างปี 2539 ถึง 2549 นั้นพบว่าปี 2548 เศรษฐกิจชลบุรีมีการขยายตัวสูงสุดถึงร้อยละ 15.05 โดยในปี 2541 มีอัตราการขยายตัวต่ำสุดที่ -15.54 และเมื่อพิจารณาการขยายตัวของเศรษฐกิจในภาพรวมของช่วงเวลาดังกล่าว ก็จะพบว่าจังหวัดชลบุรีมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยที่ร้อยละ 4.69 (ตารางที่ 3.5)

สำหรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดชลบุรีในช่วงปี 2538 ถึง 2549 นั้นพบว่าสาขาอุตสาหกรรมมีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่ารวมเฉลี่ยของจังหวัดสูงสุดถึงร้อยละ 60.03 เป็นมูลค่า 105,335.21 ล้านบาท รองลงมาเป็นสาขาขนส่งร้อยละ 12.98 มีมูลค่า 22,785.08 ล้านบาท อันดับสามสาขาค้าปลีกค้าส่ง ร้อยละ 6.91 มีมูลค่า 12,128.26 ล้านบาท ดังตารางที่ 3.6

ตารางที่ 3.5 ผลิตภัณฑ์จังหวัดชลบุรีตั้งแต่ปี 2538 - 2549

ปี	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)	อัตราการขยายตัวทาง เศรษฐกิจ
2538	148,506.23	-
2539	164,693.92	10.90
2540	165,235.80	0.33
2541	139,564.60	-15.54
2542	144,871.00	3.80
2543	154,460.40	6.62
2544	163,369.40	5.77
2545	177,270.30	8.51
2546	181,934.00	2.63
2547	198,837.70	9.29
2548	228,759.80	15.05
2549	238,308.00	4.17
อัตราการขยายตัวเฉลี่ย		4.69

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 3.6 มูลค่าผลิตภัณฑ์รายสาขาเศรษฐกิจจังหวัดชลบุรีเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2538 - 2549

สาขาเศรษฐกิจ	มูลค่าผลิตภัณฑ์ รายสาขา	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ราย สาขาเทียบกับมูลค่ารวม
เกษตรกรรม	6,130.14	3.49
เหมืองแร่	541.92	0.31
อุตสาหกรรม	105,335.21	60.03
ไฟฟ้า ก๊าซและประปา	6,638.51	3.78
ก่อสร้าง	4,206.84	2.40
ค้าปลีก ค้าส่ง	12,128.26	6.91
โรงแรม ห้างอาหาร	6,863.21	3.91

ตารางที่ 3.6 (ต่อ)

สาขาเศรษฐกิจ	มูลค่าผลิตภัณฑ์	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ราย สาขาเทียบกับมูลค่ารวม
	รายสาขา	
ขนส่ง	22,785.08	12.98
สถาบันการเงิน	2,778.37	1.58
อสังหาริมทรัพย์	3,560.11	2.03
บริหารราชการ	1,503.80	0.86
การศึกษา	1,356.40	0.77
สุขภาพ ออมัย	895.86	0.51
การกุศล	701.80	0.40
แรงงานจ้างครัวเรือน	58.73	0.03
รวม	175,484.26	

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จังหวัดตราด

แผนพัฒนาจังหวัดตราด

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนจังหวัดตราด แบ่งเป็น 4 ประเด็นดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต

กลยุทธ์ที่ 1 ชุมชนเข้มแข็ง

กลยุทธ์ที่ 2 จัดระบบการบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)

กลยุทธ์ที่ 3 เสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 4 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการเกษตร

กลยุทธ์ที่ 1 ยกระดับราคาสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมเทคโนโลยีด้านการเกษตร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ 1 บริหารจัดการเพื่อเพิ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาและค้นหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมกลยุทธ์ด้านการตลาด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านเศรษฐกิจการค้าชายแดน

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน

กลยุทธ์ที่ 2 ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ

กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาระบบ Logistics

โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

ในปี 2549 จังหวัดตราดมีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) ตามราคาตลาดรวมทั้งสิ้น 9,154.00 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.41 ของผลิตภัณฑ์รวมของภาคตะวันออก (GRP) โดยในช่วงระหว่างปี 2539 ถึง 2549 นั้นพบว่าปี 2549 เศรษฐกิจตราดมีการขยายตัวสูงสุดถึงร้อยละ 7.22 แต่ก่อนหน้านั้นอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของตราดติดลบต่อเนื่องในปี 2540 และ 2541 ซึ่งเมื่อพิจารณาการขยายตัวทางเศรษฐกิจในภาพรวมของช่วงเวลาดังกล่าว ก็จะพบว่าจังหวัดตราดมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยที่ร้อยละ 0.35 (ตารางที่ 3.7)

สำหรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดตราดในช่วงปี 2538 ถึง 2549 นั้นพบว่าสาขาเกษตรกรรมมีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่ารวมเฉลี่ยของจังหวัดสูงสุดถึงร้อยละ 40.28 เป็นมูลค่า 3,287.23 ล้านบาท รองลงมาเป็นสาขาค้าปลีก ค่าส่งร้อยละ 17.58 มีมูลค่า 1,434.29 ล้านบาท อันดับสามสาขาขนส่ง ร้อยละ 7.11 มีมูลค่า 579.95 ล้านบาท ดังตารางที่ 3.8

ตารางที่ 3.7 ผลิตภัณฑ์จังหวัดตราดตั้งแต่ปี 2538 - 2549

ปี	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)	อัตราการขยายตัวทาง เศรษฐกิจ
2538	9,043.92	
2539	9,320.90	3.06
2540	8,963.90	-3.83
2541	7,619.20	-15.00
2542	7,863.60	3.21
2543	7,044.20	-10.42
2544	7,139.00	1.35
2545	7,401.10	3.67
2546	7,755.60	4.79
2547	8,077.60	4.15
2548	8,537.40	5.69
2549	9,154.00	7.22
อัตราการขยายตัวเฉลี่ย		0.35

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 3.8 มูลค่าผลิตภัณฑ์รายสาขาเศรษฐกิจจังหวัดตราดเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2538 - 2549

สาขาเศรษฐกิจ	มูลค่าผลิตภัณฑ์ รายสาขา	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ราย สาขาเทียบกับมูลค่ารวม
เกษตรกรรม	3,287.23	40.28
เหมืองแร่	14.74	0.18
อุตสาหกรรม	283.38	3.47
ไฟฟ้า ก๊าซและประปา	233.99	2.87
ก่อสร้าง	229.39	2.81
ค้าปลีก ค้าส่ง	1,434.29	17.58
โรงแรม ห้างอาหาร	297.15	3.64

ตารางที่ 3.8 (ต่อ)

สาขาเศรษฐกิจ	มูลค่าผลิตภัณฑ์ รายสาขา	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ราย สาขาเทียบกับมูลค่ารวม
ขนส่ง	579.95	7.11
สถาบันการเงิน	336.20	4.12
อสังหาริมทรัพย์	495.03	6.07
บริหารราชการ	273.83	3.36
การศึกษา	267.36	3.28
สุขภาพ ออมัย	184.34	2.26
การกุศล	236.27	2.90
แรงงานจ้างครัวเรือน	6.89	0.08
รวม	8,160.04	

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จังหวัดฉะเชิงเทรา

แผนพัฒนาจังหวัดฉะเชิงเทรา

1. การวางผังเมืองและพัฒนาระบบ Logistics รองรับขยายตัวของเมืองหลวง
2. การส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม
3. การเพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและเกษตรอุตสาหกรรมปลอดภัยจากสารพิษ และอุตสาหกรรมสู่ตลาดโลก

โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

ในปี 2549 จังหวัดฉะเชิงเทรามีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) ตามราคาตลาดรวมทั้งสิ้น 106,394.50 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.34 ของผลิตภัณฑ์รวมของภาคตะวันออก (GRP) โดยในช่วงระหว่างปี 2539 ถึง 2549 นั้นพบว่าปี 2546 เศรษฐกิจฉะเชิงเทรามีการขยายตัวสูงสุดถึงร้อยละ 44.37 แต่ก่อนหน้านั้นอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของฉะเชิงเทรามีค่าต่ำสุดในปี 2541 ที่ร้อยละ -19.41 ซึ่งเมื่อพิจารณาการขยายตัวทางเศรษฐกิจในภาพรวมของช่วงเวลาดังกล่าว จะพบว่าจังหวัดฉะเชิงเทรามีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยที่ร้อยละ 8.50 (ตารางที่ 3.9)

ตารางที่ 3.9 ผลิตภัณฑ์จังหวัดฉะเชิงเทรตั้งแต่ปี 2538 - 2549

ปี	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)	อัตราการขยายตัวทาง เศรษฐกิจ
2538	48,550.08	
2539	54,628.45	12.52
2540	54,875.60	0.45
2541	44,221.70	-19.41
2542	45,589.90	3.09
2543	47,559.10	4.32
2544	50,025.40	5.19
2545	60,594.00	21.13
2546	87,477.30	44.37
2547	101,329.60	15.84
2548	93,899.50	-7.33
2549	106,394.50	13.31
อัตราการขยายตัวเฉลี่ย		8.50

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำหรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดฉะเชิงเทรในช่วงปี 2538 ถึง 2549 นั้นพบว่าสาขาอุตสาหกรรมมีส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่ารวมเฉลี่ยของจังหวัด

สูงสุดถึงร้อยละ 69.91 เป็นมูลค่า 46,320.91 ล้านบาท รองลงมาเป็นสาขาเกษตรกรรมร้อยละ 7.58 มีมูลค่า 5,022.82 ล้านบาท อันดับสามสาขาค้าปลีกค้าส่ง ร้อยละ 6.77 มีมูลค่า 4,486.86 ล้านบาท ดังตารางที่ 3.10

ตารางที่ 3.10 มูลค่าผลิตภัณฑ์รายสาขาเศรษฐกิจจังหวัดฉะเชิงเทราเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2538 - 2549

สาขาเศรษฐกิจ	มูลค่าผลิตภัณฑ์ รายสาขา	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ราย สาขาเทียบกับมูลค่ารวม
เกษตรกรรม	5,022.82	7.58
เหมืองแร่	74.88	0.11
อุตสาหกรรม	46,320.91	69.91
ไฟฟ้า ก๊าซและประปา	2,069.08	3.12
ก่อสร้าง	1,313.69	1.98
ค้าปลีกค้าส่ง	4,486.86	6.77
โรงแรม ห้องอาหาร	120.20	0.18
ขนส่ง	2,522.07	3.81
สถาบันการเงิน	949.02	1.43
อสังหาริมทรัพย์	1,328.46	2.00
บริหารราชการ	510.51	0.77
การศึกษา	804.95	1.21
สุขภาพ อนามัย	318.69	0.48
การกุศล	403.25	0.61
แรงงานจ้างครัวเรือน	16.70	0.03
รวม	66,262.09	

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จังหวัดปราจีนบุรี

แผนพัฒนาจังหวัดปราจีนบุรี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 น้อมนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาจังหวัด และส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมให้จังหวัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชิงสุขภาพและวัฒนธรรมของประเทศไทย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมให้จังหวัดเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์การค้าและการลงทุนของภูมิภาค

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพส่งเสริมการผลิตทางการเกษตรอย่างยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ และการบริหารงานแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ

โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

ในปี 2549 จังหวัดปราจีนบุรีมีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) ตามราคาตลาดรวมทั้งสิ้น 38,007.30 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.84 ของผลิตภัณฑ์รวมของภาคตะวันออก (GRP) โดยในช่วงระหว่างปี 2539 - 2549 นั้น พบว่าปี 2545 เศรษฐกิจปราจีนบุรีมีการขยายตัวสูงสุดถึงร้อยละ 70.03 แต่ก่อนหน้านั้นอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของปราจีนบุรีติดลบต่ำสุดในปี 2542 ที่ร้อยละ -24.17 ซึ่งเมื่อพิจารณาการขยายตัวทางเศรษฐกิจในภาพรวมของช่วงเวลาดังกล่าว ก็พบว่าจังหวัดปราจีนบุรีมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยที่ร้อยละ 6.01 (ตารางที่ 3.11)

สำหรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดปราจีนบุรีในปี 2549 นั้นพบว่าสาขาอุตสาหกรรมมีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่ารวมเฉลี่ยของจังหวัดสูงสุดถึงร้อยละ 47.22 เป็นมูลค่า 12,713.25 ล้านบาท รองลงมาเป็นสาขาค้าปลีก ค่าส่งร้อยละ 23.06

มีมูลค่า 6,208.56 ล้านบาท อันดับสามสาขาเกษตรกรรม ร้อยละ 9.59 มีมูลค่า 2,582.50 ล้านบาท ดังตารางที่ 3.12

ตารางที่ 3.11 ผลิตภัณฑ์จังหวัดปราจีนบุรีตั้งแต่ปี 2538 - 2549

ปี	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)	อัตราการขยายตัวทาง เศรษฐกิจ
2538	24,667.51	
2539	26,153.55	6.02
2540	25,971.00	-0.70
2541	22,331.60	-14.01
2542	16,933.20	-24.17
2543	17,023.80	0.54
2544	17,242.60	1.29
2545	29,317.90	70.03
2546	32,684.70	11.48
2547	35,244.40	7.83
2548	37,481.40	6.35
2549	38,007.30	1.40
อัตราการขยายตัวเฉลี่ย		6.01

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 3.12 มูลค่าผลิตภัณฑ์รายสาขาเศรษฐกิจจังหวัดปราจีนบุรีเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2538 - 2549

สาขาเศรษฐกิจ	มูลค่าผลิตภัณฑ์ รายสาขา	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ราย สาขาเทียบกับมูลค่ารวม
เกษตรกรรม	2,582.50	9.59
เหมืองแร่	195.03	0.72
อุตสาหกรรม	12,713.25	47.22
ไฟฟ้า ก๊าซและประปา	712.20	2.65

ตารางที่ 3.12 (ต่อ)

สาขาเศรษฐกิจ	มูลค่าผลิตภัณฑ์	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ราย
	รายสาขา	สาขาเทียบกับมูลค่ารวม
ก่อสร้าง	538.15	2.00
ค้าปลีก ค้าส่ง	6,208.56	23.06
โรงแรม ห้องอาหาร	51.19	0.19
ขนส่ง	674.08	2.50
สถาบันการเงิน	459.94	1.71
อสังหาริมทรัพย์	863.27	3.21
บริหารราชการ	808.70	3.00
การศึกษา	564.61	2.10
สุขภาพ อนามัย	264.03	0.98
การกุศล	280.67	1.04
แรงงานจ้างครัวเรือน	5.39	0.02
รวม	26,921.58	

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จังหวัดนครนายก

แผนพัฒนาจังหวัดนครนายก

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนครนายก ประกอบด้วย

1. ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรม โดยมีกลยุทธ์และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- 1) กลยุทธ์ : การรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุล
- 2) กลยุทธ์ : การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- 3) กลยุทธ์ : พัฒนาระบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ

- 4) กลยุทธ์ : พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสินค้าและบริการ
- 5) กลยุทธ์ : ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และการตลาดท่องเที่ยวเชิงรุก
- 6) กลยุทธ์ : ส่งเสริมและพัฒนาการแพทย์แผนไทยเพื่อการท่องเที่ยว
- 7) กลยุทธ์ : พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น

2. ยุทธศาสตร์ส่งเสริมพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนและพัฒนาพื้นที่พุทธพยากรดินและน้ำ โดยมีกลยุทธ์และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- 1) กลยุทธ์ : พัฒนาการผลิต
- 2) กลยุทธ์ : พัฒนาและวางระบบชลประทาน
- 3) กลยุทธ์ : ส่งเสริมอาชีพการปลูกป่าเศรษฐกิจ

3. ยุทธศาสตร์ส่งเสริมพัฒนาการศึกษา คุณธรรม จริยธรรม และการเรียนรู้ โดยมีกลยุทธ์และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- 1) กลยุทธ์ : ส่งเสริมพัฒนาการศึกษา คุณธรรม และจริยธรรม
- 2) กลยุทธ์ : ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการท่องเที่ยว
- 3) กลยุทธ์ : ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเกษตร
- 4) กลยุทธ์ : การส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
- 5) กลยุทธ์ : ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ทางธรรมชาติ

4. ยุทธศาสตร์พัฒนาเมืองให้น่าอยู่ โดยมีกลยุทธ์และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- 1) กลยุทธ์ : พัฒนาระบบผังเมืองและการพัฒนาตามผังเมือง
- 2) กลยุทธ์ : การรักษาพื้นที่สิ่งแวดล้อมในเมือง
- 3) กลยุทธ์ : พัฒนาและบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งให้ได้มาตรฐาน
- 4) กลยุทธ์ : การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 5) กลยุทธ์ : การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

ในปี 2549 จังหวัดนครนายกมีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) ตามราคาตลาดรวมทั้งสิ้น 7,985.60 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.23 ของผลิตภัณฑ์รวมของภาคตะวันออก (GRP) โดยในช่วงระหว่างปี 2539 ถึง 2549 นั้นพบว่าปี 2544 เศรษฐกิจนครนายกมีการขยายตัวสูงสุดถึงร้อยละ 6.94 แต่ก่อนหน้านั้นอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของนครนายกติดลบต่อเนื่องในปี 2540 ถึง 2542 โดยในปี 2541 ติดลบต่ำสุดที่ร้อยละ -5.20 ซึ่งเมื่อพิจารณาการขยายตัวทางเศรษฐกิจในภาพรวมของช่วงเวลาดังกล่าว ก็จะพบว่าจังหวัดนครนายกมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยที่ร้อยละ 1.90 (ตารางที่ 3.13)

ตารางที่ 3.13 ผลิตภัณฑ์จังหวัดนครนายกตั้งแต่ปี 2538 - 2549

ปี	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)	อัตราการขยายตัวทาง เศรษฐกิจ
2538	6,563.17	
2539	6,846.58	4.32
2540	6,634.50	-3.10
2541	6,289.80	-5.20
2542	6,001.70	-4.58
2543	6,380.60	6.31
2544	6,878.40	7.80
2545	7,355.90	6.94
2546	7,658.80	4.12
2547	7,492.20	-2.18
2548	7,610.10	1.57
2549	7,985.60	4.93
อัตราการขยายตัวเฉลี่ย		1.90

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำหรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดนครนายกในปี 2549 นั้นพบว่าสาขาค้าปลีกค้าส่งมีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่ารวมเฉลี่ยของจังหวัดสูงสุดถึงร้อยละ 23.03 เป็นมูลค่า 1,606.54 ล้านบาท รองลงมาเป็นสาขาเกษตรกรรมร้อยละ 22.37 มีมูลค่า 1,560.08 ล้านบาท อันดับสามสาขาอสังหาริมทรัพย์ ร้อยละ 6.79 มีมูลค่า 473.47 ล้านบาท ดังตารางที่ 3.14

ตารางที่ 3.14 มูลค่าผลิตภัณฑ์รายสาขาเศรษฐกิจจังหวัดนครนายกเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2538 - 2549

สาขาเศรษฐกิจ	มูลค่าผลิตภัณฑ์ รายสาขา	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ราย สาขาเทียบกับมูลค่ารวม
เกษตรกรรม	1,560.08	22.37
เหมืองแร่	57.61	0.83
อุตสาหกรรม	445.14	6.38
ไฟฟ้า ก๊าซและประปา	230.94	3.31
ก่อสร้าง	437.34	6.27
ค้าปลีก ค้าส่ง	1,606.54	23.03
โรงแรม ห้องอาหาร	130.92	1.88
ขนส่ง	434.22	6.23
สถาบันการเงิน	282.96	4.06
อสังหาริมทรัพย์	473.47	6.79
บริหารราชการ	435.23	6.24
การศึกษา	370.78	5.32
สุขภาพ อนามัย	176.77	2.53
การกุศล	325.42	4.67
แรงงานจ้างครัวเรือน	7.36	0.11
รวม	6,974.78	

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จังหวัดสระแก้ว

แผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว

1. ยุทธศาสตร์เมืองงามชายแดนบูรพาน่าอยู่
2. ยุทธศาสตร์ประตูสู่อินโดจีน
3. ถิ่นอุตสาหกรรมเกษตร
4. เขตท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

ในปี 2549 จังหวัดสระแก้วมีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) ตามราคาตลาดรวมทั้งสิ้น 12,244.40 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.88 ของผลิตภัณฑ์รวมของภาคตะวันออก (GRP) โดยในช่วงระหว่างปี 2539 - 2549 นั้นพบว่าปี 2546 เศรษฐกิจสระแก้วมีการขยายตัวสูงสุดถึงร้อยละ 5.43 แต่ก่อนหน้านั้นอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของนครนายกติดลบต่อเนื่องในปี 2540 - 2542 โดยในปี 2542 ติดลบต่ำสุดที่ร้อยละ -6.24 ซึ่งเมื่อพิจารณาการขยายตัวทางเศรษฐกิจในภาพรวมของช่วงเวลาดังกล่าว ก็พบว่าจังหวัดสระแก้วมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยที่ร้อยละ 1.52 (ตารางที่ 3.15)

สำหรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดสระแก้วในปี 2549 นั้นพบว่าสาขาค้าปลีก ค่าส่งมีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่ารวมเฉลี่ยของจังหวัดสูงสุดถึงร้อยละ 29.57 เป็นมูลค่า 3,214.37 ล้านบาท รองลงมาเป็นสาขาเกษตรกรรมร้อยละ 26.35 มีมูลค่า 2,864.23 ล้านบาท อันดับสามสาขาอสังหาริมทรัพย์ ร้อยละ 8.69 มีมูลค่า 944.73 ล้านบาท ดังตารางที่ 3.16

ตารางที่ 3.15 ผลิตภัณฑ์จังหวัดสระแก้วตั้งแต่ปี 2538 - 2549

ปี	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)	อัตราการขยายตัวทาง เศรษฐกิจ
2538	10,489.22	
2539	11,416.52	8.84
2540	11,014.20	-3.52
2541	10,431.50	-5.29
2542	9,780.80	-6.24
2543	10,053.10	2.78
2544	10,133.40	0.80
2545	10,668.80	5.28
2546	11,247.80	5.43
2547	11,264.60	0.15
2548	11,688.80	3.77
2549	12,244.40	4.75
อัตราการขยายตัวเฉลี่ย		1.52

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 3.16 มูลค่าผลิตภัณฑ์รายสาขาเศรษฐกิจจังหวัดสระแก้วเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2538 - 2549

สาขาเศรษฐกิจ	มูลค่าผลิตภัณฑ์ รายสาขา	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ราย สาขาเทียบกับมูลค่ารวม
เกษตรกรรม	2,864.23	26.35
เหมืองแร่	63.21	0.58
อุตสาหกรรม	936.54	8.62
ไฟฟ้า ก๊าซและประปา	222.47	2.05
ก่อสร้าง	439.71	4.05
ค้าปลีก ค้าส่ง	3,214.37	29.57
โรงแรม ห้องอาหาร	38.62	0.36

ตารางที่ 3.16 (ต่อ)

สาขาเศรษฐกิจ	มูลค่าผลิตภัณฑ์	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ราย
	รายสาขา	สาขาเทียบกับมูลค่ารวม
ขนส่ง	473.40	4.36
สถาบันการเงิน	246.84	2.27
อสังหาริมทรัพย์	944.73	8.69
บริหารราชการ	573.25	5.27
การศึกษา	506.62	4.66
สุขภาพ ออมัย	147.60	1.36
การกุศล	186.18	1.71
แรงงานจ้างครัวเรือน	11.66	0.11
รวม	10,869.43	

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากการศึกษาโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าจังหวัดระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา และปราจีนบุรี มีสาขาอุตสาหกรรมเป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์สูงสุด ส่วนจังหวัดจันทบุรี และตราดมีโครงสร้างทางเศรษฐกิจใกล้เคียงกัน โดยสาขาเกษตรกรรม มีมูลค่าผลิตภัณฑ์เป็นอันดับหนึ่ง และสาขาค้าปลีก ค้าส่งมีมูลค่าผลิตภัณฑ์เป็นอันดับสอง ขณะที่จังหวัดนครนายก และสระแก้วพบว่ามีโครงสร้างทางเศรษฐกิจเหมือนกัน (ตารางที่ 3.17)

นอกจากนี้จากการรวบรวมแผนยุทธศาสตร์ของแต่ละจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถนำมาสรุปได้ดังนี้

1. จังหวัดระยอง มียุทธศาสตร์ที่พยายามมุ่งเน้นให้จังหวัดเป็นแหล่งผลิตด้านอุตสาหกรรมและพลังงานของภูมิภาค เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภคและพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและมาตรฐานสากล

ตารางที่ 3.17 สรุปโครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออก

จังหวัด	สาขาเศรษฐกิจ		
	มูลค่าอันดับ 1	มูลค่าอันดับ 2	มูลค่าอันดับ 3
จังหวัดระยอง	อุตสาหกรรม	เหมืองแร่	ไฟฟ้า ก๊าซและประปา
จังหวัดจันทบุรี	เกษตรกรรม	ค้าปลีก ค้าส่ง	อสังหาริมทรัพย์
จังหวัดชลบุรี	อุตสาหกรรม	ขนส่ง	ค้าปลีก ค้าส่ง
จังหวัดตราด	เกษตรกรรม	ค้าปลีก ค้าส่ง	ขนส่ง
จังหวัดฉะเชิงเทรา	อุตสาหกรรม	เกษตรกรรม	ค้าปลีก ค้าส่ง
จังหวัดปราจีนบุรี	อุตสาหกรรม	ค้าปลีก ค้าส่ง	เกษตรกรรม
จังหวัดนครนายก	ค้าปลีก ค้าส่ง	เกษตรกรรม	อสังหาริมทรัพย์
จังหวัดสระแก้ว	ค้าปลีก ค้าส่ง	เกษตรกรรม	อสังหาริมทรัพย์

2. จังหวัดจันทบุรี มียุทธศาสตร์ที่พยายามมุ่งเน้นให้จังหวัดเป็นแหล่งผลิตด้านอุตสาหกรรม เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป และเป็นแหล่งกระจายสินค้าทั้งในและนอกประเทศ ตลอดจนพัฒนา อนุรักษ์แหล่งการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและมาตรฐานสากล

3. จังหวัดชลบุรี มียุทธศาสตร์ที่มุ่งให้จังหวัดเน้นพัฒนาระบบโลจิสติกส์และโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจเพื่อลดต้นทุนทางเศรษฐกิจ

4. จังหวัดตราด มียุทธศาสตร์ที่มุ่งให้จังหวัดเน้นแนวทางในการเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันในสาขาเกษตร สาขาท่องเที่ยว และสาขาขนส่ง

5. จังหวัดฉะเชิงเทรา มียุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นให้จังหวัดพัฒนาระบบ Logistics รองรับการค้าขยายตัวของเมืองหลวง ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม และการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและเกษตรอุตสาหกรรมปลอดภัยจากสารพิษ และอุตสาหกรรมสู่ตลาดโลก

6. จังหวัดปราจีนบุรี มียุทธศาสตร์ที่พยายามมุ่งเน้นให้จังหวัดพัฒนาด้านอุตสาหกรรมเกษตร การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว และการพัฒนาให้จังหวัดให้เป็นศูนย์กลางการค้า

7. จังหวัดนครนายก มียุทธศาสตร์ที่ส่งเสริมการรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรม ส่งเสริมพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน ส่งเสริมพัฒนาการศึกษา คุณธรรม จริยธรรม การเรียนรู้ และมุ่งเน้นการพัฒนาเมืองให้น่าอยู่

8. จังหวัดสระแก้ว มียุทธศาสตร์ที่พยายามมุ่งเน้นด้านอุตสาหกรรมเกษตร และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาในบทนี้จะแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วนตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยในส่วนที่ 1 เป็นการศึกษาตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขันของสาขาทางเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออก ส่วนที่ 2 เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดในภาคตะวันออก โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การศึกษาตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ด้านศักยภาพการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขันของสาขาทางเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออก

เป็นการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อการศึกษาตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขันของสาขาทางเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออก ด้วยการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออกปี 2540 – 2544 เนื่องจากเป็นช่วงปีก่อนสิ้นสุดโครงการ Eastern Seaboard และปี 2545 – 2549 เป็นช่วงปีหลังสิ้นสุดโครงการ Eastern Seaboard โดยแบ่งการศึกษาจำแนกรายจังหวัดดังต่อไปนี้

จังหวัดระยอง

จากการวิเคราะห์ด้วยส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดระยอง (ตารางที่ 4.1) พบว่าในช่วงปี 2540 – 2544 สาขาเศรษฐกิจเหมืองแร่ สาขาอสังหาริมทรัพย์ สาขาบริหารราชการ สาขาการศึกษา และสาขาสุขภาพ อนามัย มีค่า P – Shift และ D – Shift เป็นบวกทั้งคู่ หมายความว่า สาขาเศรษฐกิจดังกล่าวอยู่ในตำแหน่ง Winners ใน XY Chart ซึ่งสรุปได้ว่าสาขาเศรษฐกิจเหมืองแร่ สาขาอสังหาริมทรัพย์ สาขาบริหารราชการ สาขาการศึกษา และสาขาสุขภาพ อนามัย ในช่วงปี 2540 – 2544 มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขัน

ตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดระยองช่วงปี 2540 – 2544

(หน่วย: ล้านบาท)

สาขาเศรษฐกิจ	ภาค		ระยอง		P-Shift	D-Shift	ตำแหน่ง
	2544	2540	2544	2540			
เกษตรกรรม	29,971.9	27,928.5	4,849.9	4,683.2	392.8	-175.9	Mixed Losers
เหมืองแร่	34,988.4	25,610.8	34,013.1	24,842.3	9,362.2	74.6	Winners
อุตสาหกรรม	223,654.7	239,307.6	88,342.8	83,925.3	-4,590.9	9,907.0	Mixed Winners
ไฟฟ้า ก๊าซและประปา	22,606.4	15,193.3	11,526.1	8,042.5	4,010.2	-440.5	Mixed Losers
ก่อสร้าง	7,987.4	9,747.9	1,282.1	1,084.1	-184.2	393.8	Mixed Winners
ค้าปลีก ค้าส่ง	30,083.9	41,057.5	4,039.4	5,029.8	-1,290.5	353.9	Mixed Winners
โรงแรม ห้างอาหาร	7,800.1	7,314.7	700.3	1,129.4	87.0	-504.0	Mixed Losers
ขนส่ง	33,052.2	26,129.0	4,732.9	5,226.7	1,440.8	-1,878.7	Mixed Losers
สถาบันการเงิน	4,846.6	10,978.1	922.8	2,261.3	-1,238.8	-75.5	Losers
อสังหาริมทรัพย์	9,812.1	9,057.2	1,437.9	1,325.0	124.6	2.5	Winners
บริหารราชการ	7,469.0	6,011.0	2,689.0	2,094.0	530.3	87.1	Winners
การศึกษา	5,193.4	4,336.9	608.4	476.7	99.2	37.6	Winners
สุขภาพ อนามัย	3,031.1	2,384.7	452.5	340.3	95.9	20.0	Winners
การกุศล	2,647.1	2,678.0	260.5	304.4	-0.3	-40.4	Losers
แรงงานจ้างครัวเรือน	128.0	118.2	19.0	18.0	1.7	-0.5	Mixed Losers

ที่มา: จากการคำนวณ

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดระยอง ในช่วงปี 2545 – 2549 (ตารางที่ 4.2) จะพบว่ามีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น โดยสาขาเศรษฐกิจที่มีค่า P – Shift และ D – Shift เป็นบวก คือ สาขาสถาบันการเงิน ซึ่งเป็นสาขาที่มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขันในช่วงปี 2545 – 2549 ขณะที่สาขาเศรษฐกิจเหมืองแร่ สาขาอสังหาริมทรัพย์ สาขาบริหารราชการ สาขาการศึกษา และสาขาสุขภาพ อนามัยที่เคยอยู่ในตำแหน่ง Winners ในช่วงปี 2540 – 2544 กลับหลุดจากตำแหน่งดังกล่าว โดยสาขาเหมืองแร่ พบว่าอยู่ในตำแหน่ง Mixed Losers หมายความว่า เป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนา แต่มีความสามารถในการแข่งขันต่ำ เนื่องจากสาขาดังกล่าวมีการขยายตัวลดลงในช่วงปี 2545 – 2549 เมื่อเทียบกับช่วงปี 2540 – 2544 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น จึงทำให้ความต้องการใช้แร่ลดลงประกอบกับผู้ประกอบการภายในจังหวัดปรับตัวไม่

ทัน ส่วนสาขาอสังหาริมทรัพย์กับสาขาการศึกษา พบว่าอยู่ในตำแหน่ง Mixed Winners หมายความว่า เป็นสาขาที่มีศักยภาพในการพัฒนาน้อย แต่มีความสามารถในการแข่งขันสูง เนื่องจากการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์และการขยายตัวของสาขาการศึกษาของจังหวัดระยองชะลอตัวลงเมื่อเทียบกับของภาคตะวันออก สำหรับสาขาบริหารราชการ และสาขาสุขภาพ อนามัย กลับอยู่ในตำแหน่ง Losers หมายความว่า เป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาน้อย และมีความสามารถในการแข่งขันต่ำ เนื่องจากสาขาบริหารราชการ และสาขาสุขภาพ อนามัยมีการขยายตัวลดลงในช่วงปี 2545 – 2549 เมื่อเทียบกับช่วงปี 2540 – 2544 และมีการหดตัวเมื่อเทียบกับระดับภูมิภาค ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสาขาบริหารราชการลดบทบาทลง เนื่องจากเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัว และงบประมาณในการพัฒนาสุขภาพ อนามัยของจังหวัดลดลง

ตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์สัดส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดระยองช่วงปี 2545 - 2549

(หน่วย: ล้านบาท)

สาขาเศรษฐกิจ	ภาค		ระยอง		P-Shift	D-Shift	ตำแหน่ง
	2549	2545	2549	2545			
เกษตรกรรม	33,386.3	31,963.1	6,092.9	5,358.8	-1,670.4	495.5	Mixed Winners
เหมืองแร่	52,111.8	38,257.2	50,404.6	37,027.0	218.7	-31.5	Mixed Losers
อุตสาหกรรม	367,601.0	266,817.7	127,614.7	102,697.0	2,206.6	-13,873.4	Mixed Losers
ไฟฟ้า ก๊าซและประปา	32,935.1	23,128.9	16,040.0	11,659.2	789.8	-562.5	Mixed Losers
ก่อสร้าง	10,176.7	9,051.6	1,951.8	1,470.8	-341.1	298.2	Mixed Winners
ค้าปลีก ค้าส่ง	45,780.5	31,993.3	5,739.7	4,283.0	320.0	-389.0	Mixed Losers
โรงแรม ห้างอาหาร	12,942.7	8,199.6	1,072.5	689.3	153.2	-15.5	Mixed Losers
ขนส่ง	52,584.3	35,798.0	6,229.9	4,477.0	504.5	-346.4	Mixed Losers
สถาบันการเงิน	7,907.8	5,178.9	1,423.2	865.9	147.8	101.0	Winners
อสังหาริมทรัพย์	13,510.7	10,342.4	2,189.8	1,525.3	-76.1	197.2	Mixed Winners
บริหารราชการ	8,855.5	8,189.8	3,151.5	2,946.1	-810.0	-34.1	Losers
การศึกษา	5,925.4	5,275.1	701.7	622.0	-144.9	3.0	Mixed Winners
สุขภาพ อนามัย	3,666.2	3,059.1	474.4	426.1	-67.2	-36.3	Losers
การกุศล	3,573.1	2,694.4	392.7	264.8	-8.0	41.5	Mixed Winners
แรงงานจ้างครัวเรือน	144.0	130.0	20.0	19.0	-4.7	-1.0	Losers

ที่มา: จากการคำนวณ

จังหวัดจันทบุรี

จากการวิเคราะห์ด้วยส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดจันทบุรี (ตารางที่ 4.3) พบว่าในช่วงปี 2540 – 2544 สาขาเศรษฐกิจเหมือนแร่ สาขาอสังหาริมทรัพย์ สาขาการศึกษา และสาขาสุขภาพ อนามัย มีค่า P – Shift และ D – Shift เป็นบวกทั้งคู่ หมายความว่าสาขาเศรษฐกิจดังกล่าวอยู่ในตำแหน่ง Winners ใน XY Chart ซึ่งสรุปได้ว่าสาขาเศรษฐกิจเหมือนแร่ สาขาอสังหาริมทรัพย์ สาขาการศึกษา และสาขาสุขภาพ อนามัยในช่วงปี 2540 – 2544 มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขัน

ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดจันทบุรีช่วงปี 2540 - 2544

(หน่วย: ล้านบาท)

สาขาเศรษฐกิจ	ภาค		จันทบุรี		P-Shift	D-Shift	ตำแหน่ง
	2544	2540	2544	2540			
เกษตรกรรม	29,971.9	27,928.5	3,046.5	3,459.4	290.1	-666.0	Mixed Losers
เหมืองแร่	34,988.4	25,610.8	137.1	91.8	34.6	11.7	Winners
อุตสาหกรรม	223,654.7	239,307.6	829.5	813.4	-44.5	69.3	Mixed Winners
ไฟฟ้า ก๊าซและประปา	22,606.4	15,193.3	541.2	476.9	237.8	-168.4	Mixed Losers
ก่อสร้าง	7,987.4	9,747.9	338.0	653.9	-111.1	-197.8	Losers
ค้าปลีก ค้าส่ง	30,083.9	41,057.5	2,727.8	3,900.0	-1,000.6	-129.8	Losers
โรงแรม ห้างอาหาร	7,800.1	7,314.7	143.7	205.2	15.8	-75.1	Mixed Losers
ขนส่ง	33,052.2	26,129.0	1,144.0	1,172.5	323.2	-339.2	Mixed Losers
สถาบันการเงิน	4,846.6	10,978.1	599.4	1,031.2	-564.9	144.1	Mixed Winners
อสังหาริมทรัพย์	9,812.1	9,057.2	1,045.5	947.7	89.1	18.8	Winners
บริหารราชการ	7,469.0	6,011.0	640.0	546.0	138.3	-38.4	Mixed Losers
การศึกษา	5,193.4	4,336.9	610.0	446.5	93.0	75.3	Winners
สุขภาพ อนามัย	3,031.1	2,384.7	430.3	332.9	93.8	7.2	Winners
การกุศล	2,647.1	2,678.0	360.4	284.6	-0.2	79.1	Mixed Winners
แรงงานจ้างครัวเรือน	128.0	118.2	14.0	13.4	1.3	-0.5	Mixed Losers

ที่มา: จากการคำนวณ

สำหรับการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดจันทบุรีช่วงปี 2545 – 2549 กลับพบว่ามี การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น โดยสาขาเศรษฐกิจที่มีค่า P – Shift และ D – Shift เป็นบวก คือสาขาสถาบันการเงิน ซึ่งเป็นสาขาที่มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขันในช่วงปี 2545 – 2549 ขณะที่สาขาเศรษฐกิจเหมืองแร่ สาขา อสังหาริมทรัพย์ สาขาการศึกษา และสาขาสุขภาพ อนามัยที่เคยอยู่ในตำแหน่ง Winners ในช่วงปี 2540 – 2544 กลับหลุดจากตำแหน่งดังกล่าว โดยสาขาเหมืองแร่พบว่าอยู่ในตำแหน่ง Mixed Losers หมายความว่า เป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนา แต่มีความสามารถในการแข่งขันต่ำ เนื่องจากสาขาเหมืองแร่มีการขยายตัวลดลงในช่วงปี 2545 – 2549 เมื่อเทียบกับช่วงปี 2540 – 2544 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น จึงทำให้ความต้องการใช้แร่ลดลงประกอบกับผู้ประกอบการภายในจังหวัดปรับตัวไม่ทัน ส่วนสาขา อสังหาริมทรัพย์ สาขาการศึกษา และสาขาสุขภาพ อนามัย พบว่าอยู่ในตำแหน่ง Losers หมายความว่า เป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาน้อย และมีความสามารถในการแข่งขันต่ำ เนื่องจากในสาขาดังกล่าวมีการขยายตัวลดลงในช่วงปี 2545 – 2549 เมื่อเทียบกับช่วง ปี 2540 – 2544 และมีการหดตัวเมื่อเทียบกับระดับภูมิภาค เพราะการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์และ ธุรกิจด้านการศึกษามีการชะลอตัวลงประกอบกับงบประมาณการพัฒนาด้านสุขภาพอนามัยของ จังหวัดอาจลดลง (ตารางที่ 4.4)

จังหวัดชลบุรี

จากการวิเคราะห์ด้วยส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดชลบุรี (ตารางที่ 4.5) พบว่าในช่วงปี 2540 – 2544 สาขาเศรษฐกิจเกษตรกรรม สาขาไฟฟ้า ก๊าซและ ประปา สาขาโรงแรมห้องอาหาร สาขาขนส่ง สาขาอสังหาริมทรัพย์ สาขาการศึกษา และสาขา แรงงานจ้างคร้วเรือน มีค่า P – Shift และ D – Shift เป็นบวกทั้งคู่ หมายความว่า สาขาเศรษฐกิจ ดังกล่าวอยู่ในตำแหน่ง Winners ใน XY Chart ซึ่งสรุปได้ว่าสาขาเศรษฐกิจเกษตรกรรม สาขา ไฟฟ้า ก๊าซและประปา สาขาโรงแรมห้องอาหาร สาขาขนส่ง สาขาอสังหาริมทรัพย์ สาขาการศึกษา และสาขาแรงงานจ้างคร้วเรือน ในช่วงปี 2540 – 2544 มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขัน

ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดจันทบุรีช่วงปี
2545 - 2549

(หน่วย: ล้านบาท)

สาขาเศรษฐกิจ	ภาค		จันทบุรี		P-Shift	D-Shift	ตำแหน่ง
	2549	2545	2549	2545			
เกษตรกรรม	33,386.3	31,963.1	3,916.5	3,201.0	-997.8	573.0	Mixed Winners
เหมืองแร่	52,111.8	38,257.2	84.1	202.1	1.2	-191.2	Mixed Losers
อุตสาหกรรม	367,601.0	266,817.7	897.3	858.6	18.4	-285.6	Mixed Losers
ไฟฟ้า ก๊าซและประปา	32,935.1	23,128.9	698.1	551.5	37.4	-87.2	Mixed Losers
ก่อสร้าง	10,176.7	9,051.6	459.0	426.9	-99.0	-21.0	Losers
ค้าปลีก ค้าส่ง	45,780.5	31,993.3	3,223.7	2,737.1	204.5	-692.9	Mixed Losers
โรงแรม ห้างอาหาร	12,942.7	8,199.6	227.1	148.4	33.0	-7.1	Mixed Losers
ขนส่ง	52,584.3	35,798.0	1,345.1	1,183.3	133.3	-393.1	Mixed Losers
สถาบันการเงิน	7,907.8	5,178.9	977.7	636.5	108.6	5.8	Winners
อสังหาริมทรัพย์	13,510.7	10,342.4	1,316.5	1,091.6	-54.5	-109.5	Losers
บริหารราชการ	8,855.5	8,189.8	686.6	617.4	-169.8	19.0	Mixed Winners
การศึกษา	5,925.4	5,275.1	689.1	625.6	-145.7	-13.6	Losers
สุขภาพ อนามัย	3,666.2	3,059.1	540.9	469.9	-74.1	-22.3	Losers
การกุศล	3,573.1	2,694.4	430.2	374.9	-11.3	-67.0	Losers
แรงงานจ้างครัวเรือน	144.0	130.0	16.0	15.0	-3.7	-0.6	Losers

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดชลบุรีช่วงปี
2540 - 2544

(หน่วย: ล้านบาท)

สาขาเศรษฐกิจ	ภาค		ชลบุรี		P-Shift	D-Shift	ตำแหน่ง
	2544	2540	2544	2540			
เกษตรกรรม	29,971.9	27,928.5	6,336.7	5,616.7	471.1	309.1	Winners
เหมืองแร่	34,988.4	25,610.8	280.2	299.6	112.9	-129.1	Mixed Losers
อุตสาหกรรม	223,654.7	239,307.6	96,617.8	105,573.9	-5,775.1	-2,050.6	Losers
ไฟฟ้า ก๊าซและประปา	22,606.4	15,193.3	7,064.7	3,916.4	1,952.8	1,237.4	Winners

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

สาขาเศรษฐกิจ	ภาค		ชลบุรี		P-Shift	D-Shift	ตำแหน่ง
	2544	2540	2544	2540			
ก่อสร้าง	7,987.4	9,747.9	3,910.7	4,038.9	-686.2	601.2	Mixed Winners
ค้าปลีก ค้าส่ง	30,083.9	41,057.5	9,705.0	12,588.0	-3,229.7	481.4	Mixed Winners
โรงแรม ห้างอาหาร	7,800.1	7,314.7	6,415.2	5,497.7	423.7	552.7	Winners
ขนส่ง	33,052.2	26,129.0	23,356.9	16,145.7	4,450.9	2,933.2	Winners
สถาบันการเงิน	4,846.6	10,978.1	1,750.3	4,751.8	-2,603.1	-347.5	Losers
อสังหาริมทรัพย์	9,812.1	9,057.2	3,342.5	3,065.1	288.3	21.9	Winners
บริหารราชการ	7,469.0	6,011.0	1,520.0	1,239.0	313.8	-19.5	Mixed Losers
การศึกษา	5,193.4	4,336.9	1,414.3	1,097.5	228.5	100.1	Winners
สุขภาพ อนามัย	3,031.1	2,384.7	926.1	767.4	216.2	-49.3	Mixed Losers
การกุศล	2,647.1	2,678.0	678.0	595.5	-0.5	89.4	Mixed Winners
แรงงานจ้างคร้วเรือน	128.0	118.2	51.0	42.6	4.0	4.9	Winners

ที่มา: จากการคำนวณ

สำหรับการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดชลบุรีช่วงปี 2545 – 2549 กลับพบว่าการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น โดยสาขาเศรษฐกิจที่มีค่า P – Shift และ D – Shift เป็นบวก คือ สาขาเหมืองแร่ สาขาไฟฟ้า ก๊าซและประปา สาขาค้าปลีก ค้าส่ง สาขาขนส่ง และสาขาสถาบันการเงิน ซึ่งเป็นสาขาที่มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขันในช่วงปี 2545 – 2549 ขณะที่สาขาเศรษฐกิจเกษตรกรรม สาขาโรงแรมห้างอาหาร สาขาอสังหาริมทรัพย์ สาขาการศึกษา และสาขาแรงงานจ้างคร้วเรือน ที่เคยอยู่ในตำแหน่ง Winners ในช่วงปี 2540 – 2544 กลับหลุดจากตำแหน่งดังกล่าว โดยสาขาเกษตรกรรมพบว่าอยู่ในตำแหน่ง Losers หมายความว่า เป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาน้อย และมีความสามารถในการแข่งขันต่ำ เนื่องจากในสาขาดังกล่าวมีการขยายตัวลดลงในช่วงปี 2545 – 2549 เมื่อเทียบกับช่วงปี 2540 – 2544 ประกอบกับมีการหดตัวเมื่อเทียบกับระดับภูมิภาค เพราะค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงปี 2540 – 2544 จึงทำให้ปริมาณส่งออกสินค้าเกษตรลดลง การผลิตสินค้าเกษตรจึงลดลงไปด้วย ส่วนสาขาอสังหาริมทรัพย์ สาขาการศึกษา และสาขาแรงงานจ้างคร้วเรือนพบว่าอยู่ในตำแหน่ง Mixed Winners หมายความว่า เป็นสาขาที่มีศักยภาพในการพัฒนาน้อย แต่มีความสามารถในการแข่งขันสูง เนื่องจากการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์และการขยายตัวของสาขา

การศึกษา และสาขาแรงงานครัวเรือนของจังหวัดชลบุรีจะลดลงเมื่อเทียบกับของภาคตะวันออก เพราะพื้นที่สำหรับพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจการศึกษาและธุรกิจแรงงานครัวเรือนเริ่มอึมครึม ขณะที่สาขาโรงแรมห้องอาหารพบว่าอยู่ในตำแหน่ง Mixed Losers หมายความว่า เป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนา แต่มีความสามารถในการแข่งขันต่ำ (ตารางที่ 4.6) อาจเนื่องจากสาขาดังกล่าวมีการขยายตัวลดลงในช่วงปี 2545 – 2549 เมื่อเทียบกับช่วงปี 2540 – 2544 เพราะในช่วงปี 2545 – 2549 ค่าเงินบาทเริ่มแข็งค่าขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงปี 2540 – 2544 อาจส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวอาจลดปริมาณลงได้

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดชลบุรีช่วงปี 2545 - 2549

(หน่วย: ล้านบาท)

สาขาเศรษฐกิจ	ภาค		ชลบุรี		P-Shift	D-Shift	ตำแหน่ง
	2549	2545	2549	2545			
เกษตรกรรม	33,386.3	31,963.1	6,289.2	7,592.9	-2,366.8	-1,641.8	Losers
เหมืองแร่	52,111.8	38,257.2	1,246.7	291.6	1.7	849.5	Winners
อุตสาหกรรม	367,601.0	266,817.7	135,297.9	105,424.4	2,265.2	-9,947.8	Mixed Losers
ไฟฟ้า ก๊าซและประปา	32,935.1	23,128.9	11,270.6	7,227.0	489.6	979.5	Winners
ก่อสร้าง	10,176.7	9,051.6	4,479.0	4,336.6	-1,005.8	-396.6	Losers
ค้าปลีก ค้าส่ง	45,780.5	31,993.3	17,041.5	10,336.5	772.2	2,250.6	Winners
โรงแรม ห้องอาหาร	12,942.7	8,199.6	10,595.0	6,769.6	1,504.3	-90.5	Mixed Losers
ขนส่ง	52,584.3	35,798.0	38,061.5	24,887.8	2,804.4	1,503.4	Winners
สถาบันการเงิน	7,907.8	5,178.9	3,180.8	1,987.6	339.3	145.9	Winners
อสังหาริมทรัพย์	13,510.7	10,342.4	4,966.0	3,560.8	-177.7	314.4	Mixed Winners
บริหารราชการ	8,855.5	8,189.8	1,831.3	1,708.2	-469.7	-15.7	Losers
การศึกษา	5,925.4	5,275.1	1,635.9	1,444.1	-336.4	13.8	Mixed Winners
สุขภาพ อนามัย	3,666.2	3,059.1	1,292.9	962.6	-151.9	139.3	Mixed Winners
การกุศล	3,573.1	2,694.4	1,055.7	687.6	-20.7	143.9	Mixed Winners
แรงงานจ้างครัวเรือน	144.0	130.0	64.0	53.0	-13.2	5.3	Mixed Winners

ที่มา: จากการคำนวณ

จังหวัดตราด

จากการวิเคราะห์ด้วยส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดตราด (ตารางที่ 4.7) พบว่าในช่วงปี 2540 – 2544 สาขาเศรษฐกิจเหมืองแร่ สาขาอสังหาริมทรัพย์ สาขาการศึกษา และสาขาสุขภาพอนามัย มีค่า P – Shift และ D – Shift เป็นบวกทั้งคู่ หมายความว่าสาขาเศรษฐกิจดังกล่าวอยู่ในตำแหน่ง Winners ใน XY Chart ซึ่งสรุปได้ว่าสาขาเศรษฐกิจเหมืองแร่ สาขาอสังหาริมทรัพย์ สาขาการศึกษา และสาขาสุขภาพอนามัย ในช่วงปี 2540 – 2544 มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขัน

ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดตราดช่วงปี 2540 - 2544

(หน่วย: ล้านบาท)

สาขาเศรษฐกิจ	ภาค		ตราด		P-Shift	D-Shift	ตำแหน่ง
	2544	2540	2544	2540			
เกษตรกรรม	29,971.9	27,928.5	3,099.7	3,310.5	277.7	-453.0	Mixed Losers
เหมืองแร่	34,988.4	25,610.8	18.0	13.0	4.9	0.2	Winners
อุตสาหกรรม	223,654.7	239,307.6	255.9	360.5	-19.7	-81.0	Losers
ไฟฟ้า ก๊าซและประปา	22,606.4	15,193.3	212.1	198.5	99.0	-83.3	Mixed Losers
ก่อสร้าง	7,987.4	9,747.9	159.0	353.7	-60.1	-130.8	Losers
ค้าปลีก ค้าส่ง	30,083.9	41,057.5	957.0	2,173.9	-557.8	-635.9	Losers
โรงแรม ห้างอาหาร	7,800.1	7,314.7	245.5	268.8	20.7	-41.1	Mixed Losers
ขนส่ง	33,052.2	26,129.0	494.1	573.9	158.2	-231.9	Mixed Losers
สถาบันการเงิน	4,846.6	10,978.1	208.4	389.9	-213.6	36.3	Mixed Winners
อสังหาริมทรัพย์	9,812.1	9,057.2	490.5	436.7	41.1	17.4	Winners
บริหารราชการ	7,469.0	6,011.0	297.0	247.0	62.6	-9.9	Mixed Losers
การศึกษา	5,193.4	4,336.9	293.8	222.5	46.3	27.4	Winners
สุขภาพ อนามัย	3,031.1	2,384.7	194.5	142.7	40.2	13.1	Winners
การกุศล	2,647.1	2,678.0	206.5	265.2	-0.2	-55.6	Losers
แรงงานจ้างครัวเรือน	128.0	118.2	7.0	7.1	0.7	-0.7	Mixed Losers

ที่มา: จากการคำนวณ

สำหรับการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดตราดช่วงปี 2545 – 2549 กลับพบว่ามี การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น โดยสาขาเศรษฐกิจที่มีค่า P – Shift และ D – Shift เป็นบวก คือ สาขาไฟฟ้า ก๊าซและประปา สาขาโรงแรม ห้างอาหาร และสาขาสถาบันการเงิน ซึ่งเป็นสาขาที่มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขันในช่วงปี 2545 – 2549 ขณะที่สาขาเศรษฐกิจเหมือนแร่ สาขาอสังหาริมทรัพย์ สาขาการศึกษา และสาขาสุขภาพอนามัย ที่เคยอยู่ในตำแหน่ง Winners ในช่วงปี 2540 – 2544 กลับหลุดจากตำแหน่งดังกล่าว โดยสาขาเหมือนแร่พบว่าอยู่ในตำแหน่ง Mixed Losers หมายความว่า เป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนา แต่มีความสามารถในการแข่งขันต่ำ เนื่องจากสาขาดังกล่าวมีการขยายตัวลดลงในช่วงปี 2545 – 2549 เมื่อเทียบกับช่วงปี 2540 – 2544 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น จึงทำให้ความต้องการใช้แร่ลดลงประกอบกับผู้ประกอบการภายในจังหวัดปรับตัวไม่ทัน ส่วนสาขาอสังหาริมทรัพย์ สาขาการศึกษา และสาขาสุขภาพ อนามัย พบว่าอยู่ในตำแหน่ง Losers หมายความว่า เป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาน้อย และมีความสามารถในการแข่งขันต่ำ (ตารางที่ 4.8) เนื่องจากในสาขาดังกล่าวมีการขยายตัวลดลงในช่วงปี 2545 – 2549 เมื่อเทียบกับช่วงปี 2540 – 2544 ประกอบกับมีการหดตัวเมื่อเทียบกับระดับภูมิภาค เนื่องจากความต้องการลงทุนและพื้นที่สำหรับพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ลดลง ส่วนสาขาการศึกษาและสาขาสุขภาพอนามัยคาดว่าอาจมีการอึมตัวของตลาดการศึกษาและตลาดด้านสุขภาพอนามัยภายในจังหวัด

ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดตราดช่วงปี 2545 - 2549

(หน่วย: ล้านบาท)

สาขาเศรษฐกิจ	ภาค		ตราด		P-Shift	D-Shift	ตำแหน่ง
	2549	2545	2549	2545			
เกษตรกรรม	33,386.3	31,963.1	3,882.9	3,158.9	-984.7	583.3	Mixed Winners
เหมือนแร่	52,111.8	38,257.2	15.2	26.0	0.2	-20.2	Mixed Losers
อุตสาหกรรม	367,601.0	266,817.7	268.5	256.6	5.5	-85.0	Mixed Losers
ไฟฟ้า ก๊าซและประปา	32,935.1	23,128.9	329.4	224.7	15.2	9.4	Winners
ก่อสร้าง	10,176.7	9,051.6	212.2	148.2	-34.4	45.6	Mixed Winners
ค้าปลีก ค้าส่ง	45,780.5	31,993.3	914.6	884.0	66.0	-350.4	Mixed Losers
โรงแรม ห้างอาหาร	12,942.7	8,199.6	427.4	255.1	56.7	24.7	Winners
ขนส่ง	52,584.3	35,798.0	876.7	642.4	72.4	-66.9	Mixed Losers
สถาบันการเงิน	7,907.8	5,178.9	471.8	230.0	39.3	120.6	Winners

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

สาขาเศรษฐกิจ	ภาค		ตลาด		P-Shift	D-Shift	ตำแหน่ง
	2549	2545	2549	2545			
อสังหาริมทรัพย์	13,510.7	10,342.4	613.5	510.9	-25.5	-53.9	Losers
บริหารราชการ	8,855.5	8,189.8	301.7	286.2	-78.7	-7.8	Losers
การศึกษา	5,925.4	5,275.1	305.8	294.8	-68.7	-25.3	Losers
สุขภาพ อนามัย	3,666.2	3,059.1	260.8	229.4	-36.2	-14.1	Losers
การกุศล	3,573.1	2,694.4	266.5	246.9	-7.4	-60.9	Losers
แรงงานจ้างครัวเรือน	144.0	130.0	7.0	7.0	-1.7	-0.8	Losers

ที่มา: จากการคำนวณ

จังหวัดฉะเชิงเทรา

จากการวิเคราะห์ด้วยส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดฉะเชิงเทรา (ตารางที่ 4.9) พบว่าในช่วงปี 2540 - 2544 สาขาเศรษฐกิจเกษตรกรรม สาขาบริหารราชการ สาขาการศึกษา และสาขาสุขภาพ อนามัย มีค่า P - Shift และ D - Shift เป็นบวกทั้งคู่ หมายความว่า สาขาเศรษฐกิจดังกล่าวอยู่ในตำแหน่ง Winners ใน XY Chart ซึ่งสรุปได้ว่าสาขาเศรษฐกิจเกษตรกรรม สาขาบริหารราชการ สาขาการศึกษา และสาขาสุขภาพ อนามัย ในช่วงปี 2540 - 2544 มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขัน

ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดฉะเชิงเทราช่วงปี 2540 - 2544

(หน่วย: ล้านบาท)

สาขาเศรษฐกิจ	ภาค		ฉะเชิงเทรา		P-Shift	D-Shift	ตำแหน่ง
	2544	2540	2544	2540			
เกษตรกรรม	29,971.9	27,928.5	5,251.5	4,510.8	378.3	410.7	Winners
เหมืองแร่	34,988.4	25,610.8	61.0	48.6	18.3	-5.4	Mixed Losers
อุตสาหกรรม	223,654.7	239,307.6	31,857.8	35,391.8	-1,936.0	-1,219.1	Losers
ไฟฟ้า ก๊าซและประปา	22,606.4	15,193.3	2,005.1	1,723.5	859.4	-559.3	Mixed Losers
ก่อสร้าง	7,987.4	9,747.9	1,229.9	2,029.3	-344.8	-432.9	Losers

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

สาขาเศรษฐกิจ	ภาค		ฉะเชิงเทรา		P-Shift	D-Shift	ตำแหน่ง
	2544	2540	2544	2540			
ค้าปลีก ค้าส่ง	30,083.9	41,057.5	3,684.6	5,010.1	-1,285.4	13.6	Mixed Winners
โรงแรม ห้างอาหาร	7,800.1	7,314.7	96.1	126.7	9.8	-39.0	Mixed Losers
ขนส่ง	33,052.2	26,129.0	1,842.4	1,682.0	463.7	-285.3	Mixed Losers
สถาบันการเงิน	4,846.6	10,978.1	646.6	1,257.5	-688.9	91.4	Mixed Winners
อสังหาริมทรัพย์	9,812.1	9,057.2	1,279.4	1,232.4	115.9	-55.7	Mixed Losers
บริหารราชการ	7,469.0	6,011.0	508.0	404.0	102.3	6.0	Winners
การศึกษา	5,193.4	4,336.9	854.3	652.1	135.8	73.4	Winners
สุขภาพ อนามัย	3,031.1	2,384.7	355.4	275.6	77.7	5.1	Winners
การกุศล	2,647.1	2,678.0	341.3	518.9	-0.4	-171.6	Losers
แรงงานจ้างครัวเรือน	128.0	118.2	12.0	12.3	1.2	-1.3	Mixed Losers

ที่มา: จากการคำนวณ

สำหรับการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดฉะเชิงเทรา ช่วงปี 2545 – 2549 กลับพบว่าการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น โดยสาขาเศรษฐกิจที่มีค่า P – Shift และ D – Shift เป็นบวก คือ สาขาเหมืองแร่ สาขาอุตสาหกรรม สาขาค้าปลีก ค้าส่ง และสาขาโรงแรม ห้างอาหาร ซึ่งเป็นสาขาที่มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขันในช่วงปี 2545 – 2549 ขณะที่สาขาเศรษฐกิจเกษตรกรรม สาขาบริหารราชการ สาขาการศึกษา และสาขาสุขภาพ อนามัย ที่เคยอยู่ในตำแหน่ง Winners ในช่วงปี 2540 – 2544 กลับหลุดจากตำแหน่งดังกล่าว โดยสาขาเกษตรกรรม และสาขาสุขภาพ อนามัย พบว่าอยู่ในตำแหน่ง ตำแหน่ง Losers หมายความว่า เป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาน้อย และมีความสามารถในการแข่งขันต่ำ เนื่องจากในสาขาดังกล่าวมีการขยายตัวลดลงในช่วงปี 2545 – 2549 เมื่อเทียบกับช่วงปี 2540 – 2544 ประกอบกับมีการหดตัวเมื่อเทียบกับระดับภูมิภาค เพราะค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้น เมื่อเทียบกับช่วงปี 2540 – 2544 จึงทำให้ปริมาณส่งออกสินค้าเกษตรลดลง การผลิตสินค้าเกษตรจึงลดลงไปด้วย และตลาดธุรกิจด้านสุขภาพ อนามัย อาจอึมครึม ขณะที่สาขาบริหารราชการ และสาขาการศึกษาอยู่ในตำแหน่ง Mixed Winners หมายความว่า เป็นสาขาที่มีศักยภาพในการพัฒนาน้อย แต่มีความสามารถในการแข่งขันสูง (ตารางที่ 4.10) เนื่องจากการขยายตัวในสาขาเศรษฐกิจดังกล่าวของจังหวัดฉะเชิงเทราชะลอตัวลงเมื่อเทียบกับของภาคตะวันออก เพราะหน่วยงานราชการลดบทบาทลง เนื่องจากภาคเอกชนในจังหวัดเริ่มฟื้นตัวจากวิกฤตเมื่อครั้งปี

2540 ส่วนสาขาการศึกษาและแรงงานครัวเรือนเริ่มอิมิตัว อาจมีการเคลื่อนย้ายการลงทุนไปยังจังหวัดอื่นในภูมิภาค

ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดฉะเชิงเทรา
ช่วงปี 2545 - 2549

(หน่วย: ล้านบาท)

สาขาเศรษฐกิจ	ภาค		ฉะเชิงเทรา		P-Shift	D-Shift	ตำแหน่ง
	2549	2545	2549	2545			
เกษตรกรรม	33,386.3	31,963.1	5,492.6	5,357.0	-1,669.8	-102.9	Losers
เหมืองแร่	52,111.8	38,257.2	144.9	83.3	0.5	31.4	Winners
อุตสาหกรรม	367,601.0	266,817.7	81,526.7	40,918.8	879.2	25,151.9	Winners
ไฟฟ้า ก๊าซและประปา	32,935.1	23,128.9	2,822.1	2,103.8	142.5	-173.7	Mixed Losers
ก่อสร้าง	10,176.7	9,051.6	1,928.8	1,381.9	-320.5	375.1	Mixed Winners
ค้าปลีก ค้าส่ง	45,780.5	31,993.3	5,561.8	3,489.3	260.7	568.8	Winners
โรงแรม ห้างอาหาร	12,942.7	8,199.6	159.3	100.0	22.2	1.5	Winners
ขนส่ง	52,584.3	35,798.0	3,820.0	3,004.4	338.5	-593.2	Mixed Losers
สถาบันการเงิน	7,907.8	5,178.9	825.7	689.0	117.6	-226.4	Mixed Losers
อสังหาริมทรัพย์	13,510.7	10,342.4	1,628.4	1,336.4	-66.7	-117.4	Losers
บริหารราชการ	8,855.5	8,189.8	667.4	578.9	-159.2	41.4	Mixed Losers
การศึกษา	5,925.4	5,275.1	971.5	853.8	-198.9	12.4	Mixed Losers
สุขภาพ ออมัย	3,666.2	3,059.1	415.2	363.0	-57.3	-19.8	Losers
การกุศล	3,573.1	2,694.4	419.1	323.4	-9.7	-9.8	Losers
แรงงานจ้างครัวเรือน	144.0	130.0	11.0	11.0	-2.7	-1.2	Losers

ที่มา: จากการคำนวณ

จังหวัดปราจีนบุรี

จากการวิเคราะห์ด้วยส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดปราจีนบุรี (ตารางที่ 4.11) พบว่าในช่วงปี 2540 - 2544 สาขาเศรษฐกิจเกษตรกรรม สาขาเหมืองแร่ สาขาโรงแรม ห้างอาหาร และสาขาอสังหาริมทรัพย์ มีค่า P - Shift และ D - Shift เป็นบวกทั้งคู่ หมายความว่า สาขาเศรษฐกิจดังกล่าวอยู่ในตำแหน่ง Winners ใน XY Chart ซึ่งสรุปได้ว่าสาขา

เศรษฐกิจเกษตรกรรม สาขาเหมืองแร่ สาขาโรงแรม ห้างอาหาร และสาขาอสังหาริมทรัพย์ ในช่วงปี 2540 – 2544 มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขัน

ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดปราจีนบุรี ช่วงปี 2540 - 2544

(หน่วย: ล้านบาท)

สาขาเศรษฐกิจ	ภาค		ปราจีนบุรี		P-Shift	D-Shift	ตำแหน่ง
	2544	2540	2544	2540			
เกษตรกรรม	29,971.9	27,928.5	2,607.8	2,165.8	181.7	283.5	Winners
เหมืองแร่	34,988.4	25,610.8	296.6	186.6	70.3	41.7	Winners
อุตสาหกรรม	223,654.7	239,307.6	4,572.0	11,966.5	-654.6	-6,611.8	Losers
ไฟฟ้า ก๊าซและประปา	22,606.4	15,193.3	761.0	564.1	281.3	-78.3	Mixed Losers
ก่อสร้าง	7,987.4	9,747.9	289.1	748.0	-127.1	-323.8	Losers
ค้าปลีก ค้าส่ง	30,083.9	41,057.5	4,925.2	6,658.3	-1,708.3	46.5	Mixed Winners
โรงแรม ห้างอาหาร	7,800.1	7,314.7	56.3	19.5	1.5	35.5	Winners
ขนส่ง	33,052.2	26,129.0	609.1	547.2	150.8	-83.1	Mixed Losers
สถาบันการเงิน	4,846.6	10,978.1	346.4	638.6	-349.8	64.5	Mixed Winners
อสังหาริมทรัพย์	9,812.1	9,057.2	847.9	779.7	73.3	3.2	Winners
บริหารราชการ	7,469.0	6,011.0	783.0	662.0	167.7	-39.6	Mixed Losers
การศึกษา	5,193.4	4,336.9	546.6	563.7	117.4	-128.4	Mixed Losers
สุขภาพ อนามัย	3,031.1	2,384.7	307.3	251.8	70.9	-12.8	Mixed Losers
การกุศล	2,647.1	2,678.0	289.3	214.0	-0.2	77.8	Mixed Winners
แรงงานจ้างครัวเรือน	128.0	118.2	5.0	5.2	0.5	-0.6	Mixed Losers

ที่มา: จากการคำนวณ

สำหรับการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดปราจีนบุรี ช่วงปี 2545 – 2549 กลับพบว่าการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น โดยสาขาเศรษฐกิจที่มีค่า P – Shift และ D – Shift เป็นบวก คือ สาขาสถาบันการเงิน ซึ่งเป็นสาขาที่มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขันในช่วงปี 2545 – 2549 ขณะที่สาขาเศรษฐกิจเกษตรกรรม สาขาเหมืองแร่ สาขาโรงแรม และห้างอาหาร และสาขาอสังหาริมทรัพย์ ที่เคยอยู่ในตำแหน่ง Winners ในช่วงปี 2540 – 2544 กลับหลุดจากตำแหน่งดังกล่าว โดยสาขาเกษตรกรรม พบว่าอยู่ในตำแหน่ง Mixed Winners หมายความว่า เป็นสาขาที่มีศักยภาพในการพัฒนาน้อย แต่มีความสามารถในการแข่งขัน

สูง เนื่องจากการขยายตัวในสาขาเศรษฐกิจดังกล่าวของจังหวัดปราจีนบุรีชะลอตัวลงเมื่อเทียบกับของภาคตะวันออก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการลงทุนภาคการเกษตรเคลื่อนย้ายออกจากจังหวัดปราจีนบุรีไปยังจังหวัดอื่นๆ ในภูมิภาคประกอบกับปัจจัยการผลิตภายในพื้นที่อาจไม่เพียงพอต่อความต้องการ ส่วนสาขาเหมืองแร่ และสาขาโรงแรม ห้างอาหารพบว่าอยู่ในตำแหน่ง Mixed Losers หมายความว่า เป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนา แต่มีความสามารถในการแข่งขันต่ำ เนื่องจากสาขาดังกล่าวมีการขยายตัวลดลงในช่วงปี 2545 – 2549 เมื่อเทียบกับช่วงปี 2540 – 2544 อาจเนื่องจากราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น จึงทำให้ความต้องการใช้แร่ลดลง ประกอบกับผู้ประกอบการภายในจังหวัดปรับตัวไม่ทัน ส่วนสาขาการโรงแรม ห้างอาหาร อาจได้รับผลกระทบจากค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้น จึงส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวลดลง ขณะที่สาขาอสังหาริมทรัพย์พบว่าอยู่ในตำแหน่ง Losers หมายความว่า เป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาน้อย และมีความสามารถในการแข่งขันต่ำ (ตารางที่ 4.12) เนื่องจากในสาขาดังกล่าวมีการขยายตัวลดลงในช่วงปี 2545 – 2549 เมื่อเทียบกับช่วงปี 2540 – 2544 ประกอบกับมีการหดตัวเมื่อเทียบกับระดับภูมิภาค เพราะขาดการลงทุนเพื่อพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ เนื่องจากเป็นไปได้ที่พื้นที่สำหรับการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ลดลง

ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดปราจีนบุรี
ช่วงปี 2545 - 2549

(หน่วย: ล้านบาท)

สาขาเศรษฐกิจ	ภาค		ปราจีนบุรี		P-Shift	D-Shift	ตำแหน่ง
	2549	2545	2549	2545			
เกษตรกรรม	33,386.3	31,963.1	3,916.5	3,201.0	-997.8	573.0	Mixed Winners
เหมืองแร่	52,111.8	38,257.2	84.1	202.1	1.2	-191.2	Mixed Losers
อุตสาหกรรม	367,601.0	266,817.7	897.3	858.6	18.4	-285.6	Mixed Losers
ไฟฟ้า ก๊าซและประปา	32,935.1	23,128.9	698.1	551.5	37.4	-87.2	Mixed Losers
ก่อสร้าง	10,176.7	9,051.6	459.0	426.9	-99.0	-21.0	Losers
ค้าปลีก ค้าส่ง	45,780.5	31,993.3	3,223.7	2,737.1	204.5	-692.9	Mixed Losers
โรงแรม ห้างอาหาร	12,942.7	8,199.6	227.1	148.4	33.0	-7.1	Mixed Losers
ขนส่ง	52,584.3	35,798.0	1,345.1	1,183.3	133.3	-393.1	Mixed Losers
สถาบันการเงิน	7,907.8	5,178.9	977.7	636.5	108.6	5.8	Winners
อสังหาริมทรัพย์	13,510.7	10,342.4	1,316.5	1,091.6	-54.5	-109.5	Losers

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

สาขาเศรษฐกิจ	ภาค		ปราจีนบุรี		P-Shift	D-Shift	ตำแหน่ง
	2549	2545	2549	2545			
บริหารราชการ	8,855.5	8,189.8	686.6	617.4	-169.8	19.0	Mixed Winners
การศึกษา	5,925.4	5,275.1	689.1	625.6	-145.7	-13.6	Losers
สุขภาพ อนามัย	3,666.2	3,059.1	540.9	469.9	-74.1	-22.3	Losers
การกุศล	3,573.1	2,694.4	430.2	374.9	-11.3	-67.0	Losers
แรงงานจ้างครัวเรือน	144.0	130.0	16.0	15.0	-3.7	-0.6	Losers

ที่มา: จากการคำนวณ

จังหวัดนครนายก

จากการวิเคราะห์ด้วยส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดนครนายก (ตารางที่ 4.13) พบว่าในช่วงปี 2540 – 2544 สาขาเศรษฐกิจเกษตรกรรม สาขาเหมืองแร่ สาขาโรงแรม และห้องอาหาร สาขาบริหารราชการ สาขาการศึกษา สาขาสุขภาพอนามัย และสาขาแรงงานจ้างครัวเรือน มีค่า P – Shift และ D – Shift เป็นบวกทั้งคู่ หมายความว่า สาขาเศรษฐกิจดังกล่าวอยู่ในตำแหน่ง Winners ใน XY Chart ซึ่งสรุปได้ว่าสาขาเศรษฐกิจเกษตรกรรม สาขาเหมืองแร่ สาขาโรงแรม และห้องอาหาร สาขาบริหารราชการ สาขาการศึกษา สาขาสุขภาพอนามัย และสาขาแรงงานจ้างครัวเรือน ในช่วงปี 2540 – 2544 มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขัน

ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดนครนายก ช่วงปี 2540 - 2544

(หน่วย: ล้านบาท)

สาขาเศรษฐกิจ	ภาค		นครนายก		P-Shift	D-Shift	ตำแหน่ง
	2544	2540	2544	2540			
เกษตรกรรม	29,971.9	27,928.5	1,733.4	1,434.5	120.3	193.9	Winners
เหมืองแร่	34,988.4	25,610.8	83.4	56.1	21.1	6.8	Winners
อุตสาหกรรม	223,654.7	239,307.6	390.4	422.7	-23.1	-4.7	Losers

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

สาขาเศรษฐกิจ	ภาค		นครนายก		P-Shift	D-Shift	ตำแหน่ง
	2544	2540	2544	2540			
ไฟฟ้า ก๊าซและประปา	22,606.4	15,193.3	248.9	173.4	86.5	-9.1	Mixed Losers
ก่อสร้าง	7,987.4	9,747.9	518.6	291.2	-49.5	280.0	Mixed Winners
ค้าปลีก ค้าส่ง	30,083.9	41,057.5	1,340.4	1,926.8	-494.4	-71.4	Losers
โรงแรม ห้างอาหาร	7,800.1	7,314.7	89.6	52.1	4.0	34.0	Winners
ขนส่ง	33,052.2	26,129.0	430.5	365.7	100.8	-32.1	Mixed Losers
สถาบันการเงิน	4,846.6	10,978.1	195.0	389.3	-213.3	23.1	Mixed Winners
อสังหาริมทรัพย์	9,812.1	9,057.2	452.4	432.7	40.7	-16.4	Mixed Losers
บริหารราชการ	7,469.0	6,011.0	448.0	318.0	80.5	52.9	Winners
การศึกษา	5,193.4	4,336.9	410.0	306.9	63.9	42.5	Winners
สุขภาพ อนามัย	3,031.1	2,384.7	200.4	151.0	42.5	8.5	Winners
การกุศล	2,647.1	2,678.0	330.4	308.1	-0.3	25.9	Mixed Winners
แรงงานจ้างครัวเรือน	128.0	118.2	7.0	6.0	0.6	0.5	Winners

ที่มา: จากการคำนวณ

สำหรับการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดนครนายก ช่วงปี 2545 – 2549 กลับพบว่าการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น โดยสาขาเศรษฐกิจที่มีค่า P – Shift และ D – Shift เป็นบวก คือ สาขาโรงแรม ห้างอาหาร ซึ่งเป็นสาขาที่มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขันในช่วงปี 2545 – 2549 ขณะที่สาขาเศรษฐกิจเกษตรกรรม สาขาเหมืองแร่ สาขาบริหารราชการ สาขาการศึกษา สาขาสุขภาพอนามัย และสาขาแรงงานจ้างครัวเรือน ที่เคยอยู่ในตำแหน่ง Winners ในช่วงปี 2540 – 2544 กลับหลุดจากตำแหน่งดังกล่าว โดยสาขาเกษตรกรรม และสาขาสุขภาพอนามัย พบว่าอยู่ในตำแหน่ง Losers หมายความว่า เป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาน้อย และมีความสามารถในการแข่งขันต่ำ เนื่องจากในสาขาดังกล่าวมีการขยายตัวลดลงในช่วงปี 2545 – 2549 เมื่อเทียบกับช่วงปี 2540 – 2544 ประกอบกับมีการหดตัวเมื่อเทียบกับระดับภูมิภาค ทั้งนี้อาจเนื่องจากค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงปี 2540 – 2544 จึงทำให้ปริมาณส่งออกสินค้าเกษตรลดลง ประกอบการลงทุนภาคการเกษตรเคลื่อนย้ายออกจากจังหวัดนครนายกไปยังจังหวัดอื่นๆ ในภูมิภาคและปัจจัยการผลิตภายในพื้นที่อาจไม่เพียงพอต่อความต้องการ ส่วนสาขาสุขภาพ อนามัยเป็นไปได้ที่ตลาดธุรกิจในด้านดังกล่าวอาจอึดตัว ส่วนสาขาเหมืองแร่พบว่าอยู่ในตำแหน่ง Mixed Losers หมายความว่า

เป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนา แต่มีความสามารถในการแข่งขันต่ำ เนื่องจากสาขาเหมืองแร่มีการขยายตัวลดลงในช่วงปี 2545 – 2549 เมื่อเทียบกับช่วงปี 2540 – 2544 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น จึงทำให้ความต้องการใช้แร่ลดลง ประกอบกับผู้ประกอบการภายในจังหวัดปรับตัวไม่ทัน สำหรับสาขาบริหารราชการ สาขาการศึกษา สาขาสุขภาพอนามัย และสาขาแรงงานจ้างครัวเรือนพบว่าอยู่ในตำแหน่ง Mixed Winners หมายความว่า เป็นสาขาที่มีศักยภาพในการพัฒนาน้อย แต่มีความสามารถในการแข่งขัน (ตารางที่ 4.14) เนื่องจากการขยายตัวในสาขาเศรษฐกิจดังกล่าวของจังหวัดนครนายก ชะลอตัวลงเมื่อเทียบกับของภาคตะวันออก เพราะหน่วยงานราชการลดบทบาทลง เนื่องจากภาคเอกชนในจังหวัดเริ่มฟื้นตัวจากวิกฤตเมื่อครั้งปี 2540 ส่วนสาขาการศึกษาและแรงงาน ครัวเรือนเริ่มอึมครึม และอาจมีการเคลื่อนย้ายการลงทุนไปยังจังหวัดอื่นในภูมิภาค

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดนครนายก ช่วงปี 2545 - 2549

(หน่วย: ล้านบาท)

สาขาเศรษฐกิจ	ภาค		นครนายก		P-Shift	D-Shift	ตำแหน่ง
	2549	2545	2549	2545			
เกษตรกรรม	33,386.3	31,963.1	1,619.1	1,773.4	-552.8	-233.3	Losers
เหมืองแร่	52,111.8	38,257.2	62.4	108.8	0.6	-85.8	Mixed Losers
อุตสาหกรรม	367,601.0	266,817.7	584.4	429.0	9.2	-6.6	Mixed Losers
ไฟฟ้า ก๊าซและประปา	32,935.1	23,128.9	309.5	256.5	17.4	-55.8	Mixed Losers
ก่อสร้าง	10,176.7	9,051.6	342.9	650.7	-150.9	-388.7	Losers
ค้าปลีก ค้าส่ง	45,780.5	31,993.3	1,694.2	1,452.6	108.5	-384.4	Mixed Losers
โรงแรม ห้างอาหาร	12,942.7	8,199.6	289.1	123.4	27.4	94.3	Winners
ขนส่ง	52,584.3	35,798.0	604.0	458.9	51.7	-70.1	Mixed Losers
สถาบันการเงิน	7,907.8	5,178.9	271.9	203.6	34.8	-39.0	Mixed Losers
อสังหาริมทรัพย์	13,510.7	10,342.4	569.0	477.2	-23.8	-54.4	Losers
บริหารราชการ	8,855.5	8,189.8	596.8	524.1	-144.1	30.1	Mixed Winners
การศึกษา	5,925.4	5,275.1	440.5	388.1	-90.4	4.6	Mixed Winners
สุขภาพ อนามัย	3,666.2	3,059.1	220.1	187.9	-29.6	-5.1	Losers
การกุศล	3,573.1	2,694.4	373.7	314.7	-9.5	-43.6	Losers
แรงงานจ้างครัวเรือน	144.0	130.0	8.0	7.0	-1.7	0.2	Mixed Winners

ที่มา: จากการคำนวณ

จังหวัดสระแก้ว

จากการวิเคราะห์ด้วยส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดสระแก้ว (ตารางที่ 4.15) พบว่าในช่วงปี 2540 – 2544 สาขาเศรษฐกิจเกษตรกรรม สาขาไฟฟ้า ก๊าซและประปา สาขาโรงแรม ห้องอาหาร สาขาอสังหาริมทรัพย์ และสาขาสุขภาพอนามัย มีค่า P – Shift และ D – Shift เป็นบวกทั้งคู่ หมายความว่า สาขาเศรษฐกิจดังกล่าวอยู่ในตำแหน่ง Winners ใน XY Chart ซึ่งสรุปได้ว่าสาขาเศรษฐกิจเกษตรกรรม สาขาไฟฟ้า ก๊าซและประปา สาขาโรงแรม ห้องอาหาร สาขาอสังหาริมทรัพย์ และสาขาสุขภาพอนามัย ในช่วงปี 2540 – 2544 มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขัน

ตารางที่ 4.15 การวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดสระแก้วช่วงปี 2540 - 2544

(หน่วย: ล้านบาท)

สาขาเศรษฐกิจ	ภาค		สระแก้ว		P-Shift	D-Shift	ตำแหน่ง
	2544	2540	2544	2540			
เกษตรกรรม	29,971.9	27,928.5	3,046.4	2,747.6	230.4	97.8	Winners
เหมืองแร่	34,988.4	25,610.8	99.0	72.8	27.4	-0.5	Mixed Losers
อุตสาหกรรม	223,654.7	239,307.6	788.5	853.5	-46.7	-9.2	Losers
ไฟฟ้า ก๊าซและประปา	22,606.4	15,193.3	247.3	98.0	48.9	101.5	Winners
ก่อสร้าง	7,987.4	9,747.9	260.0	548.8	-93.2	-189.7	Losers
ค้าปลีก ค้าส่ง	30,083.9	41,057.5	2,704.5	3,770.6	-967.4	-58.3	Losers
โรงแรม ห้องอาหาร	7,800.1	7,314.7	53.4	15.3	1.2	37.1	Winners
ขนส่ง	33,052.2	26,129.0	442.3	415.3	114.5	-83.0	Mixed Losers
สถาบันการเงิน	4,846.6	10,978.1	177.7	258.5	-141.6	63.6	Mixed Winners
อสังหาริมทรัพย์	9,812.1	9,057.2	916.0	837.9	78.8	8.3	Winners
บริหารราชการ	7,469.0	6,011.0	584.0	501.0	126.9	-38.5	Mixed Losers
การศึกษา	5,193.4	4,336.9	456.0	571.0	118.9	-227.8	Mixed Losers
สุขภาพ อนามัย	3,031.1	2,384.7	164.6	123.0	34.7	8.3	Winners
การกุศล	2,647.1	2,678.0	180.7	187.3	-0.2	-4.4	Losers
แรงงานจ้างครัวเรือน	128.0	118.2	13.0	13.6	1.3	-1.7	Mixed Losers

ที่มา: จากการคำนวณ

ส่วนการวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดสระแก้วช่วงปี 2545 – 2549 พบว่าไม่มีสาขาเศรษฐกิจใดที่มีค่า P – Shift และ D – Shift เป็นบวก ขณะที่สาขาเศรษฐกิจเกษตรกรรม สาขาไฟฟ้า ก๊าซและประปา สาขาโรงแรมห้องอาหาร สาขาอสังหาริมทรัพย์ และสาขาสุขภาพอนามัย ที่เคยอยู่ในตำแหน่ง Winners ในช่วงปี 2540 – 2544 กลับหลุดจากตำแหน่งดังกล่าว โดยสาขาเกษตรกรรม พบว่าอยู่ในตำแหน่ง Mixed Winners หมายความว่า เป็นสาขาที่มีศักยภาพในการพัฒนาน้อย แต่มีความสามารถในการแข่งขัน เนื่องจากการขยายตัวในสาขาเศรษฐกิจดังกล่าวของจังหวัดสระแก้วชะลอตัวลงเมื่อเทียบกับของภาคตะวันออก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากพื้นที่ด้านเกษตรกรรมที่มีความอุดมสมบูรณ์ลดจำนวนลง และอาจมีการย้ายการลงทุนในภาคการเกษตรไปยังจังหวัดอื่นของภูมิภาค ส่วนสาขาไฟฟ้า ก๊าซและประปา สาขาโรงแรม ห้องอาหาร พบว่าอยู่ในตำแหน่ง Mixed Losers หมายความว่า เป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนา แต่มีความสามารถในการแข่งขันต่ำ เนื่องจากสาขาดังกล่าวมีการขยายตัวลดลงในช่วงปี 2545 – 2549 เมื่อเทียบกับช่วงปี 2540 – 2544 เพราะการลงทุนและงบประมาณในการพัฒนาสำหรับสาขาไฟฟ้า ก๊าซและประปาชะลอตัวลง ส่วนสาขาโรงแรม ห้องอาหาร อาจได้รับผลกระทบจากค่าเงินบาทที่แข็งขึ้น จึงทำให้ปริมาณนักท่องเที่ยวลดลง ขณะที่ สาขาอสังหาริมทรัพย์ และสาขาสุขภาพอนามัย พบว่าอยู่ในตำแหน่ง Losers หมายความว่า เป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาน้อย และมีความสามารถในการแข่งขันต่ำ (ตารางที่ 4.16) เนื่องจากในสาขาดังกล่าวมีการขยายตัวลดลงในช่วงปี 2545 – 2549 เมื่อเทียบกับช่วงปี 2540 – 2544 ประกอบกับมีการหดตัวเมื่อเทียบกับระดับภูมิภาค สาเหตุน่าจะมาจากการอึมครึมในภาคธุรกิจทั้งสอง

ตารางที่ 4.16 การวิเคราะห์ส่วนแบ่งและส่วนแปรเปลี่ยนสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดสระแก้วช่วงปี 2545 - 2549

(หน่วย: ล้านบาท)

สาขาเศรษฐกิจ	ภาค		สระแก้ว		P-Shift	D-Shift	ตำแหน่ง
	2549	2545	2549	2545			
เกษตรกรรม	33,386.3	31,963.1	2,942.4	2,711.6	-845.2	110.1	Mixed Winners
เหมืองแร่	52,111.8	38,257.2	18.1	127.7	0.8	-155.8	Mixed Losers
อุตสาหกรรม	367,601.0	266,817.7	1,162.2	1,004.9	21.6	-222.3	Mixed Losers
ไฟฟ้า ก๊าซและประปา	32,935.1	23,128.9	363.2	271.5	18.4	-23.4	Mixed Losers
ก่อสร้าง	10,176.7	9,051.6	438.8	344.1	-79.8	51.9	Mixed Winners
ค้าปลีก ค้าส่ง	45,780.5	31,993.3	3,503.8	3,062.8	228.8	-878.9	Mixed Losers

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

สาขาเศรษฐกิจ	ภาค		สระแก้ว		P-Shift	D-Shift	ตำแหน่ง
	2549	2545	2549	2545			
โรงแรม ห้างอาหาร	12,942.7	8,199.6	65.2	61.4	13.6	-31.7	Mixed Losers
ขนส่ง	52,584.3	35,798.0	680.3	464.1	52.3	-1.4	Mixed Losers
สถาบันการเงิน	7,907.8	5,178.9	331.2	226.8	38.7	-15.1	Mixed Losers
อสังหาริมทรัพย์	13,510.7	10,342.4	1,135.9	965.1	-48.2	-124.8	Losers
บริหารราชการ	8,855.5	8,189.8	625.2	617.1	-169.7	-42.1	Losers
การศึกษา	5,925.4	5,275.1	547.2	475.0	-110.7	13.6	Mixed Winners
สุขภาพ อนามัย	3,666.2	3,059.1	188.5	162.0	-25.6	-5.7	Losers
การกุศล	3,573.1	2,694.4	229.4	161.7	-4.9	15.0	Mixed Winners
แรงงานจ้างครัวเรือน	144.0	130.0	13.0	13.0	-3.2	-1.4	Losers

ที่มา: จากการคำนวณ

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเจริญเติบโตของสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดในภาคตะวันออก

จากการศึกษาตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขันของสาขาทางเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออก ด้วยการวิเคราะห์ส่วนแบ่ง และส่วนแปรเปลี่ยน ได้ทำให้ทราบว่าสาขาเศรษฐกิจใดของแต่ละจังหวัดมีศักยภาพในการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขัน และจะนำสาขาเศรษฐกิจดังกล่าวมาศึกษาหาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเจริญเติบโตของสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพและมีความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการประมาณการสมการถดถอยพหุคูณด้วยข้อมูลอนุกรมเวลาตั้งแต่ปี 2540 - 2549 โดยตัวอิสระประกอบไปด้วย

- Bud = งบประมาณด้านการพัฒนา ประกอบไปด้วย การพัฒนาแหล่งน้ำ
การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจสะพาน
และการพัฒนาการศึกษา
- Cre = ปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์
- Dep = ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

Fac = จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม

Pop = จำนวนประชากร

ซึ่งผลการประมาณค่าสมการถดถอยได้แยกเป็นรายจังหวัดดังต่อไปนี้

จังหวัดระยอง

จากการวิเคราะห์ส่วนแบ่ง และส่วนแปรเปลี่ยนในช่วงปี 2545 – 2549 สรุปได้ว่าสาขาสถาบันการเงินของจังหวัดระยองมีศักยภาพในการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขัน ดังนั้นจึงได้ทำการนำเอาผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงินมาประมาณการสมการถดถอยพหุคูณกับตัวแปรอิสระทั้งหมด อย่างไรก็ตาม เมื่อใช้เทคนิคการประมาณสมการถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise จะได้ผลดังนี้

สาขาสถาบันการเงิน

$$\text{LNGPP}_{39} = 5.488694 + 3.671231\text{LNCRE}_{39} - 3.433998\text{LNDEP}_{39} \quad (1)$$

(2.459154)* (3.403250)* (-3.580618)**

R Square = 0.6600 Durbin-Watson = 2.6359

Adjusted R-square = 0.5629 F-Statistic*** = 6.7956

หมายเหตุ: ** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

* แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ส่วนตัวเลขในวงเล็บ แสดงค่า t-statistic

จากผลการประมาณค่าสมการถดถอยพหุคูณพบว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.6359 ซึ่งอยู่นอกกรอบ 1.5 – 2.5 หมายความว่า มีโอกาสเกิดปัญหาที่เกิดจากความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน (Autocorrelation) (ซัชวาล เรื่องประพันธ์, 2544) ดังนั้นเพื่อทำให้ค่า t-statistic และค่า F-Statistic มีความน่าเชื่อถือมากขึ้นจึงมีความจำเป็นต้องทำการทดสอบ Serial Correlation LM Test โดยผลการทดสอบพบว่าสมการ (1) เกิดปัญหาความคลาดเคลื่อนมี

ความสัมพันธ์กัน (Autocorrelation) เนื่องจากค่า Prob ของ Obs*R-squared เท่ากับ 0.0479 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า มีปัญหาความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน และเมื่อพิจารณา RESID(-1) กับ RESID(-2) จะพบว่าค่า t-statistic ของ RESID(-2) มีค่าสูงกว่า RESID(-1) ดังนั้นจึงมีโอกาสเกิดปัญหาความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กันที่ RESID (-2) ดังนั้นจึงทำการแก้ไขปัญหาด้วยการเพิ่ม AR(2) เข้าไปในสมการถดถอย ทำให้ได้ผลการประมาณค่าสมการ (1) ใหม่ดังนี้

$$\text{LNGPP}_{39} = 5.0356 + 2.2413\text{LNCRE}_{39} - 2.0188\text{LNDEP}_{39} - 0.2323\text{AR}(2) \quad (2)$$

(2.4592)* (3.4033)* (-3.5806)** (0.4504)^{NS}

R Square = 0.7616 Durbin-Watson = 2.6359

Adjusted R-square = 0.5827 F-Statistic^{NS} = 4.2588

หมายเหตุ: ** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

* แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

^{NS} ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนตัวเลขในวงเล็บ แสดงค่า t-statistic

จากสมการ (2) พบว่าปริมาณสินเชื่อมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงิน และหากปริมาณสินเชื่อมีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงินเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันที่ร้อยละ 2.2413 ด้วยความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 95 ขณะที่ปริมาณเงินฝากพบว่ามีความสัมพันธ์ทางลบกับผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงิน หมายความว่าหากปริมาณเงินฝากมีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงินเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงข้ามที่ร้อยละ 2.0188 ด้วยความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 99

นอกจากนี้ยังพบว่าค่า F-Statistic ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั้นหมายความว่า ปริมาณสินเชื่อ และปริมาณเงินฝากไม่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงินจังหวัดระยองได้พร้อมกัน และยังพบว่า Adjusted R-square มีค่าเท่ากับ 0.5827

ซึ่งหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงในผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงินจังหวัดระยองสามารถอธิบายได้ด้วยปริมาณสินเชื่อ และปริมาณเงินฝากร้อยละ 58.27

จังหวัดจันทบุรี

จากการวิเคราะห์ส่วนแบ่ง และส่วนแปรเปลี่ยนในช่วงปี 2545 – 2549 สรุปได้ว่าสาขาสถาบันการเงินของจังหวัดจันทบุรีมีศักยภาพในการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขัน ดังนั้นจึงได้ทำการนำเอาผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงินมาประมาณการสมการถดถอยพหุคูณกับตัวแปรอิสระทั้งหมด อย่างไรก็ตาม เมื่อใช้เทคนิคการประมาณสมการถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise จะได้ผลดังนี้

สาขาสถาบันการเงิน

$$\text{LNGPP}_{59} = 4.6061 + 1.8174\text{LNCRE}_{59} - 1.5514\text{LNDEP}_{59} \quad (3)$$

(4.0354)** (4.8315)** (-5.1168)**

R Square = 0.7914 Durbin-Watson = 2.9900

Adjusted R-square = 0.7318 F-Statistic** = 13.2788

หมายเหตุ: ** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ส่วนตัวเลขในวงเล็บ แสดงค่า t-statistic

จากผลการประมาณค่าสมการถดถอยพหุคูณพบว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.9900 ซึ่งอยู่นอกกรอบ 1.5 – 2.5 หมายความว่า มีโอกาสเกิดปัญหาที่เกิดจากความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน (Autocorrelation) (ซัชวาล เรื่องประพันธ์, 2544) ดังนั้นเพื่อให้ค่า t-statistic และค่า F-Statistic มีความน่าเชื่อถือมากขึ้นจึงมีความจำเป็นต้องทำการทดสอบ Serial Correlation LM Test โดยผลการทดสอบพบว่าสมการ (3) ไม่เกิดปัญหาความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน (Autocorrelation) เนื่องจากค่า Prob ของ Obs*R-squared เท่ากับ 0.1466 ซึ่งมากกว่า 0.05

จากสมการ (3) พบว่าปริมาณสินเชื่อมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงินซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 ที่ตั้งไว้ และหากปริมาณสินเชื่อมีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงินเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันที่ร้อยละ 1.8174 ด้วยความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 99 ขณะที่ปริมาณเงินฝากพบว่ามีความสัมพันธ์ทางลบกับผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงิน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3 ที่ตั้งไว้ หมายความว่าหากปริมาณเงินฝากมีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงินเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงข้ามที่ร้อยละ 1.5514 ด้วยความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 99

นอกจากนี้ยังพบว่าค่า F-Statistic มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 นั้นหมายความว่า ปริมาณสินเชื่อ และปริมาณเงินฝากสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงินจังหวัดจันทบุรีได้พร้อมกัน และยังพบว่า Adjusted R-square มีค่าเท่ากับ 0.7318 ซึ่งหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงในผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงินจังหวัดระยอง สามารถอธิบายได้ด้วยปริมาณสินเชื่อ และปริมาณเงินฝากร้อยละ 73.18

จังหวัดชลบุรี

จากการวิเคราะห์ส่วนแบ่ง และส่วนแปรเปลี่ยนในช่วงปี 2545 – 2549 สรุปได้ว่าสาขาเหมืองแร่ สาขาค้าปลีก คำส่ง สาขาไฟฟ้า ก๊าซ และประปา สาขาขนส่ง และสาขาสถาบันการเงินของจังหวัดชลบุรีมีศักยภาพในการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขัน ดังนั้นจึงได้ทำการนำเอาผลิตภัณฑ์สาขาดังกล่าว มาประมาณการสมการถดถอยพหุคูณ กับตัวแปรอิสระทั้งหมดอย่างไรก็ดี เมื่อใช้เทคนิคการประมาณสมการถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise จะได้ผลดังนี้

สาขาเหมืองแร่

$$\text{LNGPP}_{12} = -7.6175 + 1.0053\text{LNCRE}_{12} \quad (4)$$

(-2.7088)* (4.9903)**

R Square = 0.7569 Durbin-Watson = 1.3090

Adjusted R-square = 0.7265 F-Statistic** = 24.9028

หมายเหตุ: ** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

* แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
ส่วนตัวเลขในวงเล็บ แสดงค่า t-statistic

จากผลการประมาณค่าสมการถดถอยพหุคูณพบว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.3090 ซึ่งอยู่นอกกรอบ 1.5 - 2.5 หมายความว่า มีโอกาสเกิดปัญหาที่เกิดจากความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน (Autocorrelation) (ซ้ซวาล เรื่องประพันธ์, 2544) ดังนั้นเพื่อให้ค่า t-statistic และค่า F-Statistic มีความน่าเชื่อถือมากขึ้นจึงมีความจำเป็นต้องทำการทดสอบ Serial Correlation LM Test โดยผลการทดสอบพบว่าสมการ (4) ไม่เกิดปัญหาความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน (Autocorrelation) เนื่องจากค่า Prob ของ Obs*R-squared เท่ากับ 0.2280 ซึ่งมากกว่า 0.05

จากสมการ (4) พบว่าปริมาณสินค้ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาเหมือนแร่ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 ที่ตั้งไว้ และหากปริมาณสินค้ามีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาเหมือนแร่เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันที่ร้อยละ 1.0053 ด้วยความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 99

นอกจากนี้ยังพบว่า Adjusted R-square มีค่าเท่ากับ 0.7265 ซึ่งหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงในผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาเหมือนแร่ จังหวัดชลบุรี สามารถอธิบายได้ด้วยปริมาณสินค้าร้อยละ 72.65

สาขาค้าปลีก ค้าส่ง

$$\text{LNGPP}_{16} = 6.0942 + 1.4295\text{LNCRE}_{16} - 1.1476\text{LNDEP}_{16} \quad (5)$$

(12.7401)** (7.1294)** (-6.0768)**

R Square = 0.9180 Durbin-Watson = 3.1755

Adjusted R-square = 0.8946 F-Statistic** = 39.2039

หมายเหตุ: ** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ส่วนตัวเลขในวงเล็บ แสดงค่า t-statistic

จากผลการประมาณค่าสมการถดถอยพหุคูณพบว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 3.1755 ซึ่งอยู่นอกกรอบ 1.5 – 2.5 หมายความว่า มีโอกาสเกิดปัญหาที่เกิดจากความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน (Autocorrelation) (ซ้ซวาล เรื่องประพันธ์, 2544) ดังนั้นเพื่อให้ค่า t-statistic และค่า F-Statistic มีความน่าเชื่อถือมากขึ้นจึงมีความจำเป็นต้องทำการทดสอบ Serial Correlation LM Test โดยผลการทดสอบพบว่าสมการ (4) ไม่เกิดปัญหาความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน (Autocorrelation) เนื่องจากค่า Prob ของ Obs*R-squared เท่ากับ 0.0599 ซึ่งมากกว่า 0.05

จากสมการ (5) พบว่าปริมาณสินค้ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขา ค่าปลีก ค่าส่ง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 ที่ตั้งไว้ และหากปริมาณสินค้ามีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขา ค่าปลีก ค่าส่งเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันที่ร้อยละ 1.4295 ด้วยความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 99 ขณะที่ปริมาณเงินฝากพบว่ามีความสัมพันธ์ทางลบกับผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขา ค่าปลีก ค่าส่ง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3 ที่ตั้งไว้ หมายความว่าหากปริมาณเงินฝากมีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขา ค่าปลีก ค่าส่งเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงข้ามที่ร้อยละ 1.1476 ด้วยความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 99

นอกจากนี้ยังพบว่าค่า F-Statistic มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 นั้นหมายความว่า ปริมาณสินค้า และปริมาณเงินฝากสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขา ค่าปลีก ค่าส่ง จังหวัดชลบุรีได้พร้อมกัน และยังพบว่า Adjusted R-square มีค่าเท่ากับ 0.8946 ซึ่งหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงในผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขา ค่าปลีก ค่าส่ง จังหวัดชลบุรี สามารถอธิบายได้ด้วยปริมาณสินค้า และปริมาณเงินฝากร้อยละ 89.46

สาขาไฟฟ้า ก๊าซ และประปา

$$\text{LNGPP}_{14} = -81.4992 + 6.4893\text{LNPOP}_{14} \quad (6)$$

(-10.1325)** (11.2321)**

R Square = 0.9404 Durbin-Watson = 1.7297

Adjusted R-square = 0.9329 F-Statistic** = 126.1607

หมายเหตุ: ** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ส่วนตัวเลขในวงเล็บ แสดงค่า t-statistic

จากผลการประมาณค่าสมการถดถอยพหุคูณพบว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.7297 ซึ่งอยู่ในกรอบ 1.5 – 2.5 หมายความว่า ไม่มีโอกาสเกิดปัญหาที่เกิดจากความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน (Autocorrelation) (ซัชวาล เรื่องประพันธ์, 2544)

จากสมการ (6) พบว่าจำนวนประชากรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาไฟฟ้า ก๊าซ และประปาซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 5 ที่ตั้งไว้ และหากจำนวนประชากรมีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาไฟฟ้า ก๊าซ และประปา เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันที่ร้อยละ 6.4893 ด้วยความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 99

นอกจากนี้ยังพบว่า Adjusted R-square มีค่าเท่ากับ 0.9329 ซึ่งหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงในผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาไฟฟ้า ก๊าซ และประปา จังหวัดชลบุรี สามารถอธิบายได้ด้วยจำนวนประชากร ร้อยละ 93.29

สาขาขนส่ง

$$\text{LNGPP}_{18} = -65.7859 + 5.4505\text{LNPOP}_{18} \quad (7)$$

(-10.6899)** (12.3304)**

R Square	=	0.9500		Durbin-Watson = 2.1584
Adjusted R-square	=	0.9438	F-Statistic**	= 152.0383

หมายเหตุ: ** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ส่วนตัวเลขในวงเล็บ แสดงค่า t-statistic

จากผลการประมาณค่าสมการถดถอยพหุคูณพบว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.1584 ซึ่งอยู่ในกรอบ 1.5 – 2.5 หมายความว่า ไม่เกิดปัญหาที่เกิดจากความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน (Autocorrelation) (ซัชวาล เรื่องประพันธ์, 2544)

จากสมการ (7) พบว่าจำนวนประชากรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาขนส่งซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 5 ที่ตั้งไว้ และหากจำนวนประชากรมีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1

จะทำให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาขนส่ง เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันที่ร้อยละ 5.4505 ด้วยความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 99

นอกจากนี้ยังพบว่า Adjusted R-square มีค่าเท่ากับ 0.9438 ซึ่งหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงในผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาขนส่ง จังหวัดชลบุรี สามารถอธิบายได้ด้วยจำนวนประชากร ร้อยละ 94.38

สาขาสถาบันการเงิน

$$\text{LNGPP}_{19} = 6.8942 + 2.5895\text{LNCRE}_{19} - 2.4444\text{LNDEP}_{19} \quad (8)$$

(5.8250)** (5.2195)** (-5.2313)**

R Square = 0.7973 Durbin-Watson = 1.3649

Adjusted R-square = 0.7394 F-Statistic** = 13.7650

หมายเหตุ: ** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ส่วนตัวเลขในวงเล็บ แสดงค่า t-statistic

จากผลการประมาณค่าสมการถดถอยพหุคูณพบว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.3649 ซึ่งอยู่นอกกรอบ 1.5 – 2.5 หมายความว่า มีโอกาสเกิดปัญหาที่เกิดจากความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน (Autocorrelation) (ซ้ซวาล เรื่องประพันธ์, 2544) ดังนั้นเพื่อให้ค่า t-statistic และค่า F-Statistic มีความน่าเชื่อถือมากขึ้นจึงมีความจำเป็นต้องทำการทดสอบ Serial Correlation LM Test โดยผลการทดสอบพบว่าสมการ (8) ไม่เกิดปัญหาความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน (Autocorrelation) เนื่องจากค่า Prob ของ Obs*R-squared เท่ากับ 0.1238 ซึ่งมากกว่า 0.05

จากสมการ (8) พบว่าปริมาณสินเชื่อมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงินซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 ที่ตั้งไว้ และหากปริมาณสินเชื่อมีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงิน เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันที่ร้อยละ 2.5895 ด้วยความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 99 ขณะที่ปริมาณเงินฝากพบว่ามีความสัมพันธ์ทางลบกับผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงินซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3 ที่ตั้งไว้ หมายความว่า

ว่าหากปริมาณเงินฝากมีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงิน เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงข้ามที่ร้อยละ 2.4444 ด้วยความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 99

นอกจากนี้ยังพบว่าค่า F-Statistic มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 นั้นหมายความว่า ปริมาณสินเชื่อ และปริมาณเงินฝากสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงิน จังหวัดชลบุรีได้พร้อมกัน และยังพบว่า Adjusted R-square มีค่าเท่ากับ 0.7394 ซึ่งหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงในผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงิน จังหวัดชลบุรี สามารถอธิบายได้ด้วยปริมาณสินเชื่อ และปริมาณเงินฝากร้อยละ 73.94

จังหวัดตราด

จากการวิเคราะห์ส่วนแบ่ง และส่วนแปรเปลี่ยนในช่วงปี 2545 – 2549 สรุปได้ว่า สาขาไฟฟ้า ก๊าซ และประปา สาขา โรงแรม ห้องอาหาร และสาขาสถาบันการเงินของจังหวัดตราดมีศักยภาพในการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขัน ดังนั้นจึงได้ทำการนำเอาผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาดังกล่าวมาประมาณการสมการถดถอยพหุคูณ กับตัวแปรอิสระทั้งหมด อย่างไรก็ตาม เมื่อใช้เทคนิคการประมาณสมการถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise จะได้ผลดังนี้

สาขาไฟฟ้า ก๊าซ และประปา

$$\text{LNGPP}_{44} = 6.8942 - 0.5231\text{LNFA}_{44} \quad (9)$$

(12.4449)** (-4.7329)**

R Square = 0.7368 Durbin-Watson = 2.5553

Adjusted R-square = 0.7040 F-Statistic** = 22.4007

หมายเหตุ: ** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ส่วนตัวเลขในวงเล็บ แสดงค่า t-statistic

จากผลการประมาณค่าสมการถดถอยพหุคูณพบว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.5553 ซึ่งอยู่นอกกรอบ 1.5 – 2.5 หมายความว่า มีโอกาสเกิดปัญหาที่เกิดจากความคลาดเคลื่อนมี

ความสัมพันธ์กัน (Autocorrelation) (ซ้ซวาล เรืองประพันธ์, 2544) ดังนั้นเพื่อให้ค่า t-statistic และค่า F-Statistic มีความน่าเชื่อถือมากขึ้นจึงมีความจำเป็นต้องทำการทดสอบ Serial Correlation LM Test โดยผลการทดสอบพบว่าสมการ (9) ไม่เกิดปัญหาความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน (Autocorrelation) เนื่องจากค่า Prob ของ Obs*R-squared เท่ากับ 0.0660 ซึ่งมากกว่า 0.05

จากสมการ (9) พบว่าจำนวนโรงงานมีความสัมพันธ์ทางลบกับผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขา ไฟฟ้า ก๊าซ และประปา ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 4 ที่ตั้งไว้ และหากจำนวนโรงงาน มีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาไฟฟ้า ก๊าซ และประปา เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงข้ามที่ร้อยละ 0.5231 ด้วยความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 99

นอกจากนี้พบว่า Adjusted R-square มีค่าเท่ากับ 0.7040 ซึ่งหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงในผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาไฟฟ้า ก๊าซ และประปา จังหวัดตราด สามารถอธิบายได้ด้วยจำนวนโรงงานร้อยละ 70.40

สาขาโรงแรม ห้องอาหาร

$$\text{LNGPP}_{47} = 9.6016 - 0.6142\text{LNFAAC}_{47} \quad (9)$$

(17.1005)** (-7.0145)**

$$\text{R Square} = 0.8602 \quad \text{Durbin-Watson} = 1.9893$$

$$\text{Adjusted R-square} = 0.8427 \quad \text{F-Statistic}^{**} = 49.2038$$

หมายเหตุ: ** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ส่วนตัวเลขในวงเล็บ แสดงค่า t-statistic

จากผลการประมาณค่าสมการถดถอยพหุคูณพบว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.9893 ซึ่งอยู่ในกรอบ 1.5 – 2.5 หมายความว่า ไม่เกิดปัญหาที่เกิดจากความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน (Autocorrelation) (ซ้ซวาล เรืองประพันธ์, 2544)

จากสมการ (9) พบว่าจำนวนโรงงานมีความสัมพันธ์ทางลบกับผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขา โรงแรม ห้องอาหาร ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 4 ที่ตั้งไว้ และหากจำนวนโรงงาน มีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาโรงแรม ห้องอาหาร เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงข้ามที่ร้อยละ 0.6142 ด้วยความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 99

นอกจากนี้พบว่า Adjusted R-square มีค่าเท่ากับ 0.8427 ซึ่งหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงในผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาโรงแรม ห้องอาหาร จังหวัดตราด สามารถอธิบายได้ด้วยจำนวนโรงงานร้อยละ 84.27

สาขาสถาบันการเงิน

$$\text{LNGPP}_{49} = -0.9451 + 1.4881\text{LNCRE}_{49} - 1.4094\text{LNDEP}_{49} \quad (10)$$

(-3.1130)* (2.6196)* (-3.3137)*

$$\text{R Square} = 0.7694 \quad \text{Durbin-Watson} = 2.4601$$

$$\text{Adjusted R-square} = 0.6541 \quad \text{F-Statistic}^* = 6.6746$$

หมายเหตุ: * แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ส่วนตัวเลขในวงเล็บ แสดงค่า t-statistic

จากผลการประมาณค่าสมการถดถอยพหุคูณพบว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.4601 ซึ่งอยู่ในกรอบ 1.5 – 2.5 หมายความว่า ไม่เกิดปัญหาที่เกิดจากความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน (Autocorrelation) (ซีซวาล เรื่องประพันธ์, 2544)

จากสมการ (10) พบว่าปริมาณสินเชื่อมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขา สถาบันการเงิน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 ที่ตั้งไว้ และหากปริมาณสินเชื่อมีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงิน เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันที่ร้อยละ 1.4881 ด้วยความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 95 ขณะที่ปริมาณเงินฝากพบว่ามีความสัมพันธ์ทางลบกับผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงินซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3 ที่ตั้งไว้ หมายความว่าหากปริมาณเงินฝากมีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขา

สถาบันการเงิน เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงข้ามที่ร้อยละ 1.4094 ด้วยความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 95

นอกจากนี้ยังพบว่าค่า F-Statistic มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 นั้นหมายความว่า ปริมาณสินเชื่อ และปริมาณเงินฝากสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงิน จังหวัดตราดได้พร้อมกัน และยังพบว่า Adjusted R-square มีค่าเท่ากับ 0.6541 ซึ่งหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงในผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงิน จังหวัดชลบุรี สามารถอธิบายได้ด้วยปริมาณสินเชื่อ และปริมาณเงินฝากร้อยละ 65.41

จังหวัดฉะเชิงเทรา

สาขาเหมืองแร่

$$\text{LNGPP}_{22} = -26.9893 - 0.3339\text{LNBDU}_{22} + 4.9342\text{LNFA C}_{22} \quad (11)$$

(-4.1279)** (-2.868)* (6.0872)**

R Square = 0.9058 Durbin-Watson = 2.6453

Adjusted R-square = 0.8789 F-Statistic** = 33.6554

หมายเหตุ: ** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

* แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ส่วนตัวเลขในวงเล็บ แสดงค่า t-statistic

จากผลการประมาณค่าสมการถดถอยพหุคูณพบว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.6453 ซึ่งอยู่นอกกรอบ 1.5 – 2.5 หมายความว่า มีโอกาสเกิดปัญหาที่เกิดจากความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน (Autocorrelation) (ชัชวาล เรื่องประพันธ์, 2544) ดังนั้นเพื่อให้ค่า t-statistic และค่า F-Statistic มีความน่าเชื่อถือมากขึ้นจึงมีความจำเป็นต้องทำการทดสอบ Serial Correlation LM Test โดยผลการทดสอบพบว่าสมการ (9) ไม่เกิดปัญหาความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน (Autocorrelation) เนื่องจากค่า Prob ของ Obs*R-squared เท่ากับ 0.3200 ซึ่งมากกว่า 0.05

จากสมการ (11) พบว่าจำนวนโรงงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาเมืองแร่ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 4 ที่ตั้งไว้ และหากจำนวนโรงงาน มีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาเมืองแร่ เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันที่ร้อยละ 4.9342 ด้วยความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 99 ขณะที่เงินงบประมาณมีความสัมพันธ์ทางลบกับผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาเมืองแร่ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 ที่ตั้งไว้ หมายความว่า หากเงินงบประมาณเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาเมืองแร่ เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามที่ร้อยละ 0.3339 ด้วยความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 95

นอกจากนี้ยังพบว่าค่า F-Statistic มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 นั้น หมายความว่า จำนวนโรงงาน และเงินงบประมาณสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาเมืองแร่ จังหวัดฉะเชิงเทราได้พร้อมกัน และยังพบว่า Adjusted R-square มีค่าเท่ากับ 0.8789 ซึ่งหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงในผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาเมืองแร่ จังหวัดฉะเชิงเทรา สามารถอธิบายได้ด้วยจำนวนโรงงาน และเงินงบประมาณร้อยละ 87.89

สาขาอุตสาหกรรม

$$\text{LNGPP}_{23} = 2.7512 + 2.3760\text{LNCRE}_{23} - 1.6273\text{LNDEP}_{23} \quad (12)$$

(-3.1130)^{NS} (3.3134)* (-2.3682)*

R Square = 0.8430 Durbin-Watson = 2.2979

Adjusted R-square = 0.7981 F-Statistic** = 18.7913

หมายเหตุ: ** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

* แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

^{NS} ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนตัวเลขในวงเล็บ แสดงค่า t-statistic

จากผลการประมาณค่าสมการถดถอยพหุคูณพบว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.2979 ซึ่งอยู่ในกรอบ 1.5 – 2.5 หมายความว่า ไม่เกิดปัญหาที่เกิดจากความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน (Autocorrelation) (ซีซาล เรื่องประพันธ์, 2544)

จากสมการ (12) พบว่าปริมาณสินเชื่อมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 ที่ตั้งไว้ และหากปริมาณสินเชื่อ มีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาอุตสาหกรรม เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันที่ร้อยละ 2.3760 ด้วยความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 95 ขณะที่ปริมาณเงินฝากมีความสัมพันธ์ทางลบกับผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาอุตสาหกรรม ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3 ที่ตั้งไว้ หมายความว่า ปริมาณเงินฝาก เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาอุตสาหกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามที่ร้อยละ 1.6273 ด้วยความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 95

นอกจากนี้ยังพบว่าค่า F-Statistic มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 นั้น หมายความว่า ปริมาณสินเชื่อ และปริมาณเงินฝากสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาอุตสาหกรรม จังหวัดฉะเชิงเทราได้พร้อมกัน และยังพบว่า Adjusted R-square มีค่าเท่ากับ 0.7981 ซึ่งหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงในผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาอุตสาหกรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา สามารถอธิบายได้ด้วยปริมาณสินเชื่อ และปริมาณเงินฝาก ร้อยละ 79.81

สาขาค้าปลีก คำส่ง

$$\text{LNGPP}_{26} = 7.3115 + 1.5607\text{LNCRE}_{26} - 1.4024\text{LNDEP}_{26} \quad (13)$$

(13.7111)** (6.0964)** (-5.7170)**

R Square = 0.8507 Durbin-Watson = 2.6421

Adjusted R-square = 0.8081 F-Statistic** = 19.9501

หมายเหตุ: ** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ส่วนตัวเลขในวงเล็บ แสดงค่า t-statistic

จากผลการประมาณค่าสมการถดถอยพหุคูณพบว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.6421 ซึ่งอยู่นอกกรอบ 1.5 – 2.5 หมายความว่า มีโอกาสเกิดปัญหาที่เกิดจากความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน (Autocorrelation) (ซีซวาล เรื่องประพันธ์, 2544) ดังนั้นเพื่อทำให้ค่า t-statistic

และค่า F-Statistic มีความน่าเชื่อถือมากขึ้นจึงมีความจำเป็นต้องทำการทดสอบ Serial Correlation LM Test โดยผลการทดสอบพบว่าสมการ (9) ไม่เกิดปัญหาความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน (Autocorrelation) เนื่องจากค่า Prob ของ Obs*R-squared เท่ากับ 0.1527 ซึ่งมากกว่า 0.05

จากสมการ (13) พบว่าปริมาณสินค้ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขา ค้าปลีก ค้าส่ง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 ที่ตั้งไว้ และหากปริมาณสินค้า มีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขา ค้าปลีก ค้าส่ง เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันที่ร้อยละ 1.5607 ด้วยความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 99 ขณะที่ปริมาณเงินฝากมีความสัมพันธ์ทางลบกับผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขา ค้าปลีก ค้าส่ง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 3 ที่ตั้งไว้ หมายความว่า ปริมาณเงินฝาก เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขา ค้าปลีก ค้าส่ง เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามที่ร้อยละ 1.4024 ด้วยความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 99

นอกจากนี้ยังพบว่าค่า F-Statistic มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 นั้น หมายความว่า ปริมาณสินค้า และปริมาณเงินฝากสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขา ค้าปลีก ค้าส่ง จังหวัดฉะเชิงเทราได้พร้อมกัน และยังพบว่า Adjusted R-square มีค่าเท่ากับ 0.8081 ซึ่งหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงในผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขา ค้าปลีก ค้าส่ง จังหวัดฉะเชิงเทรา สามารถอธิบายได้ด้วยปริมาณสินค้า และปริมาณเงินฝากร้อยละ 80.81

สาขาโรงแรม ห้องอาหาร

$$\text{LNGPP}_{27} = 3.5373 + 1.5274\text{LNCRE}_{27} - 1.3590\text{LNDEP}_{27} \quad (13)$$

(5.8071)** (5.2230)** (-4.8500)**

R Square = 0.8116 Durbin-Watson = 2.3519

Adjusted R-square = 0.7577 F-Statistic** = 15.0733

หมายเหตุ: ** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ส่วนตัวเลขในวงเล็บ แสดงค่า t-statistic

จากผลการประมาณค่าสมการถดถอยพหุคูณพบว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.3519 ซึ่งอยู่ในกรอบ 1.5 – 2.5 หมายความว่า ไม่เกิดปัญหาที่เกิดจากความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน (Autocorrelation) (ซีซวาล เรื่องประพันธ์, 2544)

จากสมการ (13) พบว่าปริมาณสินเชื่อมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขา โรงแรม ห้องอาหาร ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 ที่ตั้งไว้ และหากปริมาณสินเชื่อ มีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาโรงแรม ห้องอาหารเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันที่ร้อยละ 1.5274 ด้วยความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 95 ขณะที่ปริมาณเงินฝากมีความสัมพันธ์ทางลบกับผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาโรงแรม ห้องอาหาร ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 3 ที่ตั้งไว้ หมายความว่า ปริมาณเงินฝาก เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาโรงแรม ห้องอาหาร เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามที่ร้อยละ 1.3590 ด้วยความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 95

นอกจากนี้ยังพบว่าค่า F-Statistic มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 นั้น หมายความว่า ปริมาณสินเชื่อ และปริมาณเงินฝากสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาโรงแรม ห้องอาหาร จังหวัดฉะเชิงเทราได้พร้อมกัน และยังพบว่า Adjusted R-square มีค่าเท่ากับ 0.7577 ซึ่งหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงในผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาโรงแรม ห้องอาหาร จังหวัดฉะเชิงเทรา สามารถอธิบายได้ด้วยปริมาณสินเชื่อ และปริมาณเงินฝาก ร้อยละ 75.77

จังหวัดปราจีนบุรี

จากการวิเคราะห์ส่วนแบ่ง และส่วนแปรเปลี่ยนในช่วงปี 2545 – 2549 สรุปได้ว่าสาขาสถาบันการเงินของจังหวัดปราจีนบุรีมีศักยภาพในการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขัน ดังนั้นจึงได้ทำการนำเอาผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงินมาประมาณการสมการถดถอยพหุคูณ กับตัวแปรอิสระทั้งหมด อย่างไรก็ดี เมื่อใช้เทคนิคการประมาณสมการถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise จะได้ผลดังนี้

สาขาสถาบันการเงิน

$$\text{LNGPP}_{79} = 198.0121 - 14.7565\text{LNPOP}_{79} \quad (14)$$

(2.9648)* (-2.8745)*

R Square = 0.5081 Durbin-Watson = 1.5392

Adjusted R-square = 0.4466 F-Statistic* = 8.2628

หมายเหตุ: * แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
ส่วนตัวเลขในวงเล็บ แสดงค่า t-statistic

จากผลการประมาณค่าสมการถดถอยพหุคูณพบว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.5392 ซึ่งอยู่ในกรอบ 1.5 – 2.5 หมายความว่า ไม่เกิดปัญหาที่เกิดจากความคลาดเคลื่อนที่มีความสัมพันธ์กัน (Autocorrelation) (ซัชวาล เรื่องประพันธ์, 2544)

จากสมการ (14) พบว่าจำนวนประชากรมีความสัมพันธ์ทางลบกับผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงิน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 5 ที่ตั้งไว้ และหากจำนวนประชากร มีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงิน เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงข้ามที่ร้อยละ 14.7565 ด้วยความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 95

นอกจากนี้ยังพบว่า Adjusted R-square มีค่าเท่ากับ 0.4466 ซึ่งหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงในผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาสถาบันการเงิน จังหวัดปราจีนบุรี สามารถอธิบายได้ด้วยจำนวนประชากร ร้อยละ 44.66

จังหวัดนครนายก

จากการวิเคราะห์ส่วนแบ่ง และส่วนแปรเปลี่ยนในช่วงปี 2545 – 2549 สรุปได้ว่าสาขาโรงแรมห้องอาหารของจังหวัดนครนายกมีศักยภาพในการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขัน ดังนั้นจึงได้ทำการนำเอาผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาโรงแรมห้องอาหารมาประมาณการสมการถดถอย

พหุคูณ กับตัวแปรอิสระทั้งหมด อย่างไรก็ดี เมื่อใช้เทคนิคการประมาณสมการถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise จะได้ผลดังนี้

สาขาโรงแรมห้องอาหาร

$$\text{LNGPP}_{67} = -6.7571 + 1.0563\text{LNDEP}_{67} \quad (15)$$

(-2.4283)* (4.1399)**

R Square = 0.6818 Durbin-Watson = 1.5950

Adjusted R-square = 0.6420 F-Statistic** = 17.1388

หมายเหตุ: ** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

* แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ส่วนตัวเลขในวงเล็บ แสดงค่า t-statistic

จากผลการประมาณค่าสมการถดถอยพหุคูณพบว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.5950 ซึ่งอยู่ในกรอบ 1.5 – 2.5 หมายความว่า ไม่เกิดปัญหาที่เกิดจากความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน (Autocorrelation) (ซัชวาล เรื่องประพันธ์, 2544)

จากสมการ (15) พบว่าปริมาณเงินฝากมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลิตภัณฑ์จังหวัด สาขาโรงแรมห้องอาหาร ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 3 ที่ตั้งไว้ และหากปริมาณเงินฝากมีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาโรงแรมห้องอาหาร เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันที่ร้อยละ 1.0563 ด้วยความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 99

นอกจากนี้ยังพบว่า Adjusted R-square มีค่าเท่ากับ 0.6420 ซึ่งหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงในผลิตภัณฑ์จังหวัดสาขาโรงแรมห้องอาหาร จังหวัดนครนายก สามารถอธิบายได้ด้วยปริมาณเงินฝาก ร้อยละ 64.20

จากผลการศึกษาข้างต้นสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 4.17 และ 4.18

ตารางที่ 4.17 สรุปตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของสาขาทางเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออก
ช่วงปี 2540 – 2544 และ ช่วงปี 2545 – 2549

จังหวัด	ตำแหน่งทาง ยุทธศาสตร์	ปี 2540 – 2544 (r,i)	ปี 2545 – 2549 (r,i)
ระยอง	Winners	(3,2)	(3,9)
		(3,10)	
		(3,11)	
		(3,12)	
		(3,13)	
	Mixed Winners	(3,3)	(3,1)
		(3,5)	(3,5)
		(3,6)	(3,10)
			(3,12)
			(3,14)
	Mixed Losers	(3,1)	(3,2)
		(3,4)	(3,3)
		(3,7)	(3,4)
		(3,8)	(3,6)
		(3,15)	(3,7)
Losers		(3,8)	
	(3,9)	(3,11)	
	(3,14)	(3,13)	
		(3,15)	
จันทบุรี	Winners	(5,2)	(5,9)
		(5,10)	
		(5,12)	
		(5,13)	

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

จังหวัด	ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์	ปี 2540 – 2544 (r,i)	ปี 2545 – 2549 (r,i)
จันทบุรี (ต่อ)	Mixed Winners	(5,3)	(5,1)
		(5,9)	(5,11)
		(5,14)	
	Mixed Losers	(5,1)	(5,2)
		(5,4)	(5,3)
		(5,7)	(5,4)
		(5,8)	(5,6)
		(5,11)	(5,7)
		(5,15)	(5,8)
	Losers	(5,5)	(5,5)
		(5,6)	(5,10)
			(5,12)
			(5,12)
			(5,14)
			(5,15)
ชลบุรี	Winners	(1,1)	(1,2)
		(1,4)	(1,4)
		(1,7)	(1,6)
		(1,8)	(1,8)
		(1,10)	(1,9)
		(1,12)	
		(1,15)	
	Mixed Winners	(1,5)	(1,10)
		(1,6)	(1,12)
		(1,14)	(1,13)

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

จังหวัด	ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์	ปี 2540 – 2544 (r,i)	ปี 2545 – 2549 (r,i)	
ชลบุรี (ต่อ)			(1,14)	
			(1,15)	
	Mixed Losers	(1,2)	(1,3)	
		(1,11)	(1,7)	
		(1,13)		
	Losers	(1,3)	(1,1)	
		(1,9)	(1,5)	
			(1,11)	
	ตราด	Winners	(4,2)	(4,4)
			(4,10)	(4,7)
		(4,12)	(4,9)	
		(4,13)		
Mixed Winners		(4,9)	(4,1)	
			(4,5)	
Mixed Losers		(4,1)	(4,2)	
		(4,4)	(4,3)	
		(4,7)	(4,6)	
		(4,8)	(4,8)	
		(4,11)		
		(4,15)		
Losers		(4,3)	(4,10)	
		(4,5)	(4,11)	
	(4,6)	(4,12)		
	(4,14)	(4,13)		
		(4,14)		

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

จังหวัด	ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์	ปี 2540 – 2544 (r,i)	ปี 2545 – 2549 (r,i)
ตราด (ต่อ)			(4,15)
ฉะเชิงเทรา	Winners	(2,1)	(2,2)
		(2,11)	(2,3)
		(2,12)	(2,6)
	Mixed Winners	(2,13)	(2,7)
		(2,6)	(2,5)
		(2,9)	
	Mixed Losers	(2,2)	(2,4)
		(2,4)	(2,8)
		(2,7)	(2,9)
		(2,8)	(2,11)
		(2,10)	(2,12)
		(2,15)	
	Losers	(2,3)	(2,1)
		(2,5)	(2,10)
		(2,14)	(2,13)
		(2,14)	
		(2,15)	
ปราจีนบุรี	Winners	(7,1)	(7,9)
		(7,2)	
		(7,7)	
		(7,10)	
	Mixed Winners	(7,6)	(7,1)
		(7,9)	(7,11)
		(7,14)	

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

จังหวัด	ตำแหน่งทาง ยุทธศาสตร์	ปี 2540 – 2544 (r,i)	ปี 2545 – 2549 (r,i)		
ปราจีนบุรี (ต่อ)	Mixed Losers	(7,4)	(7,2)		
		(7,8)	(7,3)		
		(7,11)	(7,4)		
		(7,12)	(7,6)		
		(7,13)	(7,7)		
		(7,14)	(7,8)		
	Losers	(7,3)	(7,5)		
		(7,5)	(7,10)		
			(7,12)		
			(7,13)		
			(7,14)		
			(7,15)		
		นครนายก	Winners	(6,1)	(6,7)
				(6,2)	
				(6,7)	
(6,11)					
(6,12)					
(6,13)					
Mixed Winners	(6,5)		(6,11)		
	(6,9)		(6,12)		
	(6,14)		(6,15)		
Mixed Losers	(6,14)	(6,2)			
	(6,8)	(6,3)			
	(6,10)	(6,4)			

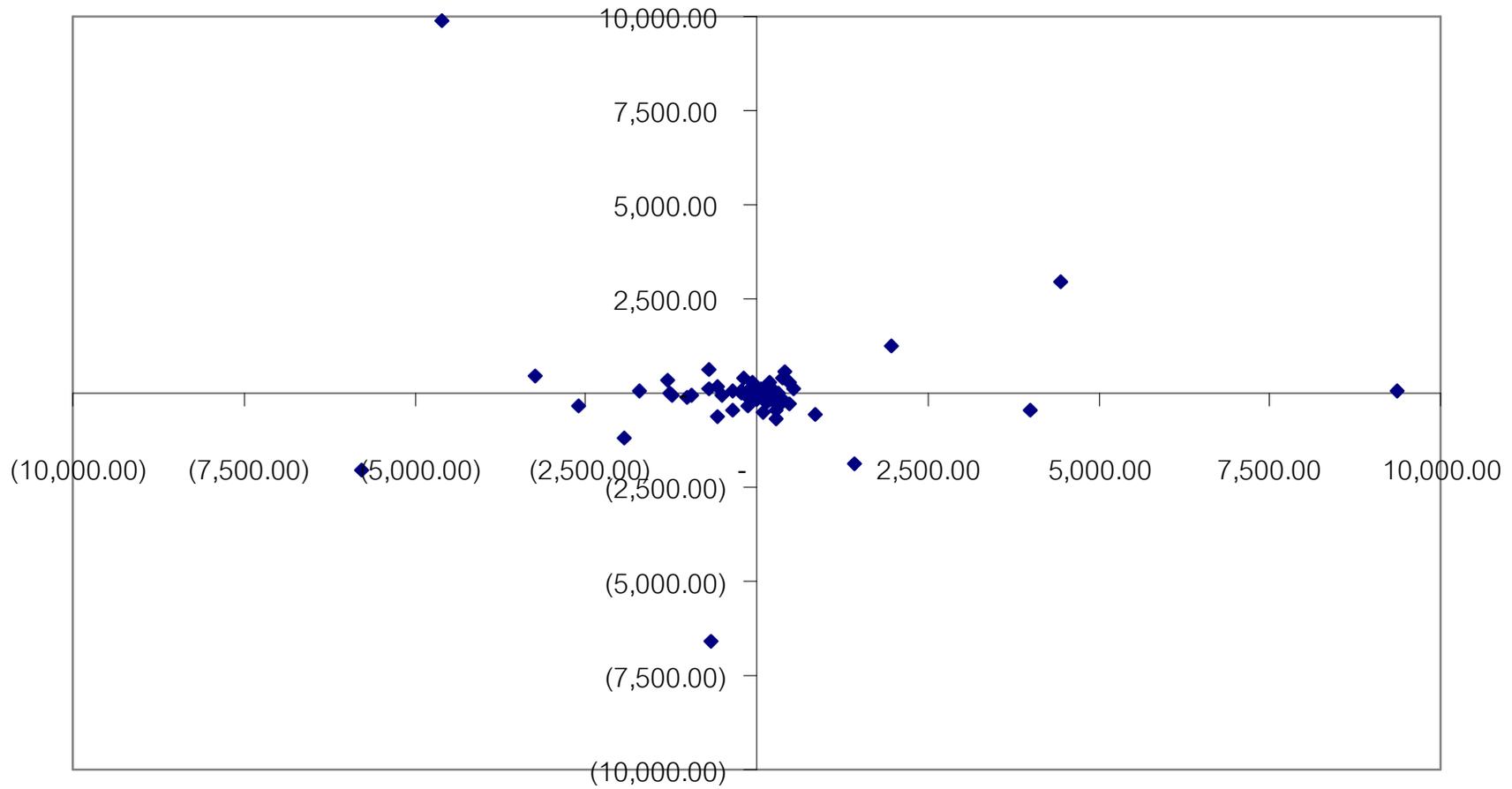
ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

จังหวัด	ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์	ปี 2540 – 2544 (r,i)	ปี 2545 – 2549 (r,i)	
นครนายก (ต่อ)			(6,6)	
			(6,8)	
			(6,9)	
		Losers	(6,3)	(6,1)
			(6,6)	(6,5)
				(6,10)
				(6,13)
				(6,14)
	สระแก้ว	Winners	(8,1)	
			(8,4)	
			(8,7)	
			(8,10)	
			(8,13)	
			Mixed Winners	(8,9)
				(8,5)
				(8,12)
				(8,14)
		Mixed Losers	(8,2)	(8,2)
			(8,8)	(8,3)
			(8,11)	(8,4)
			(8,12)	(8,7)
			(8,15)	(8,6)
			(8,8)	
			(8,9)	

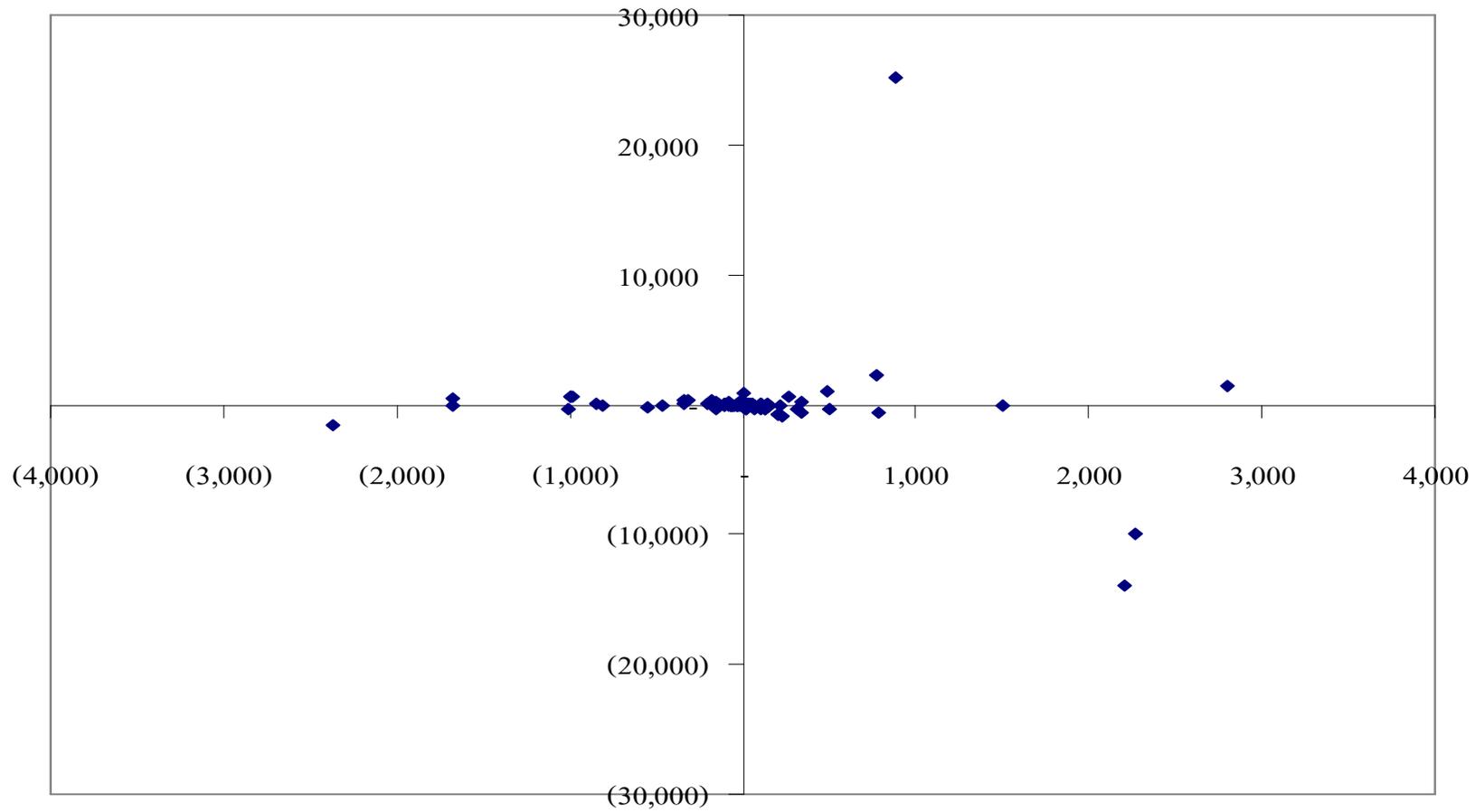
ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

จังหวัด	ตำแหน่งทาง ยุทธศาสตร์	ปี 2540 – 2544 (r,i)	ปี 2545 – 2549 (r,i)
สระแก้ว (ต่อ)	Losers	(8,3)	(8,10)
		(8,5)	(8,11)
		(8,6)	(8,13)
		(8,14)	(8,15)

หมายเหตุ: r = 1 – 8 โดยที่ 1. จังหวัดชลบุรี 2. จังหวัดฉะเชิงเทรา 3. จังหวัดระยอง 4. จังหวัดตราด 5. จังหวัดจันทบุรี 6. จังหวัดนครนายก 7. จังหวัดปราจีนบุรี 8. จังหวัดสระแก้ว และ i = 1 – 15 โดย 1. สาขาเกษตร 2. สาขาเหมืองแร่และย่อยหิน 3. สาขาอุตสาหกรรม 4. สาขาไฟฟ้า ก๊าซและประปา 5. สาขาก่อสร้าง 6. สาขาการค้าส่งและค้าปลีก 7. โรงแรมห้องอาหาร 8. ขนส่ง คลังสินค้าและคมนาคม 9. สถาบันการเงิน 10. อสังหาริมทรัพย์ 11. บริหารราชการและป้องกันประเทศ 12. การศึกษา 13. อนามัย 14. การบริการชุมชนและกิจกรรมเพื่อสังคมอื่นๆ 15. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล

ภาพที่ 4.1 ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของแต่ละสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2544

ภาพที่ 4.2 ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของแต่ละสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2549

จากภาพที่ 4.1 จะพบว่าในปี 2544 สาขาเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออกจำนวน 40 สาขา อยู่ในตำแหน่ง Winners ส่วนตำแหน่ง Losers มีจำนวนสาขาเศรษฐกิจเพียง 21 สาขา และจากภาพที่ 4.2 พบว่าในปี 2549 สาขาเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออกจำนวน 16 สาขา อยู่ในตำแหน่ง Winners ส่วนตำแหน่ง Losers มีจำนวนสาขาเศรษฐกิจเพียงถึง 38 สาขา ซึ่งจากผลการศึกษาข้างต้น จะเห็นได้ว่าในปี 2544 ที่ยังอยู่ในโครงการ Eastern Seaboard มีสาขาเศรษฐกิจที่อยู่ในตำแหน่ง Winners มากกว่าปี 2549 และมีสาขาเศรษฐกิจที่อยู่ในตำแหน่ง Losers น้อยกว่าปี 2549 ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่า โครงการ Eastern Seaboard เป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้สาขาเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออกมีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขัน จึงทำให้ผลลัพธ์ของปี 2544 ดีกว่าปี 2549

ตารางที่ 4.18 สรุปผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างผลิตภัณฑ์รายสาขาของจังหวัดในภาคตะวันออกที่มีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขันกับปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโต

จังหวัด	ปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพในการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขัน				
	งบประมาณ	ปริมาณ สินเชื่อ	ปริมาณเงิน ฝาก	จำนวน โรงงาน	จำนวน ประชากร
ระยอง					
- สาขาสถาบัน การเงิน	NS	(+) *	(-) **	NS	NS
จันทบุรี					
- สาขาสถาบัน การเงิน	NS	(+) **	(-) **	NS	NS
ชลบุรี					
1. สาขาเหมืองแร่	NS	(+) **	NS	NS	NS
2. สาขาค้าปลีก ค้าส่ง	NS	(+) **	(-) **	NS	NS
3. สาขาไฟฟ้า ก๊าซ และประปา	NS	NS	NS	NS	(+) **
4. สาขาขนส่ง	NS	NS	NS	NS	(+) **

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

จังหวัด	ปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพในการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขัน				
	งบประมาณ	ปริมาณ สินเชื่อ	ปริมาณเงิน ฝาก	จำนวน โรงงาน	จำนวน ประชากร
5. สาขาสถาบัน การเงิน	NS	(+) **	(-) **	NS	NS
ตราด					
1. สาขาไฟฟ้า ก๊าซ และประปา	NS	NS	NS	(-) **	NS
2. สาขาโรงแรม ห้องอาหาร	NS	NS	NS	(-) **	NS
3. สาขาสถาบัน การเงิน	NS	(+) *	(-) *	NS	NS
ฉะเชิงเทรา					
1. สาขาเหมืองแร่	(-) *	NS	NS	(+) **	NS
2. สาขา อุตสาหกรรม	NS	(+) *	(-) *	NS	NS
3. สาขาค้าปลีก ค้าส่ง	NS	(+) **	(-) **	NS	NS
4. สาขาโรงแรม ห้องอาหาร	NS	(+) **	(-) *	NS	NS
ปราจีนบุรี					
- สาขาสถาบัน การเงิน	NS	NS	NS	NS	(-) *
นครนายก					
- สาขาโรงแรม ห้องอาหาร	NS	NS	(+) **	NS	NS

หมายเหตุ: ** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

* แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

^{NS} ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.19 สรุปผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลทางบวกต่อศักยภาพในการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดในภาคตะวันออก

จังหวัด	สาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขันใน	ปัจจัยที่เป็นไปตามสมมติฐาน	ความสอดคล้องกับ แผนยุทธศาสตร์
ระยอง	สาขาสถาบันการเงิน	ปริมาณสินเชื่อ	ไม่สอดคล้อง
จันทบุรี	สาขาสถาบันการเงิน	ปริมาณสินเชื่อ	ไม่สอดคล้อง
ชลบุรี	สาขาเหมืองแร่	ปริมาณสินเชื่อ	สอดคล้อง
	สาขาไฟฟ้า ก๊าซและประปา	จำนวนประชากร	
	สาขาค้าปลีก คำส่ง	ปริมาณสินเชื่อ	
	สาขาขนส่ง	จำนวนประชากร	
	สาขาสถาบันการเงิน	ปริมาณสินเชื่อ	
ตราด	สาขาไฟฟ้า ก๊าซและประปา	-	ไม่สอดคล้อง
	สาขา โรงแรม ห้องอาหาร	-	
	สาขาสถาบันการเงิน	ปริมาณสินเชื่อ	
ฉะเชิงเทรา	สาขาเหมืองแร่	จำนวนโรงงาน	สอดคล้อง
	สาขาอุตสาหกรรม	ปริมาณสินเชื่อ	
	สาขาค้าปลีก คำส่ง	ปริมาณสินเชื่อ	
	สาขาโรงแรม ห้องอาหาร	ปริมาณสินเชื่อ	
ปราจีนบุรี	สาขาสถาบันการเงิน	-	ไม่สอดคล้อง
นครนายก	สาขาโรงแรม ห้องอาหาร	ปริมาณเงินฝาก	ไม่สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.19 สามารถสรุปได้ว่ามีสาขาเศรษฐกิจ 7 สาขา จาก 8 จังหวัดของภาคตะวันออกที่อยู่ในตำแหน่ง Winners และเป็นสาขาเศรษฐกิจที่ผลการทดสอบปัจจัยเป็นไปตามสมมติฐาน โดยสาขาเศรษฐกิจดังกล่าวประกอบไปด้วย

1. สาขาสถาบันการเงิน
2. สาขาเหมืองแร่
3. สาขาไฟฟ้า ก๊าซและประปา
4. สาขาค้าปลีก ค้าส่ง
5. สาขาขนส่ง
6. สาขาอุตสาหกรรม
7. สาขาโรงแรม ห้องอาหาร

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง บทบาทของสาขาเศรษฐกิจและปัจจัยที่มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจภาคตะวันออกของประเทศไทย ในการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขันของสาขาทางเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออก และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดในภาคตะวันออก โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิประเภทอนุกรมเวลา (Time Series Data) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 - 2549 ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดจำแนกตามสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง ตราด จันทบุรี นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว

ผลการศึกษาส่วนที่ 1 เป็นการศึกษาตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของสาขาทางเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออก ซึ่งพบว่าจังหวัดระยองมีสาขาสถาบันการเงินเป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขันในช่วงปี 2545 - 2549 จังหวัดจันทบุรีมีสาขาสถาบันการเงินเป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขันในช่วงปี 2545 - 2549 จังหวัดชลบุรีมีสาขาเหมืองแร่ สาขาไฟฟ้า ก๊าซและประปา สาขาค้าปลีก ค้าส่ง สาขาขนส่ง และสาขาสถาบันการเงินเป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขันในช่วงปี 2545 - 2549 จังหวัดตราดมีสาขาไฟฟ้า ก๊าซและประปา สาขาโรงแรม ห้างอาหาร และสาขาสถาบันการเงินเป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขันในช่วงปี 2545 - 2549 จังหวัดฉะเชิงเทรา มีสาขาเหมืองแร่ สาขาอุตสาหกรรม สาขาค้าปลีก ค้าส่ง และสาขาโรงแรมห้างอาหารเป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขันในช่วงปี 2545 - 2549 จังหวัดปราจีนบุรีมีสาขาสถาบันการเงินเป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขันในช่วงปี 2545 - 2549 จังหวัดนครนายกมีสาขาโรงแรม ห้างอาหารเป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขันในช่วงปี 2545 - 2549 และจังหวัด

สระแก้วไม่พบว่ามีสาขาใดในช่วงปี 2545 – 2549 ที่มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขัน

ผลการศึกษาส่วนที่ 2 เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดในภาคตะวันออก ด้วยการประมาณการสมการถดถอยพหุคูณ โดยตัวอิสระประกอบไปด้วย งบประมาณด้านการพัฒนา ประกอบไปด้วย การพัฒนาแหล่งน้ำ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจสะพาน และการพัฒนาการศึกษา ปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม และจำนวนประชากร โดยผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าส่วนใหญ่ ปริมาณสินเชื่อเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนา และมีความสามารถในการแข่งขัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องบทบาทของสาขาเศรษฐกิจและปัจจัยที่มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจภาคตะวันออกของประเทศไทย สามารถนำผลการศึกษามาเป็นข้อเสนอแนะได้ดังต่อไปนี้

1. จากผลการศึกษาดำเนินทางยุทธศาสตร์ของสาขาทางเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคตะวันออกสามารถแสดงรายละเอียดข้อเสนอแนะรายจังหวัดได้ดังนี้

1.1 จังหวัดระยอง จะเห็นว่าสาขาสถาบันการเงินเป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งข้อเท็จจริงนโยบายของรัฐบาลมิได้มุ่งเน้นให้จังหวัดระยองมีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขันในสาขาดังกล่าว ดังนั้นหน่วยงานด้านการพัฒนายุทธศาสตร์ของจังหวัดระยองจึงควรมีการทบทวนแนวทางการพัฒนา เพื่อให้สอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาลที่พยายามมุ่งเน้นให้จังหวัดระยองเป็นแหล่งผลิตด้านอุตสาหกรรมและพลังงานของภูมิภาค เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภคและพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและมาตรฐานสากล

1.2 จังหวัดจันทบุรี ซึ่งก็เป็นกรณีเช่นเดียวกับจังหวัดระยองดังนั้นหน่วยงานด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมของจังหวัดจันทบุรีจึงควรมีการทบทวนแนวทางการพัฒนา เพื่อให้สอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐที่พยายามมุ่งเน้นให้จังหวัดจันทบุรีเป็นแหล่งผลิตด้านอุตสาหกรรม เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป และเป็นแหล่งกระจายสินค้าทั้งในและนอกประเทศ ตลอดจนพัฒนาอนุรักษ์แหล่งการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและมาตรฐานสากล

1.3 จังหวัดชลบุรี จะเห็นว่าสาขาเหมืองแร่ สาขาไฟฟ้า ก๊าซและประปา สาขาค้าปลีกค้าส่ง สาขาขนส่ง และสาขาสถาบันการเงินเป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งค่อนข้างสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐที่มุ่งให้จังหวัดชลบุรีเน้นพัฒนาระบบโลจิสติกส์และโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจเพื่อลดต้นทุนทางเศรษฐกิจ

1.4 จังหวัดตราด จะเห็นว่าสาขาเหมืองแร่ สาขาไฟฟ้า ก๊าซและประปา สาขา โรงแรม ห้องอาหาร และสาขาสถาบันการเงินเป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งไม่ค่อยสอดคล้องกับแนวนโยบายของจังหวัดเท่าที่ควร โดยหน่วยงานด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมของจังหวัดตราดควรหาแนวทางเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดในสาขาเกษตร และสาขาขนส่ง เพื่อให้สอดคล้องกับแนวนโยบายของจังหวัด

1.5 จังหวัดฉะเชิงเทรา จะเห็นว่าสาขาเหมืองแร่ สาขาอุตสาหกรรม สาขาค้าปลีกค้าส่ง และสาขาโรงแรม ห้องอาหาร เป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งค่อนข้างสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐ

1.6 จังหวัดปราจีนบุรี จะเห็นว่าสาขาโรงแรม ห้องอาหาร เป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งข้อเท็จจริงนโยบายของรัฐบาลมิได้มุ่งเน้นให้จังหวัดปราจีนบุรีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขันในสาขาดังกล่าว ดังนั้นหน่วยงานด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมของจังหวัดปราจีนบุรีจึงควรมีการทบทวนแนวทางการพัฒนา เพื่อให้สอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐที่พยายามมุ่งเน้นให้จังหวัดปราจีนบุรีเน้นการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมเกษตร การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว และการพัฒนาให้จังหวัดให้เป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุนของภูมิภาค

1.7 จังหวัดนครนายก จะเห็นว่าสาขาโรงแรม ห้องอาหารเป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งแนวยุทธศาสตร์ของจังหวัดไม่ได้ระบุชัดเจนว่าจะเน้นพัฒนาสาขาเศรษฐกิจใด ดังนั้นจากผลการศึกษา จึงเห็นควรรีให้หน่วยงานด้านการพัฒนายุทธศาสตร์ของจังหวัดนครนายกกำหนดบทบาทของจังหวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของภาคตะวันออกต่อไป เพื่อให้สอดคล้องกับผลการศึกษาในครั้งนี้

2. จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของสาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาและมีความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดในภาคตะวันออกนั้นพบว่าปริมาณสินค้าของธนาคารพาณิชย์เป็นปัจจัยสำคัญต่อการเจริญเติบโตของสาขาเศรษฐกิจ ดังนั้นรัฐบาลจึงควรมุ่งเน้นหรือสนับสนุนให้ธนาคารพาณิชย์หรือธนาคารของรัฐขยายการปล่อยสินเชื่อต่อภาคเอกชนให้มากขึ้น

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กาญจน์ พลจันทร์. 2522. **ความจำเรื้อรังของภูมิภาค: ทฤษฎีและการใช้ทฤษฎีในการวิเคราะห์.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

กาญจน์ พลจันทร์ และ สวัสดิ์ กาญจนบุญชู. 2521. **เศรษฐศาสตร์ภูมิภาคเบื้องต้น.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

กู่เกียรติ ชันแก้ว. 2544. **ปัจจัยที่มีผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดในเขตอิทธิพล.** วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

จุไรรัตน์ ม่วงมงคล. 2527. **การวิเคราะห์พฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชัชวาล เรื่องประพันธ์. 2544. **การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS For Window.** ขอนแก่น: ภาควิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ธิวา ฮวดเส็ง. 2539. **บทบาทของสาขาเศรษฐกิจหลักที่มีผลต่อการจำเรื้อรังเติบโตทางเศรษฐกิจของเมืองหลักในประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นพฤติ สำราญพัฒน์. 2541. **ปัจจัยที่มีผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดในเขตอิทธิพล.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

บุญกิจ ว่องไวกิจไพศาล. 2540. **เศรษฐศาสตร์ภูมิภาค.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิ์. 2538. **การกระจายสินเชื่อบริการธนาคารพาณิชย์.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- วิทย์ สัตยรักษ์วิทย์. 2542. **เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม: เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์**.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- วรรณศิลป์ พีรพันธุ์. 2546. **การวิเคราะห์ความเติบโตทางเศรษฐกิจของพื้นที่ (Online)**.
Available: <http://pioneer.chula.ac.th/~pwannasi/lq.pdf>, 3 สิงหาคม 2551.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2524. **รายงานการวิจัยเรื่อง
การประสานนโยบาย แผนงาน และการบริหารงาน ในการพัฒนา
กรุงเทพมหานครและปริมณฑลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5**. กรุงเทพฯ:
คณะอนุกรรมการวางแผนพัฒนาพื้นที่เฉพาะและพัฒนาเมือง.
- _____. 2527. **อินไซด์แผนฯ 6**. กรุงเทพฯ: กองศึกษาและเผยแพร่การพัฒนา.
- _____. 2530. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2530-2534**.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น.
- _____. 2540. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540-2544**.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น.
- สำนักงานจังหวัดจันทบุรี. ม.ป.ป. **ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดจันทบุรี**. (Online).
www.chanthaburi.go.th/data2/strategic.doc, 17 ธันวาคม 2551.
- สำนักงานจังหวัดฉะเชิงเทรา. 2549. **วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์**. (Online).
www.chachoengsao.go.th/ccsdb/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=14&Itemid=29, 17 ธันวาคม 2551.
- สำนักงานจังหวัดชลบุรี. ม.ป.ป. **ยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์**. (Online).
www.chonburi.go.th/สวนราชการ/ยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์/tabid/72/language/en-US/Default.aspx, 17 ธันวาคม 2551.
- สำนักงานจังหวัดตราด. ม.ป.ป. **ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดตราด**. (Online).
www.trat.go.th/strategy/strategy.html, 17 ธันวาคม 2551.

- สำนักงานจังหวัดนครนายก. 2549. **ยุทธศาสตร์จังหวัดนครนายก**. (Online).
www.nakhonnayok.go.th/cms/modules/sections/index.php?op=viewarticle&artid=7, 17 ธันวาคม 2551.
- สำนักงานจังหวัดปราจีนบุรี. ม.ป.ป. **ประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด**. (Online).
www.prachinburi.go.th/Strategic_Issues.html, 17 ธันวาคม 2551.
- สำนักงานจังหวัดสระแก้ว. 2548. **แผนปฏิบัติการจังหวัดสระแก้ว**. (Online).
www.sakaeo.go.th/book/48-51.pdf, 17 ธันวาคม 2551.
- สำนักงานจังหวัดระยอง. 2548. **แผนปฏิบัติการจังหวัดระยอง**. (Online).
www.rayong.go.th/Strategy/Plan_gov4y3/page3.html, 17 ธันวาคม 2551.
- เอนก เขียวถาวร. 2541. **เศรษฐศาสตร์มหภาค 1**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Kotler, P. 1994. **Eighth Edition Marketing Management: Analysis, Planning, Implementation, and Control**. New Jersey: Prentice Hall, Englewood Cliffs.
- _____. 1999. **Kotler on Marketing: How to Create, win, and Dominate Markets**. New York: The Free Press.
- Georgia Institute of Technology. n.d. **Shift-Share Analysis (Mix and Share Analysis)**. (Online). www.cherry.gatech.edu/6602/PRESENT/Shift-Share%20Analysis.ppt, 10 กันยายน 2551.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างการคำนวณ P-Shift และ D-Shift

ตัวอย่างการคำนวณ P-Shift และ D-Shift

$$\begin{aligned} \text{สูตรค่า P-Shift} &= \left[\begin{array}{l} \left\{ \frac{\text{ผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออกสาขาเศรษฐกิจปี 2549}}{\text{ผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออกสาขาเศรษฐกิจปี 2545}} \right\} \\ - \left\{ \frac{\text{ผลรวมผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออกทุกสาขาปี 2549}}{\text{ผลรวมผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออกทุกสาขาปี 2545}} \right\} \end{array} \right] \\ &\quad * (\text{ผลิตภัณฑ์สาขาเศรษฐกิจของจังหวัดปี 2545}) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{สูตรค่า D-Shift} &= \left[\begin{array}{l} \left\{ \frac{\text{ผลิตภัณฑ์สาขาเศรษฐกิจของจังหวัดปี 2549}}{\text{ผลิตภัณฑ์สาขาเศรษฐกิจของจังหวัดปี 2545}} \right\} \\ - \left\{ \frac{\text{ผลิตภัณฑ์สาขาเศรษฐกิจของภาคตะวันออกปี 2549}}{\text{ผลิตภัณฑ์สาขาเศรษฐกิจของภาคตะวันออกปี 2545}} \right\} \end{array} \right] \\ &\quad * (\text{ผลิตภัณฑ์สาขาเศรษฐกิจของจังหวัดปี 2545}) \end{aligned}$$

1. ตัวอย่างการคำนวณค่า P-Shift D-Shift ของสาขาสถาบันการเงินจังหวัดระยอง ช่วงปี 2545 - 2549

$$\begin{aligned} \text{ค่า P-Shift} &= (7,907.8 / 5,178.9) - (651,101.10 / 480,079.10) * 865.9 \\ &= 147.8 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ค่า D-Shift} &= (1,423.2 / 865.9) - (7,907.8 / 5,178.9) * 865.9 \\ &= 101.0 \end{aligned}$$

2. ตัวอย่างการคำนวณค่า P-Shift D-Shift ของสาขาเกษตรกรรมจังหวัดจันทบุรี ช่วงปี 2545 - 2549

$$\text{ค่า P-Shift} = (33,386.3 / 31,963.1) - (651,101.10 / 480,079.10) * 3,201.0$$

$$= -997.8$$

$$\text{ค่า D-Shift} = (3,916.5 / 3,201.0) - (33,386.3 / 31,963.1) * 3,201.0$$

$$= 573.0$$

3. ตัวอย่างการคำนวณค่า P-Shift D-Shift ของสาขาเหมืองแร่จังหวัดชลบุรี ช่วงปี 2545 - 2549

$$\text{ค่า P-Shift} = (52,111.8 / 38,257.2) - (651,101.10 / 480,079.10) * 291.6$$

$$= 1.7$$

$$\text{ค่า D-Shift} = (1,246.7 / 291.6) - (52,111.8 / 38,257.2) * 291.6$$

$$= 849.5$$

4. ตัวอย่างการคำนวณค่า P-Shift D-Shift ของสาขาไฟฟ้า ก๊าซและประปาจังหวัดตราด ช่วงปี 2545 - 2549

$$\text{ค่า P-Shift} = (32,935.1 / 23,128.9) - (651,101.10 / 480,079.10) * 224.7$$

$$= 15.2$$

$$\text{ค่า D-Shift} = (329.4 / 224.7) - (32,935.1 / 23,128.9) * 224.7$$

$$= 9.4$$

5. ตัวอย่างการคำนวณค่า P-Shift D-Shift ของสาขาขนส่งจังหวัดฉะเชิงเทรา ช่วงปี 2545 - 2549

$$\begin{aligned} \text{ค่า P-Shift} &= (52,584.3 / 35,798.0) - (651,101.10 / 480,079.10) * 3,004.4 \\ &= 338.5 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ค่า D-Shift} &= (3,820.0 / 3,004.4) - (52,584.3 / 35,798.0) * 3,004.4 \\ &= -593.2 \end{aligned}$$

6. ตัวอย่างการคำนวณค่า P-Shift D-Shift ของสาขาบริหารราชการจังหวัดปราจีนบุรี ช่วงปี 2545 - 2549

$$\begin{aligned} \text{ค่า P-Shift} &= (8,855.5 / 8,189.8) - (651,101.10 / 480,079.10) * 617.4 \\ &= -169.8 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ค่า D-Shift} &= (686.6 / 617.4) - (8,855.5 / 8,189.8) * 617.4 \\ &= 19.0 \end{aligned}$$

7. ตัวอย่างการคำนวณค่า P-Shift D-Shift ของสาขาอุตสาหกรรมจังหวัดนครนายก ช่วงปี 2545 - 2549

$$\begin{aligned} \text{ค่า P-Shift} &= (367,601.0 / 266,817.7) - (651,101.1 / 480,079.1) * 429.0 \\ &= 9.2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ค่า D-Shift} &= (584.4 / 429.0) - (367,601.0 / 266,817.7) * 429.0 \\ &= -6.6 \end{aligned}$$

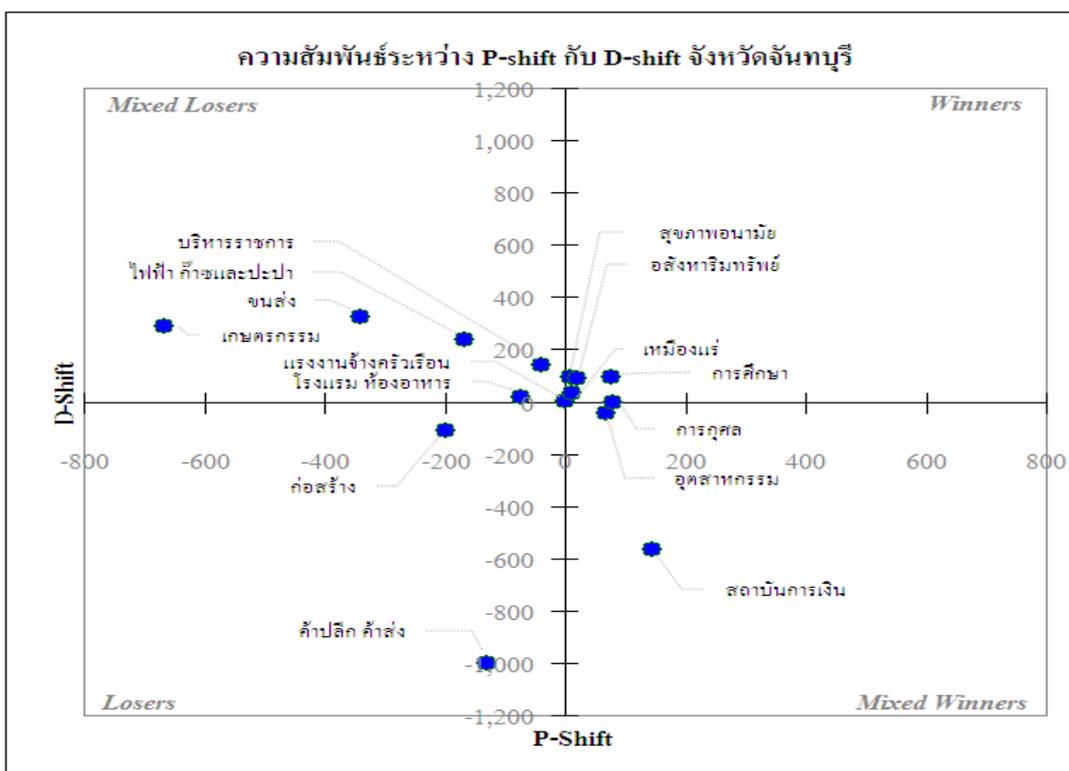
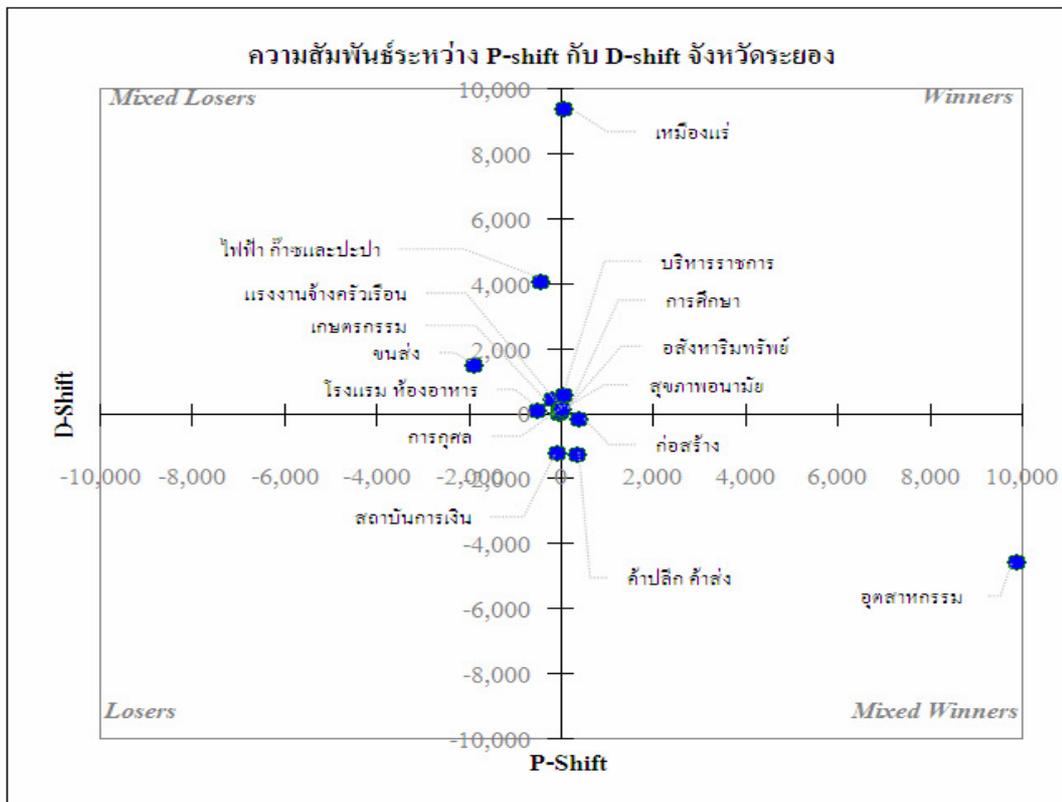
8. ตัวอย่างการคำนวณค่า P-Shift D-Shift ของสาขาโรงแรม ห้างอาหารจังหวัดสระแก้ว
ช่วงปี 2545 - 2549

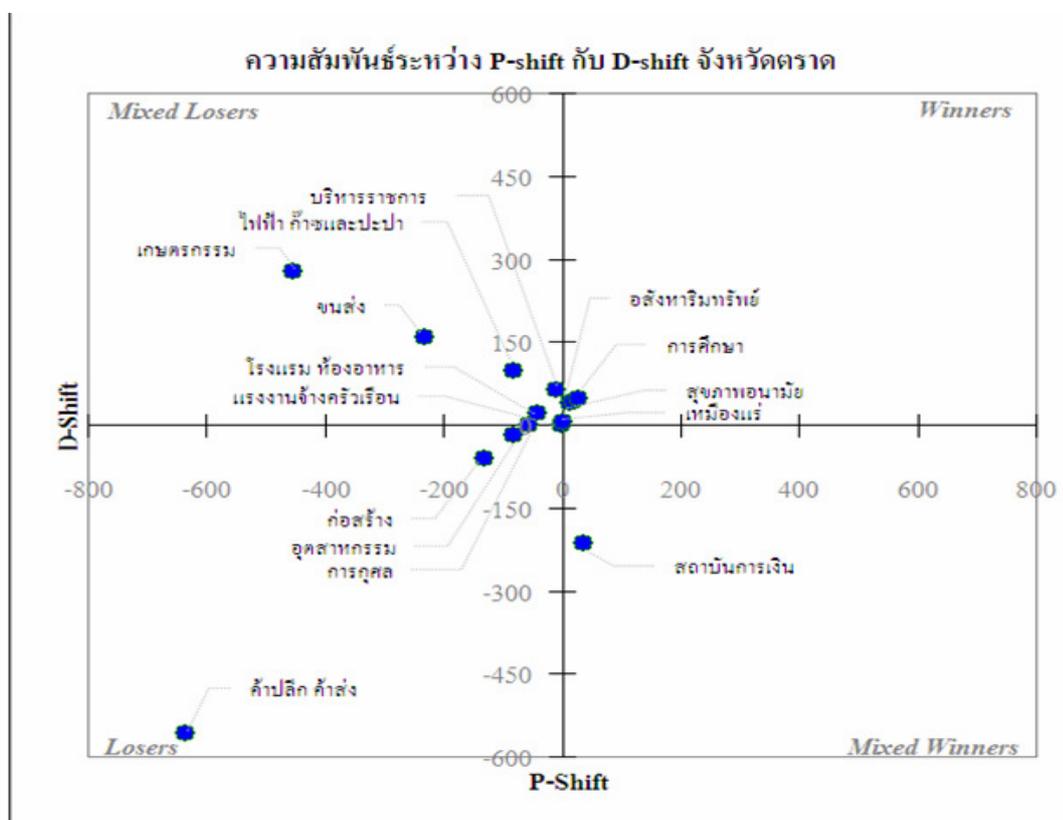
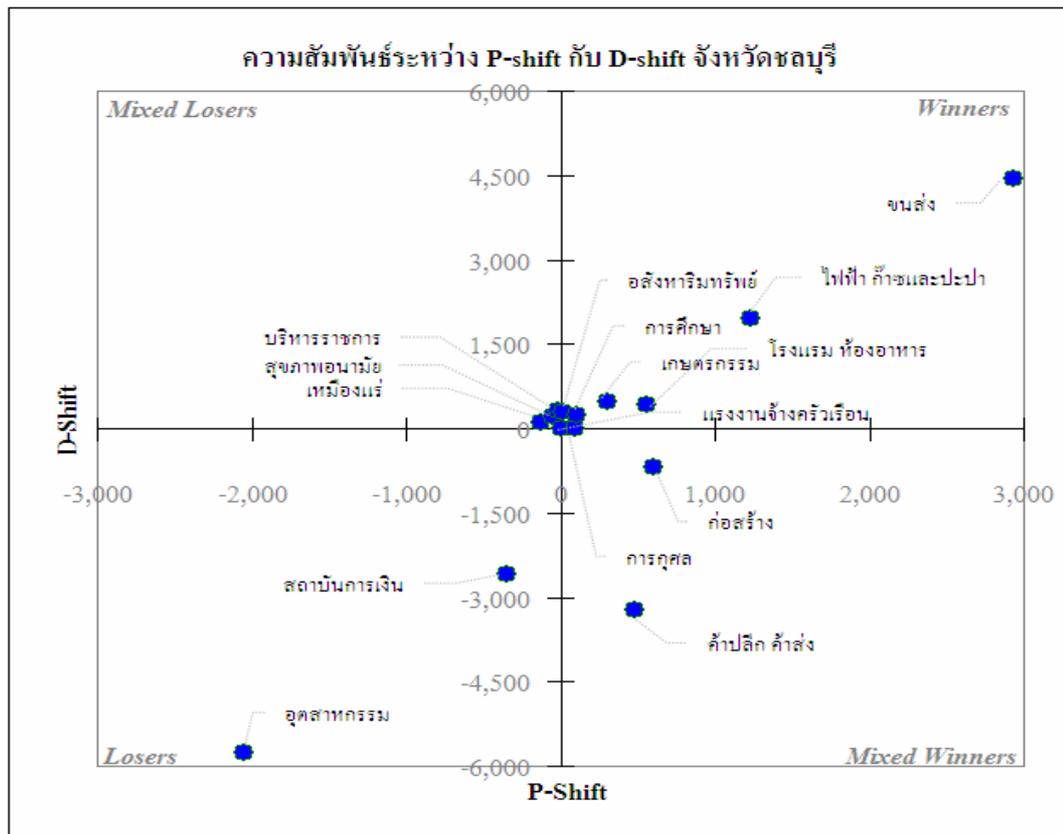
$$\begin{aligned} \text{ค่า P-Shift} &= (12,942.7 / 8,199.6) - (651,101.1 / 480,079.1) * 61.4 \\ &= 13.6 \end{aligned}$$

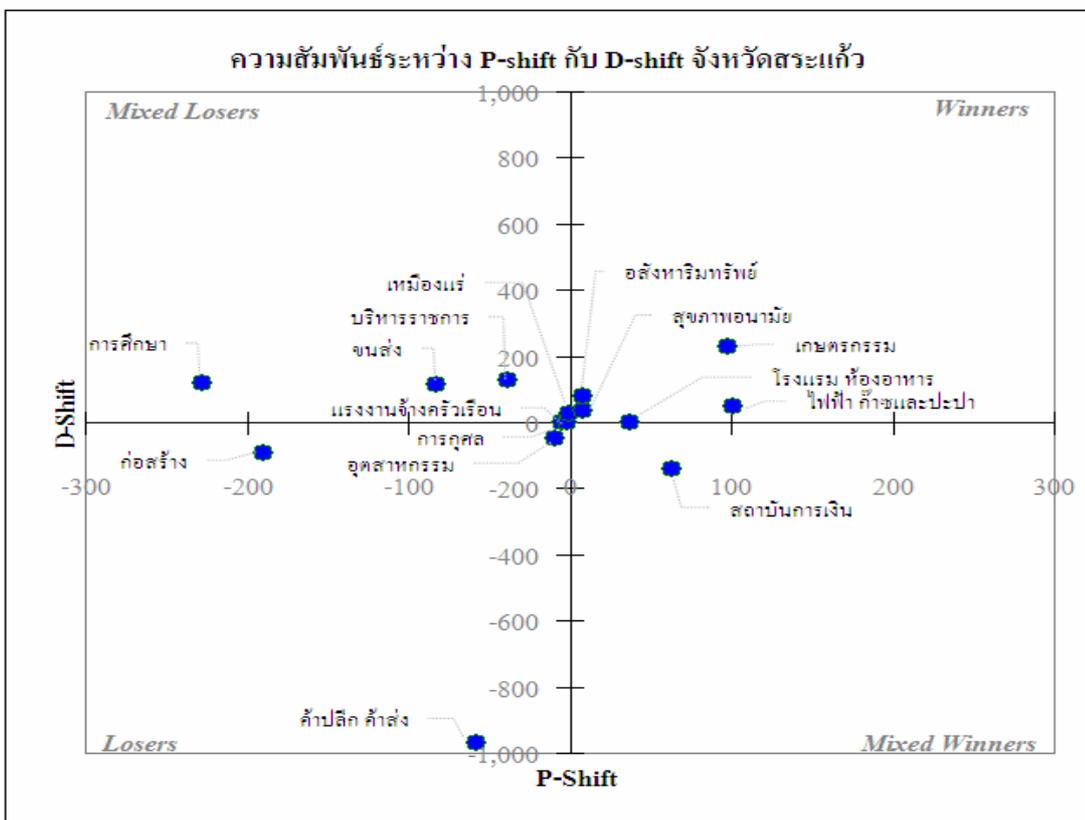
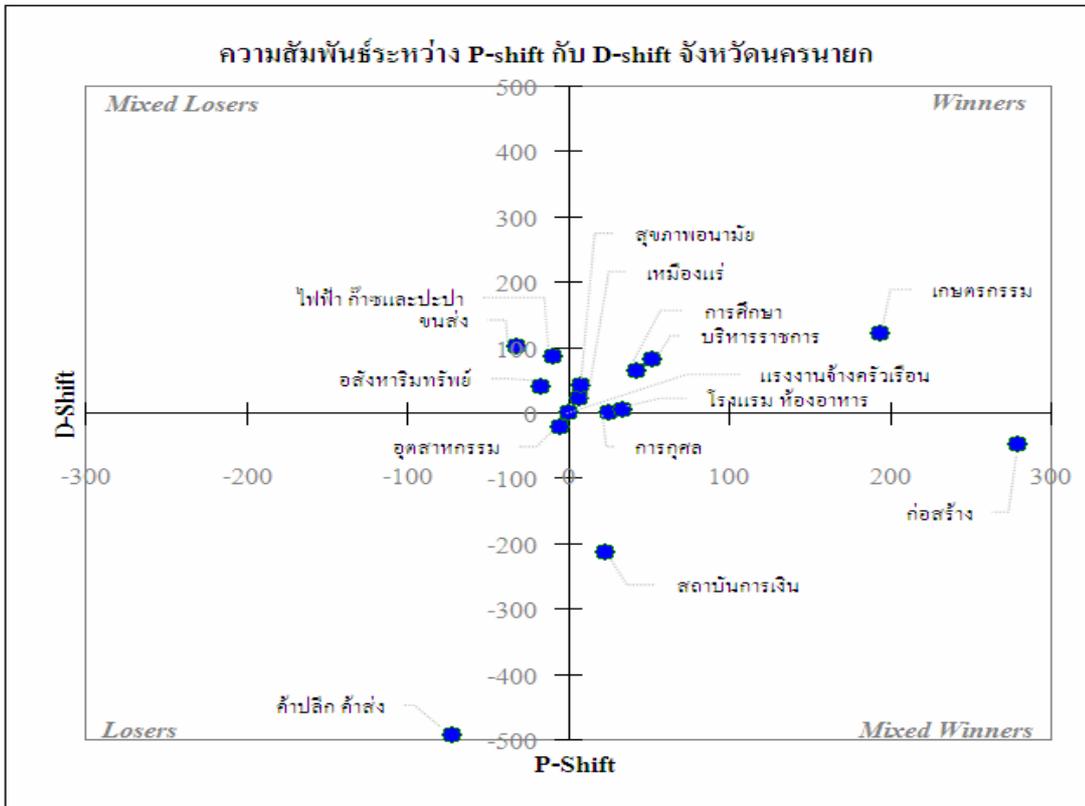
$$\begin{aligned} \text{ค่า D-Shift} &= (65.2 / 61.4) - (12,942.7 / 8,199.6) * 61.4 \\ &= -31.7 \end{aligned}$$

ภาคผนวก ข
แผนภาพตำแหน่งทางยุทธศาสตร์

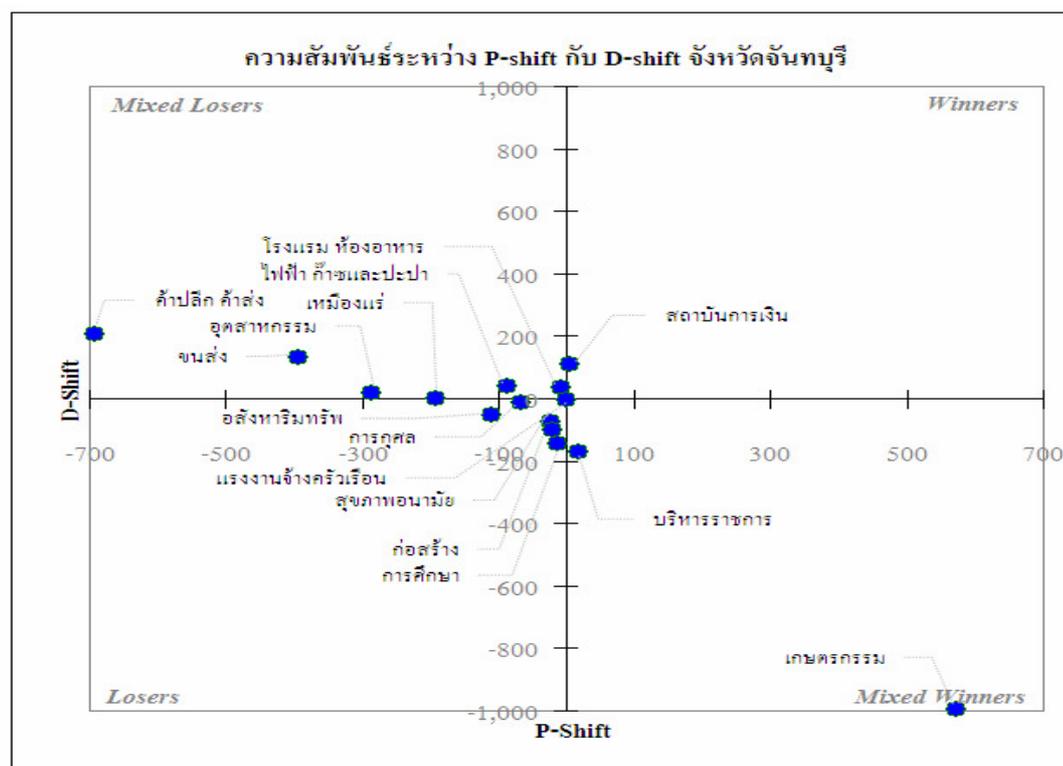
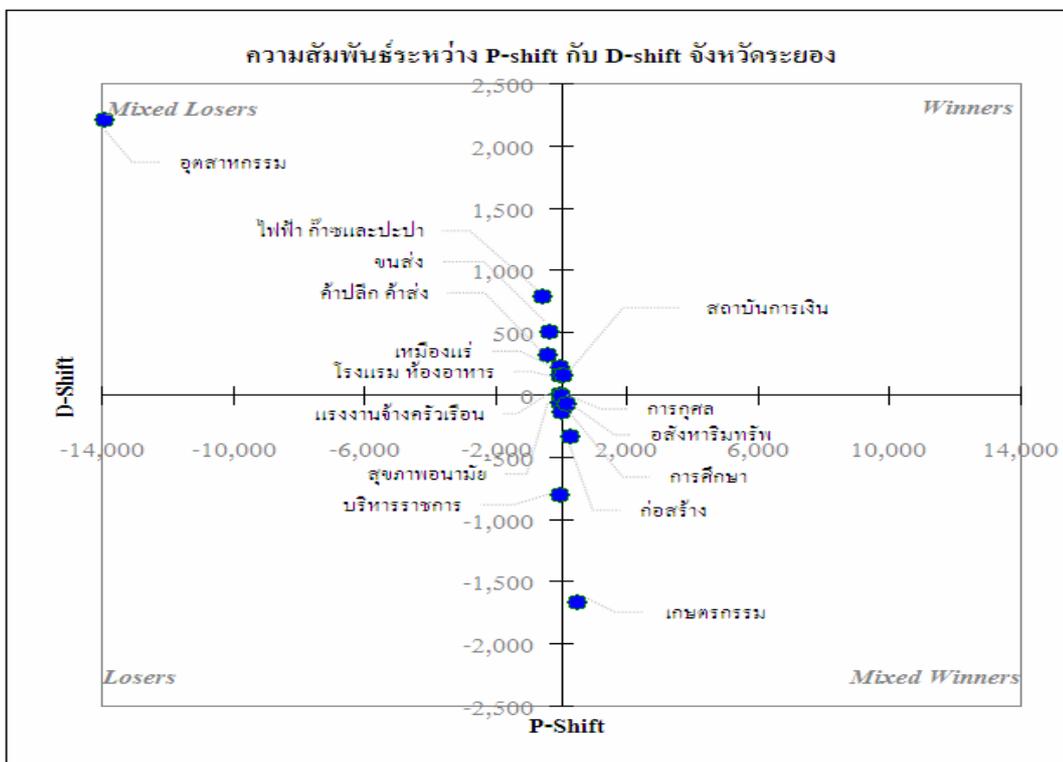
กราฟค่า P-shift และ D-shift ระหว่างปี พ.ศ. 2540 - 2544

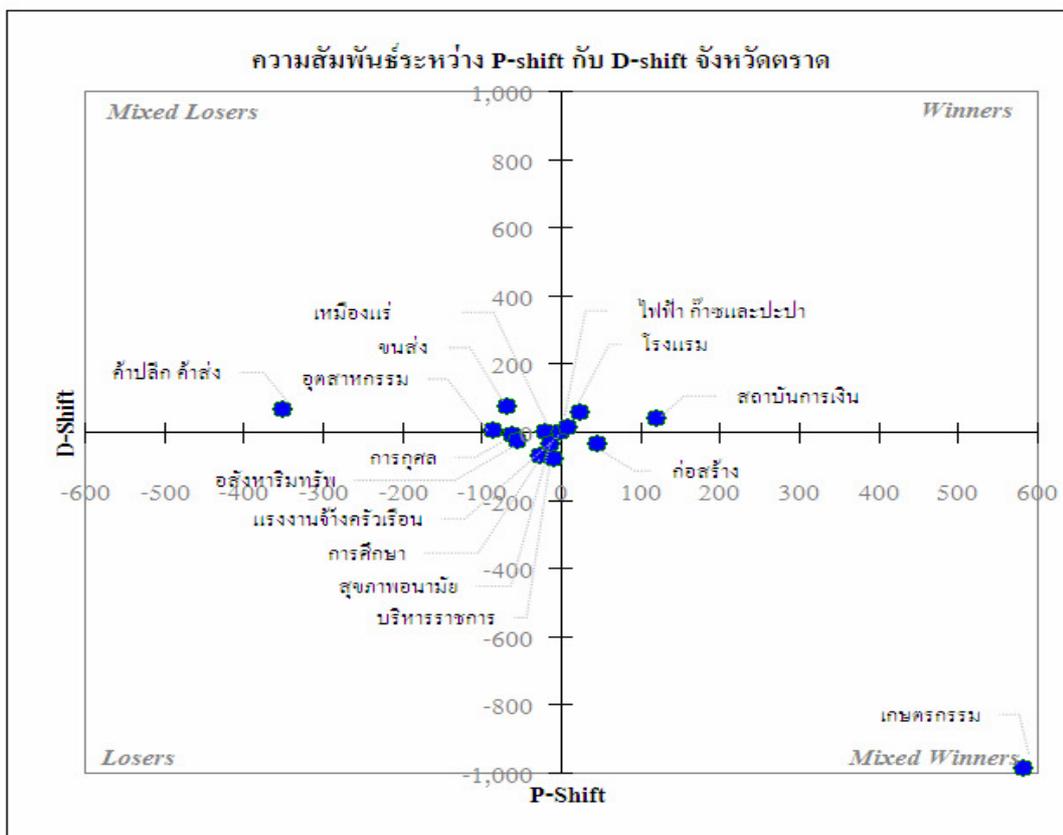
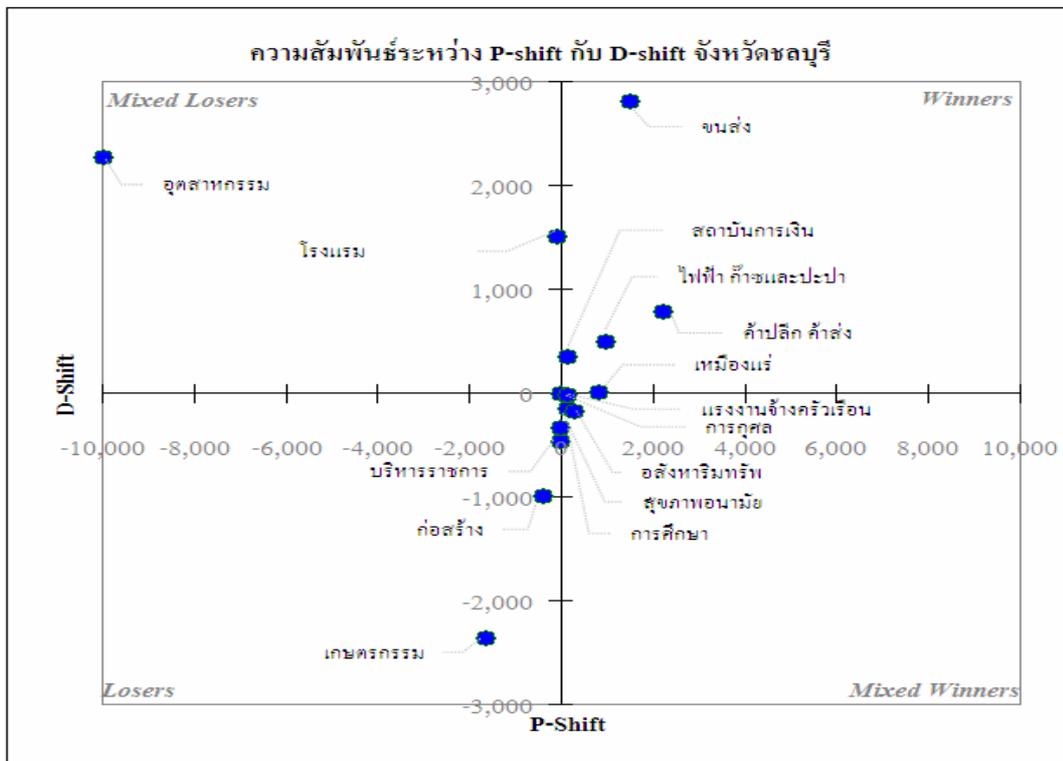

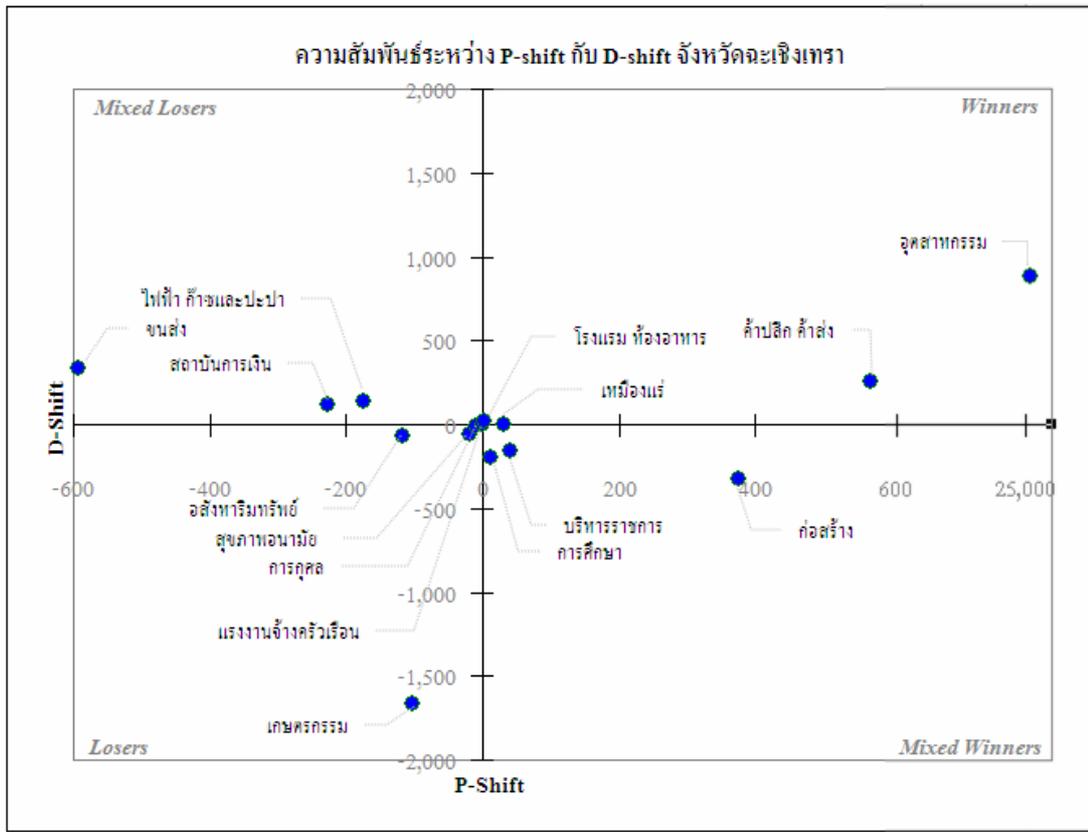

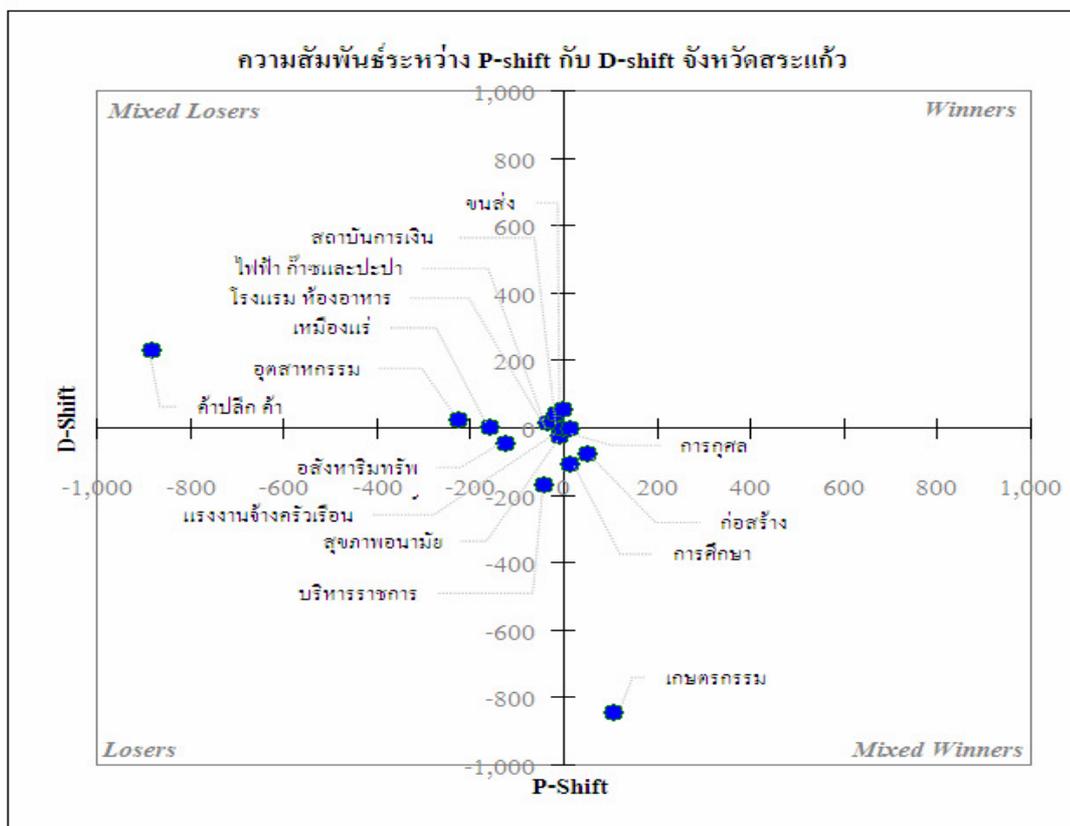
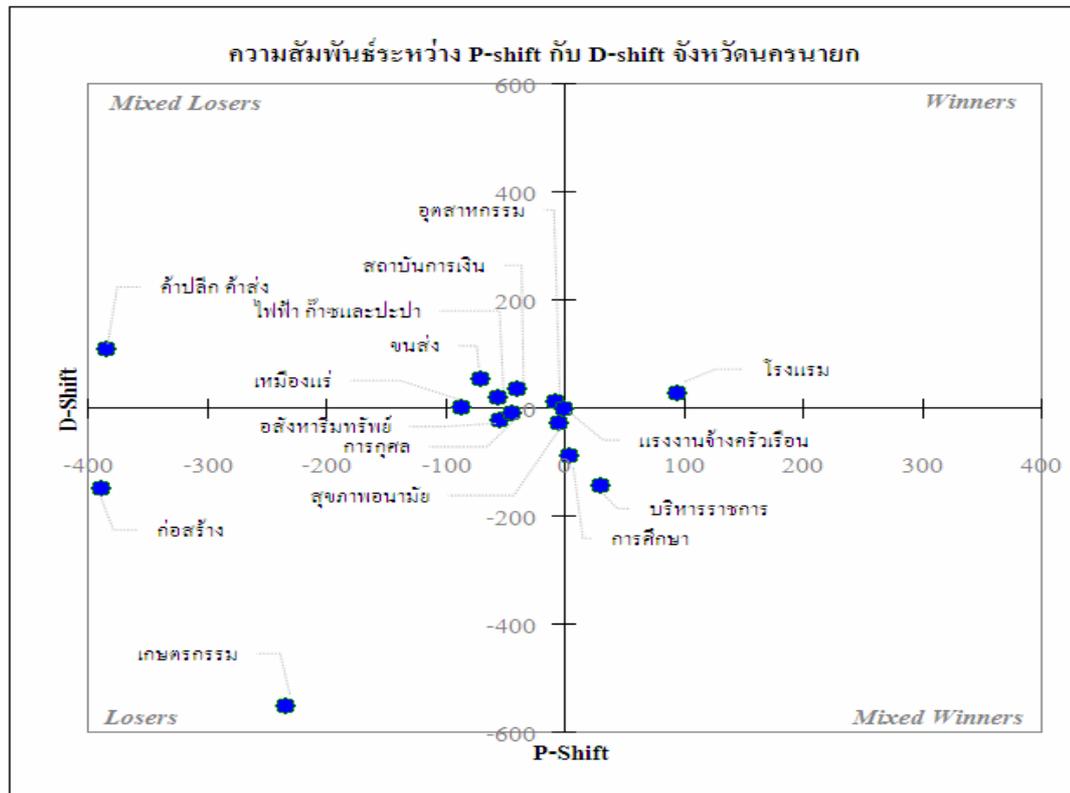

กราฟค่า P-shift และ D-shift ระหว่างปี พ.ศ. 2545 - 2549

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ - นามสกุล	นายคณศ รัชชากุล
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 2 เดือนมกราคม พ.ศ. 2518
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วิศวกรรมเครื่องกล) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ตำแหน่งปัจจุบัน	หัวหน้าแผนกซ่อมเครื่องจักรกลทุ่นแรง
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) เขตจตุจักร กรุงเทพฯ